

**IZVAJANJE DEJAVNOSTI POSEBNIH NALOG
OSREDNJIH OBMOČNIH KNJIŽNIC -
poročilo za obdobje 2007-2009**

Milena Bon
Breda Karun
Gorazd Vodeb

Narodna in univerzitetna knjižnica
Center za razvoj knjižnic

Ljubljana, 2010

KAZALO

1	UVOD	6
2	ZAKONSKE OSNOVE	6
3	OSNOVNI PODATKI O OSREDNJIH OBMOČNIH KNJIŽNICAH	7
4	NAČIN IZVAJANJA POSEBNIH NALOG OBMOČNIH KNJIŽNIC TER NAČIN NJIHOVEGA KOORDINIRANJA.....	11
4.1	POSLANSTVO OSREDNJIH OBMOČNIH KNJIŽNIC.....	11
4.2	VIZIJA OSREDNJIH OBMOČNIH KNJIŽNIC 2013.....	11
5	IZVAJANJE POSEBNIH NALOG OBMOČNIH KNJIŽNIC	12
5.1	ZAGOTAVLJANJE POVEČANEGA IN ZAHTEVNEJŠEGA IZBORA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA IN INFORMACIJ.....	12
5.1.1	PRIRAST GRADIVA	13
5.1.2	UPORABNIKI IN POSREDOVANJE GRADIVA.....	15
5.1.3	MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA ZNOTRAJ REGIJE.....	16
5.1.4	NABAVA IN DOSTOP DO ELEKTRONSKIH VIROV TER USPOSABLJANJE ZA NJIHOVO UPORABO.....	17
5.1.5	PROMOCIJA POVEČANEGA IZBORA GRADIVA.....	19
5.2	STROKOVNA POMOČ KNJIŽNICAM OBMOČJA	20
5.2.1	SVETOVALNO DELO, ANALIZA STANJA RAZVITOSTI IN POTREB KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI TER NAČRTOVANJE KNJIŽNIČNIH MREŽ.....	20
5.2.2	RAZVOJNE POTREBE NA PODROČJU INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE, RAČUNALNIŠKI SISTEMI	21
5.2.3	IZVAJANJE MENTORSTVA.....	23
5.2.4	SODELOVANJE Z DRUGIMI KNJIŽNICAMI, PREDVSEM ŠOLSKIMI.....	23
5.2.5	DEJAVNOSTI ZA POSEBNE SKUPINE UPORABNIKOV.....	23
5.2.6	SKUPNI PROJEKTI V REGIJI, SODELOVANJE Z DRUGIMI OBMOČNIMI KNJIŽNICAMI	24
5.2.7	MEDNARODNO SODELOVANJE	24
5.2.8	PROMOCIJA OBMOČNOSTI	24
5.3	KOORDINACIJA ZBIRANJA, OBDELAVE IN HRANJENJA DOMOZNANSKEGA GRADIVA	25
5.3.1	DOMOZNANSKA DEJAVNOST.....	25
5.4	USMERJANJE IN IZLOČANJE KNJIŽNIČNEGA GRADIVA S SVOJEGA OBMOČJA.....	29
6	KADRI.....	30
7	FINANCIRANJE POSEBNIH NALOG OBMOČNIH KNJIŽNIC.....	31
8	NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA, IZVAJANJE POSEBNIH NALOG ZA OSREDNJE OBMOČNE KNJIŽNICE.....	35

8.1	PRIPRAVA STROKOVNIH IZHODIŠČ.....	35
8.2	KOORDINACIJA, ORGANIZACIJA IN VODENJE STROKOVNEGA USPOSABLJANJA ZA SVETOVALNO DELO V OBMOČNIH KNJIŽNICAH	36
8.2.1	KOORDINACIJA DELA SKUPINE INFORMATIKOV IZ OOK.....	37
8.2.2	DELOVNA SKUPINA ZA IZOBRAŽEVANJE.....	37
8.2.3	DELOVNA SKUPINA ZA OBLIKOVANJE KOMPETENČNIH CENTROV ZA POSEBNE ZBIRKE	37
8.3	PREDLOGI SKUPNIH PROJEKTOV	38
8.3.1	PORTAL KAMRA.....	38
8.4	VODENJE STATISTIČNIH PREGLEDov DEJAVNOSTI.....	40
8.5	DRUGO.....	40
8.6	STROKOVNO KOORDINIRANJE IZVAJANJA DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI.....	40
8.7	IZVAJA NORMATIVNO KONTROLO AVTORJEV IN GESEL, DOLOČA KRITERIJE ZA IZBOR PUBLIKACIJ IN ČLANKOV ZA POTREBE SLOVENSKE BIBLIOGRAFIJE	41
8.8	DOLOČA KRITERIJE ZA HRANJENJE GRADIVA	41
8.9	V SODELOVANJU Z OBMOČNIMI KNJIŽNICAMI IZOBRAŽUJE ZAPOSLENE ZA POTREBE IZVAJANJA DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI.....	41
9	UGOTOVITVE IN PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE KVALITETE IZVAJANJA NALOG OBMOČNOSTI TER VEČJO USKLAJENOST RAZVOJA KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI PO CELI SLOVENIJI	42
9.1	VREDNOTENJE USPEŠNOSTI IZVAJANJA NALOG OBMOČNOSTI.....	46
10	PRILOGE	48
11	VIRI	99

KAZALO TABEL

<i>Tabela 1: Območne knjižnice in regije</i>	8
<i>Tabela 2: Osrednje območne knjižnice 2005 in 2009</i>	8
<i>Tabela 3: Območne knjižnice primerjalno s celotno mrežo splošnih knjižnic v letih 2008 in 2009 - 1</i>	10
<i>Tabela 4: Območne knjižnice primerjalno s celotno mrežo splošnih knjižnic v letih 2008 in 2009 - 2</i>	10
<i>Tabela 5: Prirast enot knjižničnega gradiva v obdobju 2007-2009</i>	14
<i>Tabela 6: Prirast enot knjižničnega gradiva v obdobju 2007 - 2009</i>	14
<i>Tabela 7: Prirast knjižničnega gradiva 2007 – 2009 (obvezni izvod, nakup in skupaj)</i>	15
<i>Tabela 8: Prirast naslovov knjižničnega gradiva v OOK 2007- 2009 (nakup in obvezni izvod skupaj)</i>	15
<i>Tabela 9: Delež članov in izposoja knjižničnega gradiva članom širšega območja OOK v letih 2007-2009</i>	16
<i>Tabela 10: Število naročenih elektronskih virov, dostopnih za območje in oddaljen dostop 2009</i>	18
<i>Tabela 11: Vrste e-virov z letom naročila, oddaljen dostop in viri sredstev v letu 2009</i>	18
<i>Tabela 12: Območne knjižnice in gradivo, ki so ga v letu 2009 prispevale na portal dLib.si</i>	27
<i>Tabela 13: Poraba sredstev glede na izvedbo programa posebnih nalog 2007- 2009</i>	32
<i>Tabela 14: Sredstva, namenjena koordinaciji in izvajanju posebnih nalog OOK v obdobju 2007- 2009 glede na število prebivalcev območja</i>	33
<i>Tabela 17: Število prebivalcev proti številu osrednjih knjižnic na območju in izračun aritmetične sredine obeh deležev</i>	46
<i>Tabela 18: Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij 2007</i>	48
<i>Tabela 19: Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij 2008</i>	49
<i>Tabela 20: Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij 2009</i>	52
<i>Tabela 21: Strokovna pomoč knjižnicam območja 2007</i>	56
<i>Tabela 22: Strokovna pomoč knjižnicam območja 2008</i>	60
<i>Tabela 23: Strokovna pomoč knjižnicam območja 2009</i>	66
<i>Tabela 24: Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2007</i>	77
<i>Tabela 25: Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2008</i>	81
<i>Tabela 26: Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2009</i>	85
<i>Tabela 27: Usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva 2007</i>	91
<i>Tabela 28: Usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva 2008</i>	92
<i>Tabela 29: Usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva 2009</i>	94
<i>Tabela 30: Poraba sredstev po posameznih posebnih nalogah v letu 2007</i>	95
<i>Tabela 31: Poraba sredstev po posameznih posebnih nalogah v letu 2008</i>	96
<i>Tabela 32: Poraba sredstev po posameznih posebnih nalogah v letu 2009</i>	97

KAZALO SLIK

<i>Slika 1: Osrednje območne knjižnice in število prebivalstva</i>	9
<i>Slika 2: Število prebivalcev na območjih osrednjih knjižnic</i>	9
<i>Slika 5: Obisk portala KAMRA 2009</i>	39
<i>Slika 6: Sredstva za izvajanje posebnih nalog območnosti po OOK-jih v letu 2009</i>	98

1 UVOD

Poročilo o izvajanju koordinacije in posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic je drugo poročilo za triletno obdobje, ki je nastalo na podlagi 8. člena Pravilnika o osrednjih območnih knjižnicah (UL RS 88/03). Podlaga so podatki, pridobljeni iz letnih poročil osrednjih območnih knjižnic, podatki Ministrstva za kulturo in statističnih podatkov, ki jih zbira Center za razvoj knjižnic pri NUK ter osebna komunikacija s knjižnicami. Obsega prikaz zakonskih osnov izvajanja nalog koordinacije posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic, zbir podatkov z oceno ter predloge za izboljšanje stanja.

2 ZAKONSKE OSNOVE

Na podlagi 55. člena *Zakona o knjižničarstvu (UL RS, št. 87/01)*, 23. in 31. člena *Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (UL RS 96/02)*. ter 26. člena *Zakona o javnih financah (UL RS št. 79/99)* in v skladu s *Pravilnikom o načinu izvajanja financiranja javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij na področju kulture (UL RS, št. 117/02, 97/03 in št. 1/09)*, Ministrstvo za kulturo pozove k predložitvi programa dela in finančnega načrta vse osrednje območne knjižnice za izvajanje posebnih nalog osrednje območne knjižnice v naslednjem letu.

Predmet neposrednega poziva je financiranje nalog osrednjih območnih knjižnic v skladu s 27. členom *Zakona o knjižničarstvu in Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (UL RS 96/02)*.

Višina sredstev, namenjenih za financiranje nalog osrednjih območnih knjižnic za posamezno leto, je določena z državnim proračunom. V pozivu je določena okvirna letna višina razpoložljivih sredstev, določeno je tudi, da bodo finančna sredstva za izvedbo nalog dodeljena vsaki od desetih (10) osrednjih območnih knjižnic, in sicer glede na oceno programa in finančnega načrta, ki jo bo opravila strokovna komisija za knjižnično dejavnost, in glede na razpoložljiva sredstva v skladu z navodili v dokumentaciji neposrednega poziva.

Strokovna komisija za knjižnično dejavnost, ki je posvetovalni organ ministrice, pristojne za kulturo, na podlagi 8. člena *Pravilnika o načinu izvajanja financiranja javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij na področju kulture (UL RS, št. 117/02, 97/03 in 1/09)* obravnava vse predložene predloge programov dela in finančnih načrtov osrednjih območnih knjižnic za posamezno leto ter opravi strokovno presojo. Pregleda predlagane programske vsebine in predlaga višino sredstev za financiranje.

Strokovna presoja programa dela je opravljena z upoštevanjem vloge osrednjih območnih knjižnic, ki je opredeljena v *Zakonu o knjižničarstvu*, nalog, ki so opredeljene v *Pravilniku o osrednjih območnih knjižnicah (UL RS, št. 88/03)*, prioritet *Nacionalnega programa za kulturo 2008-2011 (UL RS, št. 35/08)* za področje knjižnične dejavnosti ter navodil in kriterijev navedenih v dokumentaciji neposrednega poziva za področje knjižnične dejavnosti.

Način organiziranosti mreže splošnih knjižnic, v kateri posebne naloge opravljajo osrednje območne knjižnice (dalje OOK) je določil *Zakon o knjižničarstvu* leta 2001 v 27. in 55. členu.

Posebne naloge območnih knjižnic so:

1. zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij
2. nudenje strokovne pomoči vsem knjižnicam z območja
3. koordiniranje zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva za svoje območje
4. usmerjanje izločenega gradiva s svojega območja.

Sredstva za izvajanje posebnih nalog zagotavlja izključno Ministrstvo za kulturo na osnovi 55. člena Zakona o knjižničarstvu.

Leta 2003 je bil sprejet *Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah*, ki natančneje ureja posebne naloge knjižnic, njihovo financiranje in kadre za njihovo izvajanje.

V 7. in 8. členu določa nacionalno knjižnico, da usmerja strokovno delo svetovalnih služb v območnih knjižnicah, v 15. členu pa strokovno koordinacijo izvajanja domoznanske dejavnosti.

Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe določa mrežo splošnih knjižnic z območnimi in osrednjimi knjižnicami.

Ta pravilnik tudi določa, da območne knjižnice dopolnjujejo svojo zbirko z dodatnimi 14 enotami gradiva na 1000 prebivalcev.

Pri usmerjanju izločenega gradiva se knjižnice ravna po *Priročniku za izločanje in odpis knjižničnega gradiva* (NUK, 2001), ki določa, da splošne knjižnice ponudijo odpisano gradivo najprej svoji območni knjižnici, pri šolskih knjižnicah pa to velja za domoznansko gradivo.

Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2004-2007 določa, da se do leta 2007 uveljavi izvajanje posebnih nalog območnih knjižnic. **Od nove organiziranosti mreže splošnih knjižnic se pričakuje, da se bo na ta način organizirala strokovna mreža, ki bo v vsej državi vzdrževala in razvijala poenoteno opravljanje dejavnosti, ki so skupnega pomena za celotna območja.**

3 OSNOVNI PODATKI O OSREDNJIH OBMOČNIH KNJIŽNICAH

S Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (UL RS 73/03) je bila leta 2003 določena mreža splošnih knjižnic. Ministrstvo za kulturo je določilo 10 osrednjih območnih knjižnic in njihova območja, za katera izvajajo posebne naloge (**Tabela 1**). V nadaljevanju poročila ne navajamo celih poimenovanj knjižnice, temveč imena krajev, kjer je sedež knjižnice ali kratico OOK s sedežem območne knjižnice.

V tabeli (**Tabela 2**) so prikazane območne knjižnice v letih 2005¹ in 2009 s številom prebivalcev celotnega območja – regije (**Slika 1**), s številom prebivalcev, ki so izven medobčinske mreže območne knjižnice ter s številom prebivalcev ožjega območja, se pravi, tisto kar pokriva območna knjižnica kot osrednja s svojo medobčinsko mrežo knjižnic (število prebivalcev izven medobčinske mreže območne knjižnice in ožje je samo za leto 2009).

V zadnjih dveh stolpcih je prikazano število osrednjih knjižnic območja v letih 2005 in 2009 (**Tabela 2**). V letu 2005 je bilo v Sloveniji **10 območnih** in **51 osrednjih splošnih knjižnic**. Sprememba se je leta 2008 zgodila v Ljubljani, ker se je reorganizirala mreža. Nastala je nova Mestna knjižnica Ljubljana, ker so se na območju Mestne občine Ljubljana združile knjižnice: Knjižnica Otona Župančiča, Knjižnica Bežigrad, Knjižnica Jožeta Mazovca, Knjižnica Šiška, Knjižnica Prežihov Voranc in Slovanska knjižnica.

¹ Podatki za leto 2005 so povzeti iz Karun, B. in E. Kodrič-Dačić. (2007). Izvajanje koordinacije posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic v obdobju 2003-2006. Pridobljeno 16. 3. 2010 s spletne strani <http://cezar.nuk.uni-lj.si/ook>. Pri številu osrednjih knjižnic na območju Murske Sobote je bila ugotovljena napaka in je narejena korektura. Območna knjižnica PŠKMS je imela leta 2005 v svoji mreži 3 osrednje knjižnice in enako leta 2009.

Tabela 1: Območne knjižnice in regije

Številno	regija	Območna knjižnica
1.	CELJSKA	CELJE : Osrednja knjižnica Celje
2.	OBALNO KRAŠKA	KOPER : Osrednja knjižnica Srečka Viharja, Koper
3.	GORENJSKA	KRANJ : Osrednja knjižnica Kranj
4.	OSREDNJE SLOVENSKA	LJUBLJANA : Mestna knjižnica Ljubljana
5.	ŠTAJERSKA	MARIBOR : Mariborska knjižnica
6.	POMURJE	MURSKA SOBOTA : Pokrajinska in študijska knjižnica
7.	GORIŠKA	NOVA GORICA : Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica
8.	DOLENJSKA	NOVO MESTO : Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto
9.	SPODNJE PODRAVJE	PTUJ : Knjižnica Ivana Potrča Ptuj
10.	KOROŠKA	RAVNE : Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika

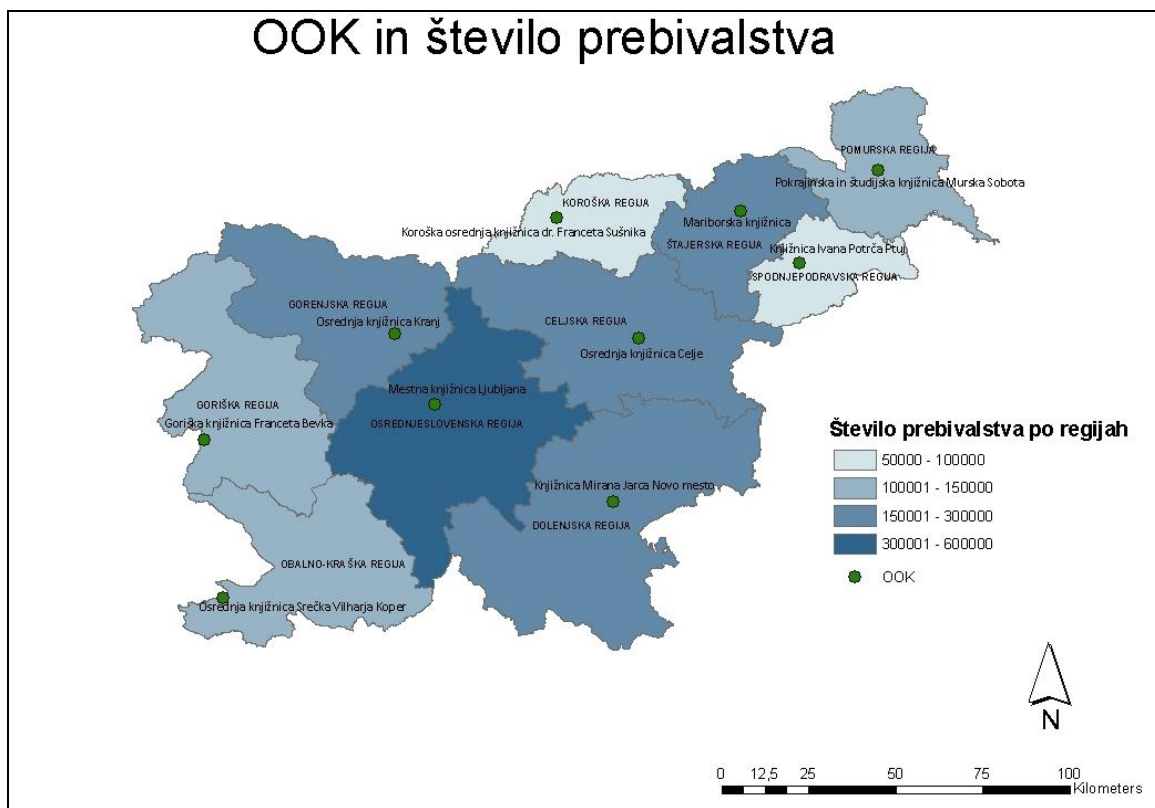
Tako je bilo leta 2008 enako število OOK, zmanjšalo pa se je število OK na **47**. Leta 2009 pa se osamosvoji še Knjižnica Medvode, ki sodi pod OOK Ljubljana, prej pa je bila njena krajevna knjižnica. **Tabela 2** nam pove, da je leta **2009** na področju Slovenije nespremenjeno število osrednjih območnih knjižnic (10) in, v primerjavi z letom 2005, manjše število **osrednjih knjižnic (48)**. Pokritost s prebivalstvom območnih knjižnic nam prikazuje **Slika 1**, osrednjih knjižnic pa **Slika 2**.

Tabela 2: Osrednje območne knjižnice 2005 in 2009

OOK	Št. preb. regije		št. preb. širše - <u>izven</u> območja	št. preb. <u>ožje</u> - medobčinska mreža	Št. knjižnic območja (OK)	
	2005	2009	2009	2009	2005	2009
Celje	302.407	304.731	241.072	63.659	11	11
Koper	139.086	145.926	93.714	52.212	5	5
Kranj	504.284	202.903	123.364	79.539	4	4
Ljubljana	198.003	546.349	216.392	329.957	11	8
Maribor	235.171	236.976	54.413	182.563	2	2
Murska Sobota	123.317	119.548	62.397	57.151	3	3
Nova Gorica	118.467	119.080	59.936	59.144	3	3
Novo mesto	209.163	212.284	148.617	63.667	8	8
Ptuj	86.913	86.367	16.895	69.472	1	1
Ravne	73.839	72.812	46.985	25.827	3	3
10	1.990.650	2.046.976	1.063.785	983.191	51	48

Območne knjižnice imajo v svoji mreži od ene (OOK Ptuj) do enajst (OOK Celje) osrednjih knjižnic, povprečje je 5 knjižnic na območno knjižnico. Pet ali manj osrednjih knjižnic imajo poleg Ptuja (1) še Kranj (4), Murska Sobota (3), Nova Gorica (3) in Ravne na Koroškem (3) ter Maribor (2) in Koper (5).

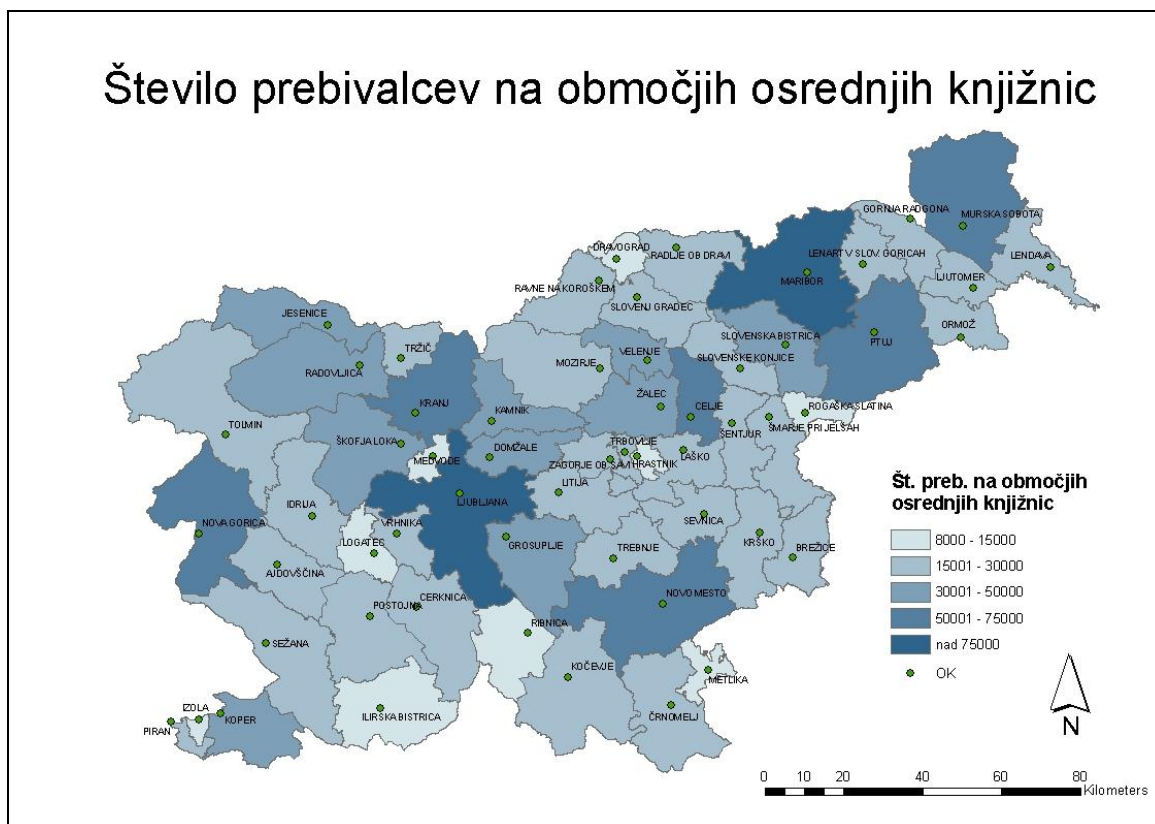

Slika 1: Osrednje območne knjižnice in število prebivalstva

Viri: Statistični podatki – SURS (2009), geografski podatki (GURS), lokacije območnih osrednjih knjižnic (spletne strani knjižnic)

Vir: Novljan, S. in Vidiček, M: Uporaba javno dostopnih podatkov za ustvarjalno razvijanje knjižničnih storitev, NM, 2009.

Slika 2: Število prebivalcev na območjih osrednjih knjižnic

Viri: Statistični podatki – SURS (2009), geografski podatki – GURS, lokacije osrednjih knjižnic (spletne strani knjižnic)

Vir: Novljan, S. in Vidiček, M: Uporaba javno dostopnih podatkov za ustvarjalno razvijanje knjižničnih storitev, NM, 2009.

Območne knjižnice z več kot petimi osrednjimi knjižnicami sta OOK Ljubljana (8) in OOK Novo mesto (8), Celje (11) in s tem najobsežnejšo mrežo območnosti.

Ne glede na mrežo pa območna knjižnica Ljubljana pokriva največ prebivalstva, sledijo Celje, Maribor, Novo mesto, Kranj, Koper, Murska Sobota, Nova Gorica, Ptuj. Najmanj prebivalcev na območju pa pokriva območna knjižnica Ravne na Koroškem.

V tabelah (**Tabela 3 in Tabela 4**) primerjamo območne knjižnice z ostalimi osrednjimi splošnimi knjižnicami. Razberemo lahko, da se povečuje število prebivalcev na območjih v korist območnih knjižnic. Razvidno je tudi močno povečanje deleža zbirke neknjižnega gradiva (NKG) v OOK-jih (62 %) in elektronskih virih na daljavo (v OOK-jih jih je dostopnih 80 % od vseh). Iz podatkov lahko sklepamo, da so se knjižnice v letu 2009 za izpolnitev prve naloge pravilnika odločale za povečan nakup neknjižnega gradiva in elektronskih virov ter da so pridobljena programska sredstva usmerile v digitalizacijo gradiva, ki so ga objavile na spletu. V zadnjih dveh letih je zaznati trend upadanja števila članov s širšega območja knjižnic. Leta 2009 je le-teh v slovenskem povprečju 18,6 % od 1.063.785. S tem ni dosežena kvota 20% uporabnikov s širšega območja, predpisana v *Pravilniku o osrednjih območnih knjižnicah*. Nad normativom so Mestna knjižnica Ljubljana s 56 % od 216.392, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota s 26,40% od 62.397 in Osrednja knjižnica Celje s 24,62 % od 241.072. Po nizkem deležu članstva iz širšega območja (2 %) izrazito izstopa Knjižnica M. Potrča Ptuj, ki je imela v letu 2009 izven svoje medobčinske mreže knjižnic samo 20%, se pravi 16.895 potencialnih uporabnikov. Izposoja enot na dom v območnih knjižnicah pa kljub vsemu predstavlja 54 % deleža vse izposoje v slovenskih splošnih knjižnicah (12.453.631 izposojenih v OOK, 23.147.385 v vseh splošnih knjižnicah).

V OOK-jih se je v letu 2009, primerjalno z letom poprej, zmanjšalo število zaposlenih za 1 odstotek. Izposoja pa predstavlja 55 % deleža vse izposoje v splošnih knjižnicah.

Tabela 3: Območne knjižnice primerjalno s celotno mrežo splošnih knjižnic v letih 2008 in 2009 - 1

	Št. prebivalcev		Zbirka KG		Zbirka NKG		Skupaj KG in NKG	
	2008	2009*	2008	2009*	2008	2009*	2008	2009*
OOK (10)	927.826	1.063.785	4.788.005	4.799.442	255.289	501.172	5.043.294	5.300.614
Vse SK (57)	2.032.362	2.046.976	9.201.157	9.404.217	760.030	803.550	9.961.187	10.207.767
% OOK	46	52	52	51	34	62	51	52

BibSiSt online, 2010

Tabela 4: Območne knjižnice primerjalno s celotno mrežo splošnih knjižnic v letih 2008 in 2009 - 2

	e-viri na daljavo		Člani		Zaposleni - osebe		Izposoja enot na dom	
	2008	2009*	2008	2009*	2008	2009*	2008	2009*
OOK (10)	498	6.187	247.991	242.589	620	605	12.311.142	12.453.631
Vse SK (57)	2.100	7.766	502.627	507.233	1.148	1.149	22.563.700	23.147.385
% OOK	24	80	49	48	54	53	55	54

Vir: BibSiSt online, 2010

4 NAČIN IZVAJANJA POSEBNIH NALOG OBMOČNIH KNJIŽNIC TER NAČIN NJIHOVEGA KOORDINIRANJA

V začetku leta 2004 je NUK zaposlil koordinatorja območnih knjižnic, katerega glavna naloga je usklajevanje in priprava skupnih in območnih programov ter skrb, da se le-ti izvajajo v skladu z zakonodajo.

Novo imenovane območne knjižnice so naloge, določene z *Zakonom o knjižničarstvu* in *Pravilnikom o območnih knjižnicah*, dobile septembra 2003, izvajanje pa se je začelo v letu 2004.

Vzpostavitev skupnega delovanja je ena od najvažnejših in prioritetnih nalog koordinacije. Direktorji območnih knjižnic, regijski koordinatorji (izvajalci območnih nalog) in koordinator v NUK-u so se dogovorili, da bodo delovali kot tim OOK, ki ob upoštevanju zakonodaje pripravlja programe in usmerja delo.

Sodelovanje, partnerstvo, timsko delo so predpogoj, da sistem tudi zaživi, zato so v skladu s strokovnimi izhodišči in uveljavljenimi zakonskimi osnovami OOK oblikovale svojo vizijo in poslanstvo. Dokumenta sta nastala na delavnici tima OOK leta 2005, usklajena sta bila z vsemi splošnimi knjižnicami septembra 2006, modifikacije pa so bile narejene še septembra 2008. V nadaljevanju sta v celoti predstavljena.

4.1 POSLANSTVO OSREDNJIH OBMOČNIH KNJIŽNIC

»Osrednje območne knjižnice z osrednjimi knjižnicami sodelujemo ter usklajujemo, povezujemo in usmerjamo delo splošnih knjižnic v knjižničnih regijah (v nadaljevanju: regija). S partnerskim odnosom poglobljamo medsebojno zaupanje.

Omogočamo nastajanje in izmenjavo primerov dobre prakse, spodbujamo in izvajamo strokovna izobraževanja. S tem aktivno ustvarjamo pogoje za kvalitativni napredek pri opravljanju poslanstva vseh splošnih knjižnic.

Prepoznavamo potrebe svojih območij in skrbimo za krepitev identitete regij.

Osrednje območne knjižnice sodelujemo z drugimi kulturnimi in izobraževalnimi ustanovami pri skupnih projektih v regijah.

Soustvarjamo takšen nacionalni knjižnični sistem, ki omogoča vsem državljanom Slovenije enoten in enakopraven dostop do informacij.

Za uresničitev poslanstva skrbi tim osrednjih območnih knjižnic, ki ga sestavljajo direktorji osrednjih območnih knjižnic in regijski koordinatorji. Z delovnimi skupinami sooblikuje razvoj splošnega knjižničarstva v Sloveniji.

Skupna vizija daje timu, osrednjim območnim knjižnicam in ostalim splošnim knjižnicam moč pri sprejemanju odločitev ter zagotavlja, da se bodo dogovorjeni programi izvedli.

Nova spoznanja in dognanja člani tima in delovnih skupin izmenjujemo s kolegi iz tujine in jih posredujemo tako knjižnicam kot drugim ustanovam s področja kulture.

Smo enakopraven sogovornik nosilec državnih in lokalnih oblasti.» ([http://cezar.nuk.uni-lj.si/območne knjižnice/pages/page.php?id=7&psid=9](http://cezar.nuk.uni-lj.si/območne_knjižnice/pages/page.php?id=7&psid=9)).

4.2 VIZIJA OSREDNJIH OBMOČNIH KNJIŽNIC 2013

»Osrednje območne knjižnice spodbujamo razvoj splošnih knjižnic v regiji in podpiramo njihovo raznolikost.

S skupnimi projekti razvijamo nove dejavnosti in rešujemo skupne probleme.

Skrbimo za kakovostne območne zbirke knjižničnega gradiva ter informacije za vse uporabnike in njihove specifične potrebe.

Urejeno financiranje vseh splošnih knjižnic podpira razvoj knjižnične dejavnosti v regijah. Zato osrednje območne knjižnice promoviramo delo splošnih knjižnic in s tem vplivamo na vodenje lokalne politike in njeno odgovornost za delovanje splošnih knjižnic.

Z drugimi kulturnimi in izobraževalnimi ustanovami v regijah vzpostavljamo partnerske odnose.

Tim osrednjih območnih knjižnic je prepoznavno strateško, svetovalno in strokovno telo za področje splošnih knjižnic. Delamo povezovalno in odprto komuniciramo.

Osrednje območne knjižnice smo nosilke napredka na področju uvajanja novih tehnologij, informacijske in bralne pismenosti ter procesa vseživljenjskega učenja. Zbiramo, predlagamo, presojamo in posredujemo ideje, potrebne za uravnotežen razvoj regij. Odprto sodelujemo z vsemi, ki spodbujajo napredek in razvoj knjižničarstva v Sloveniji.

Ob urejenem financiranju in ustrezni kadrovske pokritosti dosegamo standarde za splošne knjižnice.» ([http://cezar.nuk.uni-lj.si/območne knjižnice/pages/page.php?id=7&psid=9](http://cezar.nuk.uni-lj.si/območne_knjižnice/pages/page.php?id=7&psid=9)).

5 IZVAJANJE POSEBNIH NALOG OBMOČNIH KNJIŽNIC

Podlaga za izdelavo poročila o izvajanju posebnih nalog območnih knjižnic so vsebinska in finančna poročila osrednjih območnih knjižnic v letih 2007, 2008 in 2009, ki so jih posredovale na Ministrstvo za kulturo.

Pri vsaki izmed štirih posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic smo izdelali tabele, ki prikazujejo izpolnjevanje nalog. Ob tem naj opozorimo, da v nekaterih delih podatki ne odražajo dejansko opravljenega dela zaradi neenotne metodologije poročanja.

5.1 ZAGOTAVLJANJE POVEČANEGA IN ZAHTEVNEJŠEGA IZBORA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA IN INFORMACIJ

Pravilnik o območnih knjižnicah (2003) v II. Poglavju: Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij v 3. členu navaja okvirna področja, ki naj jih obsega območna zbirka:

»Območna knjižnica za območno zbirko pridobiva, obdeluje, hrani in posreduje pretežni del slovenske založniške produkcije. Pri izboru tega gradiva upošteva kriterij kvalitete.

Področja, ki jih območna zbirka obsega, so zlasti:

- znanstvena in strokovna literatura*
- leposlovje*
- polpublicirano in neknjižno gradivo*
- uradne publikacije*
- splošni in strokovni priročniki, drugo referenčno gradivo in podatkovne zbirke,*
- tuja literatura, zlasti leposlovje in periodika s poudarkom na časnikih in splošnih časopisih.»*

Murska Sobota v letu 2007 ni oddala predpisanega vsebinskega dela poročila, zato so v tabeli upoštevani podatki, ki so bili dosegljivi.

S knjižnicami območja usklajuje nabavo že več kot polovica osrednjih območnih knjižnic in nekatere upoštevajo potrebe uporabnikov.

Mariborska knjižnica nadgrajuje zbirko naravoslovja in jezikoslovja ter zvočnih knjig. V Ljubljani je nabava usmerjena v nagrajeno tujejezično leposlovje, tudi slikanice, gradivo s področja knjižničarstva

in mladinske književnosti, neknjižnega gradiva, kjer se nadaljuje oblikovanje zbirke glasbenih tiskov. Zbirka je nastala na podlagi analize stanja v regiji.

Osrednje območne knjižnice so se v zadnjem letu poročanja – 2009 – posvetile izboru kvalitetnega nakupa gradiva in že več kot polovica jih navaja, da so nakup uskladile s knjižnicami območja vsaj pri naročilu elektronskih virov. Najbolj ohlapno je nakup gradiva opredelila Murska Sobota, iz katere poročila ni moč razbrati, kje so njene prioritete kot območna knjižnica.

Podrobnejša navodila za izvajanje te naloge oz. dokument nabavne politike še ni bil izdelan. Kljub temu pa je v poročilih območnih knjižnic glede nabavne politike opazen vsebinski preskok med leti 2007 in 2009. Še posebej v letu 2009 se je vse več osrednjih območnih knjižnic odločilo za nakupe gradiva, ki ga ni na slovenskem tržišču – v tujih jezikih in nabavo podatkovnih zbirk. Za slednje so vse območne knjižnice omogočile dostop iz vseh osrednjih knjižnic, polovica pa je v letu 2009 uporabnikom omogočila tudi oddaljen dostop od doma. Pogoji je, da so uporabniki člani knjižnice in imajo geslo.

Za medknjižnično izposajo vse knjižnice izrecno ne navajajo, da je brezplačna. Večina knjižnic opravlja to storitev, tako da imajo uporabniki širšega območja dostop do gradiva, ki ga območne knjižnice kupujejo iz sredstev območnosti Ministrstva za kulturo.

Nekaj območnih knjižnic navaja, da so povečan izbor predstavljale na spletni strani, osrednjim nekatere pošiljajo obvestila novosti po elektronski pošti. Ptuj izpostavlja možnost informacij preko COBISS-a, pripravljajo razstave novosti, nekatere pa dodaten izbor gradiva objavljajo na svojih spletnih straneh.

Natančnejši pregledi glede usmeritev za zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij v posameznih območnih knjižnicah je moč razbrati v tabelah v Prilogi (**Tabela 16, Tabela 17, Tabela 18**), kjer je narejen izpis iz poročil območnih knjižnic po posameznih letih.

5.1.1 PRIRAST GRADIVA

Pri določitvi normativa je upoštevan 11. člen *Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe* (UL RS 73/03), da splošna knjižnica dopolnjuje knjižnično zbirko z letnim prirastom 200 enot gradiva na 1.000 prebivalcev, območna knjižnica pa dodatno dopolnjuje knjižnično zbirko s 14 enotami gradiva na 1.000 prebivalcev območja.

V tabelah (**Tabela 6, Tabela 6**) so prikazi števila prirasta gradiva v enotah glede na deset območnih knjižnic in števila prebivalcev, ki jih pokrivajo. Prirast je predstavljen v številu enot, ki so ga območne knjižnice z obveznim izvodom (OI) po posameznih letih v obdobju od 2007 do 2009 prejele od Narodne in univerzitetne knjižnice (NUK) in število inventariziranih enot prejetega obveznega izvoda v območnih knjižnicah. V prirast za potrebe območnosti je všteti obvezni izvod, vendar samo število enot monografskih publikacij, ker je NUK o tem vodil evidenco, za pošiljanje serijskih publikacij pa ne. Prikazan je tudi normativ – nakup 14 enot na 1.000 prebivalcev in njegovo doseganje skupaj s prejetim ter inventariziranim gradivom prejetega obveznega izvoda. **Tabela 5** prikazuje še število poslanih obveznih izvodov (OI) iz Narodne in univerzitetne knjižnice (NUK), jih po letu 2006 dobivajo območne knjižnice (OOK). Ker podatki NUK-a vsebujejo samo monografsko gradivo in ne serijskih publikacij, se število poslanih obveznih izvodov iz NUK-a ne ujema s prikazom prejetih v OOK. Območne knjižnice izkazujejo samo enote inventariziranih prejetih obveznih izvodov (OI) ter enote, nabavljene iz sredstev območnosti (SO) Ministrstva za kulturo za zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva. Naredili smo primerjavo prirasta gradiva glede na normativ (**Tabela 6**) in izračunali indeks doseganja prirasta glede na normativ.

Skupen prirast gradiva v območnih knjižnicah v letu 2007 je, glede na posebno nalogo *Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij*, **47.783** enot monografskega gradiva. Poleg so območne knjižnice prejele še **53.830** serijskih publikacij.

Skupen prirast gradiva v letu 2007 iz naslova obveznega izvoda je **77.719 enot in 13.956** iz sredstev območnosti, kar predstavlja **skupaj 91.675 enot knjižničnega gradiva** za deset območnih knjižnic na področju Slovenije (**Tabela 7**).

V letu 2007 normativa ni dosegla OOK Ljubljana.

V letu 2008 so območne knjižnice prejele **25.456** obveznih izvodov monografskega gradiva in **37.110** serijskih publikacij.

Skupen prirast gradiva iz naslova obveznega izvoda v letu **2008 je 62.566 enot in 8.569** iz sredstev območnosti, kar predstavlja **skupaj 71.135 enot knjižničnega gradiva** za deset območnih knjižnic na področju Slovenije (**Tabela 7**).

Tabela 5: Prirast enot knjižničnega gradiva v obdobju 2007-2009

OOK	Št. prebivalcev območja			Prirast vsega gradiva v OOK			NUK poslani OI (mono)			OOK inventarizirani OI		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
CE	301.281	303.595	304.731	20.407	18.881	16.576	2.531	2.583	2.664	4.403	3.719	3.191
KP	138.840	144.107	145.926	14.461	14.235	11.995	2.481	2.582	2.634	4.256	3.344	3.372
KR	200.508	201.779	202.903	20.889	22.658	18.897	2.361	2.536	2.571	3.546	-	2.477
LJ	452.997	538.364	546.349	26.546	104.311	90.531	2.224	2.461	2.520	1.899	3.341	2.428
MB	232.445	237.065	236.976	44.582	42.502	37.361	2.285	2.494	2.552	2.383	3.261	3.964
MS	122.996	119.537	119.548	17.628	16.735	13.439	2.437	2.576	2.609	4.563	3.549	3.448
NG	118.810	118.533	119.080	23.571	21.920	20.115	2.395	2.557	2.595	3.156	2.850	3.491
NM	208.943	211.066	212.284	23.950	21.564	19.375	2.387	2.556	2.593	3.661	3.115	3.541
PT	86.956	85.835	86.367	19.066	17.368	17.622	2.362	2.540	2.577	2.285	2.688	2.729
RA	73.561	72.481	72.812	11.839	9.476	9.054	2.426	2.571	2.604	3.675	3.094	3.220
Skup.	1.937.337	2.032.362	2.046.976	222.939	289.650	215.953	23.889	25.456	25.919	33.827	28.961	31.861

V letu 2008 normativa ni dosegla OOK Ljubljana. Kranj pa v poročilu ni posredoval podatka o prejetih obveznih izvodih in zato ne moremo trditi, da ni dosegel normativa.

Tabela 6: Prirast enot knjižničnega gradiva v obdobju 2007 - 2009

OOK	Nakup – sredstva območnosti			Skupaj OI in SO			Normativ 14/1.000			Razlika glede na normativ			Indeks normativ/doseg		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
CE	965	831	621	5.368	4.550	3.812	4.218	4.250	4.266	1.150	1.118	- 454	127	107	89
KP	2.037	1.762	665	6.293	5.106	4.037	1.944	2.017	2.043	4.349	4.276	1.994	324	253	198
KR	1.203	1.094	517	4.749	1.094	2.994	2.807	2.825	2.841	1.942	-1.924	153	169	39	105
LJ	1.567	697	771	3.466	4.038	3.199	6.342	7.537	7.649	-2.876	4.071	4.450	55	54	42
MB	1.717	601	560	4.100	3.862	4.524	3.254	3.319	3.318	846	781	1.206	126	116	136
MS	1.096	810	749	5.659	4.359	4.197	1.722	1.674	1.674	3.937	3.985	2.523	329	260	251
NG	621	476	194	3.777	3.326	3.685	1.663	1.659	1.667	2.114	2.118	2.018	227	200	221
NM	1.277	692	197	4.938	3.807	3.738	2.925	2.955	2.972	2.013	1.983	766	169	129	126
PT	1.387	985	412	3.672	3.673	3.141	1.217	1.202	1.209	2.455	2.470	1.932	302	306	260
RA	2.086	621	307	5.761	3.715	3.527	1.030	1.015	1.019	4.731	4.746	2.508	559	366	346
Skup.	13.956	8.569	4.993	47.783	37.530	36.854	27.122	28.453	28.658	20.661	15.482	8.196	239	183	129

V letu 2009 so območne knjižnice prejele **25.919** obveznih izvodov monografskega gradiva in **28.590** serijskih publikacij.

Skupen prirast gradiva iz naslova obveznega izvoda v letu **2009 je 54.509 enot in 4.993** iz sredstev območnosti, kar predstavlja **skupaj 59.502 enot knjižničnega gradiva** za deset območnih knjižnic na področju Slovenije (**Tabela 7**).

V letu 2009 normativa nista dosegla OOK Celje in ponovno Ljubljana, za slednjo je to značilno v vsem triletnem obdobju, ki je predmet poročila.

Podatki pri vseh desetih območnih knjižnicah kažejo (**Tabela 6, Tabela 7, Tabela 8**), da je v triletnem obdobju prišlo do upadanja prirasta enot knjižničnega gradiva. Obvezni izvod – monografske publikacije so sicer naraščale, zelo pa je upadel prirast serijskih publikacij, ki se je skoraj prepolovil. Prirast knjižničnega gradiva je v letu 2009 primerjalno z letom 2007 upadel za 35 odstotkov.

Tabela 7: Prirast knjižničnega gradiva 2007 – 2009 (obvezni izvod, nakup in skupaj)

Leto	NUK - poslano			OOK			Skupaj prirast
	monografske publikacije	serijske publikacije	skupaj	inventariziran OI	Nakup območnost	OI + nakup	
2007	23.889	53.830	77.719	33.827	13.956	47.783	91.675
2008	25.456	37.110	62.566	28.961	8.569	37.530	71.135
2009	25.919	28.590	54.509	31.861	4.993	36.854	59.502

Nabava v razmerju **enote : naslovi** je v vseh treh letih večja v korist enot, vsako leto za 1 odstotek (**Tabela 8**).

Tabela 8: Prirast naslovov knjižničnega gradiva v OOK 2007- 2009 (nakup in obvezni izvod skupaj)

OOK	2007						2008						2009					
	SJ	TJ	UP	RG	skupaj	enote	SJ	TJ	UP	RG	skupaj	enote	SJ	TJ	UP	RG	skupaj	enote
CE	4.010	698	0	0	4.708	5.368	3.561	669	0	0	4.230	4.550	3.172	601	0	0	3.773	3.812
KP	4.793	858	75	66	5.792	6.293	3.038	763	72	47	3.920	5.106	2.854	632	80	46	3.612	4.037
KR	3.729	200	0	11	3.940	4.749	585	498	0	11	1.094	1.094	1.414	619	0	0	2.033	2.994
LJ	2.813	653	0	0	3.466	3.466	1.971	460	0	0	2.431	4.038	1.473	566	0	77	2.116	3.199
MB	2.646	379	0	0	3.025	4.100	2.667	613	0	166	3.280	3.862	3.434	653	0	126	4.087	4.524
MS	3.855	499	20	40	4.414	5.659	3.630	384	15	30	4.059	4.359	3.074	377	185	86	3.722	4.197
NG	2.223	614	0	33	2.870	3.777	1.908	482	140	27	2.557	3.326	2.342	372	0	32	2.746	3.685
NM	4.081	537	29	291	4.938	4.938	3.371	429	0	7	3.807	3.807	2.708	172	160	37	3.077	3.738
PT	3.157	406	46	68	3.677	3.672	2.960	442	34	99	3.535	3.673	2.572	313	10	10	2.905	3.141
RAV	3.845	822	32	30	4.729	5.761	3.103	430	15	23	3.571	3.715	2.736	662	15	12	3.425	3.527
SKUPAJ	35.152	5.666	202	539	41.559	47.783	26.794	5.170	276	410	32.484	37.530	25.779	4.967	450	426	31.496	36.854
% med naslovi in enotami	15 % več enot						16 % več enot						17 % več enot					

Legenda: SJ= slovenski jezik, TJ=tuji jeziki, UP=uradne publikacije, RG=referenčno gradivo, skupaj – pomeni skupaj naslovi.

5.1.2 UPORABNIKI IN POSREDOVANJE GRADIVA

V 4. členu Pravilnika je določeno, da »Območna knjižnica primerno zagotavlja povečan in zahtevnejši izbor knjižničnega gradiva in informacij, če ima najmanj 20% uporabnikov s svojega širšega območja,

to je območja izven svoje medobčinske mreže knjižnic, in če tem uporabnikom posreduje najmanj 20% vsega izposojenega gradiva in informacij.«

(<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200388&stevilka=4079>).

Glede na 4. člen *Pravilnika o območnih knjižnicah* je delež članov in izposojenega gradiva na širšem območju v analizi od 2003 – 2006 v večini območnih knjižnic presegal predpisanih 20% (Karun, 2007). V obdobju 2007–2009 je iz poročil območnih knjižnic zaznati upad števila uporabnikov in izposoje gradiva uporabnikom s širšega območja – to je območja izven medobčinske mreže knjižnic OOK-jev.

Leta 2007 so samo štiri območne knjižnice, ki niso dosegle predpisanih 20 % uporabnikov in izposoje ter posredovanja informacij izven svoje medobčinske mreže knjižnic (glede na Prilogo Pravilnika o opravljanju knjižnične dejavnosti kot javne službe (UL RS št. 73/03) in z upoštevanjem novo nastalih občin.

Leta 2008 in 2009 so samo še tri območne knjižnice nad predpisanimi 20 %. Nad predpisanim normativom so leta 2009 Murska Sobota, Celje in Ljubljana glede deleža uporabnikov. Slednja izrazito izstopa nad povprečje (**Tabela 9**). Vzrok temu je lahko tudi število prebivalcev izven njene medobčinske mreže, saj ti predstavljajo 40 % prebivalcev, ki so potencialni uporabniki njihove knjižnice.

Delež nad 20 % vsega izposojenega gradiva na širšem območju (izven svoje medobčinske mreže knjižnic) dosegajo Ljubljana, Ravne in Murska Sobota (**Tabela 9, Tabela 16, Tabela 17, Tabela 18**).

Tabela 9: Delež članov in izposoja knjižničnega gradiva članom širšega območja OOK v letih 2007-2009

	Delež članov s širšega območja			Št. novih članov			Izposojeno gradivo na širšem območju (%)		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Celje	25,4	25,04	24,62	655	677	626	20,6	18,82	18,36
Koper	26	17,36	17,35	409	356	297	27	11,6	11,87
Kranj	9	9	9	327	325	359	10	10	10
Ljubljana	57	59	56	1.333	1.400	1.450	47,9	48,2	49,3
Maribor	40,41	6,2	6,1	2.029	431	401	39,2	5,3	5,1
Murska Sobota	24	24	26,4	1.233	458	466	26	25	26,7
Nova Gorica	13,47	15	15,12	453	449	450	13,38	12,16	12,3
Novo mesto	16	10,7	12	557	322	345	11	5,9	7
Ptuj	1,7	1,9	2	44	46	60	1,2	1,3	1,3
Ravne	19,2	18,5	17,19	239	233	250	27	30,5	40,7
Povprečje	23,2	18,7	18,6	727,9	469,7	470,4	22,3	16,9	18,3

Po nizkem deležu članstva iz širšega območja izrazito izstopa Knjižnica M. Potrča Ptuj, ki je imela v letu 2009 izven svoje medobčinske mreže knjižnic samo 20 % prebivalcev, potencialnih uporabnikov ptujske knjižnice. V ptujski knjižnici to pojasnjujejo še z naslednjimi razlogi: Ptuj ni močno srednješolsko, visokošolsko ali gospodarsko središče, vpliv ima geografska lega, število in demografska razseljenost prebivalcev in majhnost osrednje knjižnice Ormož.

5.1.3 MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA ZNOTRAJ REGIJE

Cilj povečanega izbora gradiva v osrednjih območnih knjižnicah ni le povečanje fizičnega obiska v njih, pač pa tudi porast uporabe gradiva na območju. Zato so se knjižnice že v prejšnjem triletnem

obdobju odločale za brezplačno medknjižnično izposajo znotraj območja. V letu 2009 jo v svojih poročilih navajajo že vse območne knjižnice. Nova Gorica omenja celo povečanje brezplačne medknjižnične izposoje. Opozoriti gre tudi na razliko med načini brezplačne izposoje, saj jo nekatere osrednje knjižnice izvajajo samo za knjižnice območja, kar pa ne velja za člane knjižnic. V nekaterih knjižnicah ti storitev medknjižnične izposoje plačajo.

5.1.4 NABAVA IN DOSTOP DO ELEKTRONSKIH VIROV TER USPOSABLJANJE ZA NJIHOVO UPORABO

Območne knjižnice so v zadnjem triletnem obdobju v svojih programih za območnost načrtovale vse več sredstev za nakup podatkovnih zbirk. Elektronske vire je do leta 2009 iz sredstev območnosti zagotavljalo devet OOK-jev, izjema je Murska Sobota, ki ima od podatkovnih baz samo EBSCOhost in IUS-INFO, ki pa sta financirani iz drugih virov.

Ravne in Ptuj sta zagotovila dostop do nekaterih e-virov iz lokacij osrednjih knjižnic. Enako tudi Koper, ki že ima program EzProxy, pojavljajo pa se jim težave in zato oddaljen dostop v letu 2009 še niso vzpostavili. Maribor omogoča oddaljen dostop za uporabnike Mariborske knjižnice. Nekatere so do leta 2009 uporabnikom omogočile uporabljati podatkovne baze z oddaljenim dostopom. Do leta 2009 so za vse uporabnike območja to omogočile Celje, Kranj, Ljubljana, Nova Gorica, Novo mesto. Ostale, z izjemo Murske Sobote, so do leta 2009 omogočile uporabnikom na območju dostop do naročenih zbirk iz osrednjih knjižnic.

Knjižnice, ki so do vključno leta 2008 kupile licenco za program EzProxy (Celje, Ljubljana, Novo mesto), nimajo časovne omejitve za uporabo programa. Ostale, ki so se za nakup odločile v letu 2009, pa so le-tega dobile s pogodbo za enoletno uporabo, ki jo bodo morale letno podaljševati in doplačevati.

V letu 2007 v poročilih navajajo izvedbo izobraževanja za seznanitev z ali s konkretno uporabo podatkovnih zbirk knjižnice območij Celje, Koper, Kranj, Ljubljana, Maribor, Nova Gorica in Ravne na Koroškem. V 2008 Koper, Kranj in Maribor. V letu 2009 pa Kranj, Maribor, Nova Gorica in Novo mesto. Mariborska knjižnica je izobraževanje za uporabo obstoječih zbirk izvajala že v letu 2007, leta 2009 pa so izvedli izobraževanje za uporabo nove baze Oxford Reference Online. Enako tudi Goriška knjižnica, ki je pripravila še osnovna navodila za uporabo baz za knjižnice območja. Izvedli so tudi predstavitev baze TAX-FIN-LEX, vendar se za nakup za območje niso odločili. Knjižnice navajajo, da je zanimanje uporabnikov za podatkovne zbirke vse večje. V OOK Celje poročajo, da je uporaba petih elektronskih baz po njihovih statističnih podatkih dobra, številčno pa je niso podkrepili.

Knjižnice so se s sredstvi Ministrstva za kulturo v zadnjem triletju odločale za digitalizacijo knjižničnega gradiva. V statističnih poročilih za leto 2009 (BibSiSt online, 2010) prikazujejo podatkovne zbirke, ki so jih izgradile same in jih objavile na dLibu, spletni strani knjižnice ali na Kamri. Pri prikazovanju podatkovnih zbirk in e-virov se pojavljajo odstopanja, saj knjižnice različno navajajo podatke.

Tabela 10 prikazuje podatke o številu elektronskih virov v posameznih območnih knjižnicah, število financiranih iz sredstev območnosti in dostop za svoje ali tudi za uporabnike območja. Največ različnih podatkovnih zbirk zagotavljata Kranj in Nova Gorica, Murska Sobota pa nobene. Kranj vse nakupi iz sredstev območnosti. Nekatere območne knjižnice omogočajo uporabnikom območja dostop tudi do virov, ki niso financirani iz območnih, temveč iz lastnih sredstev. Vzrok razlike med številom vseh in elektronskih virov za območje izvira iz načina financiranja EBSCOHosta (sredstva MK in ZBDS) in IUS INFO (sredstva MK za nakup knjižničnega gradiva vseh splošnih knjižnic). Način financiranja elektronskih virov prikazuje **Tabela 11**.

Tabela 10: Število naročenih elektronskih virov, dostopnih za območje in oddaljen dostop 2009

e-vir	Celje	Koper	Kranj	Ljubljana	Maribor	Murska Sobota	Nova Gorica	Novo mesto	Ptuj	Ravne
Skupaj vseh	7	4	12	8	7	2	13	6	8	7
Za območje	5	4	10	6	3	0	11	5	7	5
Iz sredstev območnosti	5	4	10	4	3	0	6	4	7	5
Ez Proxy - licenca	od 2007	2009 letna	2009 letna	od 2008	2009 letna	NE	2009 letna	od 2008	NE	NE
Oddaljen dostop za uporabnike OOK	od 2007	NE	od 2009	od 2009	od 2009	NE	od 2009	od 2008	NE	NE
Oddaljen dostop za območje	od 2007	NE	od 2009	od 2008	NE lokacije knjižnic	NE	od 2009	od 2009	NE lokacije knjižnic	NE lokacije knjižnic

Oddaljen dostop do elektronskih virov je najprej omogočila območna knjižnica Celje leta 2007 za vse območje. Ljubljana in Novo mesto sta kupili licenco leta 2008. Vse tri imajo enkratno licenco, brez omejitev. Ljubljana je najprej omogočila oddaljen dostop za območje, leta 2009 pa še za uporabnike Mestne knjižnice Ljubljana. Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto je omogočila oddaljen dostop najprej svojim uporabnikom, v letu 2009 pa še uporabnikom območja. Mariborska knjižnica nudi oddaljen dostop od leta 2009, vendar samo za svoje uporabnike, za ostale uporabnike območja so omogočili dostop samo znotraj lokacij osrednjih knjižnic. Na tak način imajo dostop do elektronskih virov do leta 2009 urejen še na Ptuj in Ravnah na Koroškem ter v Kopru. V Kopru so licenco v 2009 sicer kupili, vendar jim je oddaljen dostop še povzročal nekaj težav z delovanjem. Območne knjižnice, ki so kupile licenco za EzProxy v letu 2009, imajo pogodbe samo za enoletno uporabo (Koper, Kranj, Nova Gorica in Maribor) **(Tabela 10)**.

Območne knjižnice nakupujejo elektronske vire tudi iz sredstev območnosti. Največ jih je v ta namen kupila Nova Gorica, kar 11, s tem da jih iz sredstev območnosti financira 6. Natančen pregled, od katerega leta naprej naročajo območne knjižnice posamezne elektronske vire ter ali jih uporabljajo za območje in hkrati zagotavljajo oddaljen dostop in namenska sredstva območnosti, je razviden iz spodnje tabele **(Tabela 11)**.

Tabela 11: Vrste e-virov z letom naročila, oddaljen dostop in viri sredstev v letu 2009

e-vir	Celje	Koper	Kranj	Ljubljana	Maribor	Murska Sobota	Nova Gorica	Novo mesto	Ptuj	Ravne
Grove Dictionary Art Online	/	od 2008 območje OD OOK	od 2005 Območje OD OOK	od 2007 Območje OD OOK	/	/	od 2009 Območje OD OOK	od 2009 Območje OD OOK	od 2006 Območje ne OOK	od 2008 Območje ne OOK
Grove Music Online	od 2007 Območje OD 50% OOK	od 2008 Območje OD OOK	od 2005 Območje OD OOK	od 2006 Območje OD OOK	od 2008 Območje OD OOK	/	od 2006 Območje OD OOK	od 2009 Območje OD OOK	od 2006 Območje ne OOK	od 2008 Območje ne OOK
Who's Who and Who Was Who	/	/	od 2009 Območje OD OOK	od 2009 Območje OD OOK	od 2009 Območje OD OOK	/	od 2009 Območje OD OOK	/	/	od 2009 Območje ne OOK
Encyclopedia Britannica Online	/	/	od 2005 Območje OD OOK	od 2008 Območje OD OOK	/	/	od 2009 Območje OD OOK	/	/	/
Oxford English Dictionary Online	od 2005 Območje OD OOK	/	od 2005 Območje OD OOK	/	/	/	od 2008 Območje OD OOK	/	od 2006 Območje ne OOK	/
Oxford Reference	od 2005 Območje	od 2008 Območje	od 2005 Območje	/	od 2005 Območje	/	od 2008 Območje	od 2005 Območje	od 2006 Območje	/

e-vir	Celje	Koper	Kranj	Ljubljana	Maribor	Murska Sobota	Nova Gorica	Novo mesto	Ptuj	Ravne
Online Premium Collection	OD OOK	OD OOK	OD OOK		OD OOK		OD OOK	OD OOK	ne OOK	
Večer Online	od 2004 Območje OD OOK		od 2005 Območje OD OOK	/	od 2005 Območje ne lastna	/	/	/	od 2006 Območje ne OOK	od 2009 Območje ne OOK
GVIN.com	od 2004 Območje OD 50% OOK	/	/	od 2009 ne ne Lastna	od 2001 ne ne Lastna	/	od 2005 ne ne Lastna	od 2008 ne ne Lastna	/	od 2009 Območje ne OOK
FinD-Info	/	/	/	! ne ne Lastna	/	/	od 2009 ne ne Lastna	/	od 2009 Območje ne OOK	/
Uradni list	/	/	od 2007 Območje ne OOK	/	/	/		/	/	/
Tax Fin Lex	/	od 2009 Območje OD OOK	od 2009 Območje ne OOK	/	/	/	od 2009 ne ne Lastna	od 2009 Območje OD OOK	/	/
Routledge Encyclopedia of Philosophy	/	/	od 2006 Območje ne OOK	/	/	/	/	/	/	/
EBSCOhost	od 1993 Območje OD Država	/	od 2001 Območje OD Država	od 2000 ne OD Država	od 2001 ne OD Država	od 1993 ne ne Država	od 1993 ne ne Država	ne ne Država	od 1993 ne ne Država	ne ne Država
IUS-INFO	od 1995 ne ne Lastna	/	od 2001 ne ne MK	ne ne Lastna	od 2006 ne ne Država	od 1993 ne ne Država	od 1993 ne ne Lastna	/	od 1995 ne ne OOK	od 1995 ne ne Lastna

*Podatki so pridobljeni iz poročil OOK in z elektronsko pošto. Knjižnice navajajo tudi baze, ki niso financirane iz virov območnosti (EBSCOhost, IUS-INFO).

Legenda:

- Najprej je **letnica** naročila vira.
- Sledi navedba, da območna knjižnica zagotavlja podatkovno bazo uporabnikom **območja**.
- **OD**=ali ima knjižnica oddaljen dostop ali **ne** – OOK še ne omogoča oddaljenega dostop – potrebna je še letnica, od kdaj knjižnica omogoča oddaljen dostop knjižnicam območja.
- Nazadnje je naveden **vir financiranja** (OOK=iz sredstev območnosti, lastna...).
- Če pa OOK elektronske publikacije nima, uporabljamo **oznako /**.

5.1.5 PROMOCIJA POVEČANEGA IZBORA GRADIVA

Uporaba povečanega izbora gradiva v širšem območju je odvisna tudi od promocije in obveščanja uporabnikov o večji ponudbi. O promociji povečanega izbora gradiva v letu 2007 ne poročajo Koper, Murska Sobota in Ravne. V letu 2008 poroča Celje, da obvešča osrednje knjižnice in uporabnike Osrednje knjižnice Celje, Kranj pripravlja zbiranje za uporabnike in obvešča vse osrednje knjižnice, Ljubljana objavlja mesečno sezname povečanega izbora gradiva na spletni strani. Maribor tudi objavlja na spletni strani in redno posreduje sezname novosti knjižnicam območja. Ptuj navaja COBISS/OPAC, priložnostne razstave knjižnih novosti v oddelkih, na spletni strani ter objave v lokalnih medijih obveščanja. Promocija se odvija tudi v letu 2009 na ustaljene načine, le da se temu pridružijo še Ravne s pošiljanjem seznamov v vse knjižnice območja.

Za knjižnici Nova Gorica in Novo mesto v poročilih ni navedbe o posebni promociji, zato domnevamo, da nadaljujeta z ustaljenim načinom obveščanja knjižnic na območju.

Koper in Murska Sobota pa o načinu promocije povečanega izbora gradiva ne poročajo.

Na podlagi poročil območnih knjižnic sklepamo, da se nabavna politika območnih knjižnic spreminja. Podatki pri vseh desetih OOK-jih kažejo, da je v triletnem obdobju prišlo do 35 odstotnega upada prirasta knjižničnega gradiva tako iz naslova obveznega izvoda kot iz sredstev območnosti. Prirast knjižničnega gradiva v razmerju enote : naslovi kažejo vsako leto eno odstotno povečanje v korist prirasta naslovov. Območne knjižnice vse bolj utemeljujejo nakupe povečanega in zahtevnejšega izbora gradiva. V nadaljevanju poročila je prikazano, da v zadnjem obdobju območne knjižnice uporabnikom območja ponujajo dostop do podatkovnih zbirk preko osrednjih knjižnic. Podatek je še toliko bolj pomemben, saj gre za nakup le-teh velik del sredstev, ki jih za izvajanje prve naloge prejmejo od Ministrstva za kulturo. Pet OOK-jev (Celje, Kranj, Ljubljana, Nova Gorica, Novo mesto) je do konca leta 2009 zagotavljalo uporabnikom območja tudi oddaljen dostop.

5.2 STROKOVNA POMOČ KNJIŽNICAM OBMOČJA

Pravilnik (2003) v III. poglavju opredeljuje nalogo »Strokovna pomoč knjižnicam območja.« Ta je izredno obsežna, saj sega na vse segmente strokovnega dela v knjižnicah. V 9. členu navedenega pravilnika je definirana strokovna pomoč knjižnicam območja.

»Strokovna pomoč iz 7. člena tega pravilnika obsega:

- *svetovalno delo, ki temelji na uveljavljenih in dogovorjenih strokovnih izhodiščih,*
- *vsebinsko opredelitev in izbor projektov, ki se izvajajo na posameznem območju ali v vsej državi,*
- *vsebinsko opredelitev sodobnih informacijskih storitev za uporabnike, ki se izvajajo na posameznem območju ali v vsej državi,*
- *analizo stanja razvitosti in potreb knjižnične dejavnosti v okviru območja,*
- *opredelitev razvojnih potreb glede informacijske tehnologije za posamezno območje,*
- *sodelovanje s splošnimi knjižnicami na območju pri razvoju in načrtovanju občinskih in medobčinskih knjižničnih mrež,*
- *izvajanje mentorstva za knjižnične delavce začetnike in študente bibliotekarstva,*
- *sodelovanje s šolskimi knjižnicami na območju in skupen razvoj bibliopedagoških dejavnosti za učence in dijake,*
- *opredelitev ciljev, koordinacija ali izvedba knjižničnih storitev za posebne skupine uporabnikov,*
- *sodelovanje z drugimi območnimi knjižnicami,*
- *opredelitev ciljev, koordinacija ali izvedba mednarodnega sodelovanja na območju.«*

5.2.1 SVETOVALNO DELO, ANALIZA STANJA RAZVITOSTI IN POTREB KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI TER NAČRTOVANJE KNJIŽNIČNIH MREŽ

Strokovna pomoč knjižnicam območja je najbolj zahtevna izmed vseh nalog, ki jo po Pravilniku o območnih knjižnicah izvajajo območne knjižnice na podlagi strokovnih izhodišč, ki jih pripravi NUK. Temeljni pogoj, da območna knjižnica to nalogo izvaja, je predhodna analiza okolja na območju, analiza stanja razvitosti in potreb knjižnične dejavnosti v okviru območja, analiza razvojnih potreb glede informacijske tehnologije za posamezno območje, analiza občinskih in medobčinskih knjižničnih mrež. Vključuje tudi vsebinsko opredelitev in izbor projektov, sodobnih informacijskih storitev za uporabnike, izvajanje mentorstva za knjižnične delavce začetnike in študente bibliotekarstva za knjižnice območja, sodelovanje s šolskimi knjižnicami območja in skupen razvoj bibliopedagoških dejavnosti za učence in dijake. Potrebna je opredelitev ciljev, koordinacija ali izvedba knjižničnih

storitev za posebne skupine uporabnikov, sodelovanje z drugimi območnimi knjižnicami, opredelitev ciljev, koordinacija ali izvedba mednarodnega sodelovanja na območju.

V obdobju 2007 - 2009 so različne oblike strokovne pomoči izvajale vse območne knjižnice, Murska Sobota poroča o izvajanju šele v letu 2009 (**Tabela 19, Tabela 20, Tabela 21**).

Metode svetovalnega dela, ki so jih območne knjižnice navedle v poročilih, so bile: svetovanje na organiziranih skupnih sestankih, izobraževanjih, organizacija delavnic, predstavitve, največ svetovalnega dela pa je opredeljeno kot osebna komunikacija po e-pošti, telefonu. Svetovanja so segala na različna strokovna področja knjižnične dejavnosti, razvoja IKT, urejanje domoznanstva kot koordinacija pri izvajanju skupnih projektov.

Območne knjižnice so v preteklem obdobju naredile nekatere analize območja, ki jih pokrivajo. Te so temelj za načrtovanje svetovalnega dela na območju. Iz poročil je tudi moč razbrati, da so le-te njihova podlaga za načrtovanje programov dela s knjižnicami območja.

Ljubljana je že 2004 naredila popis knjižnic v regiji, analizo IKT v regiji, analizo spletnih strani knjižnic na območju, analizo domoznanske dejavnosti. Zbirnik podatkov o knjižnicah regije – statistične preglednice so izdelali v Ljubljani za leto 2008. Naredili so tudi zemljevid regije in osrednjih knjižnic. Zbrani podatki izražajo stanje v regiji, njene prednosti in pomanjkljivosti, pomoč pri odpravljanju le-teh pa bo osnovna naloga območne knjižnice. Zbrani podatki jim služijo kot promocija splošnih knjižnic regije in kot osnova za pogovore z lokalnimi oblastmi.

Novo mesto je naredilo natančna analizo območja (geografske, demografske značilnosti, izobraževanje, zdravstvo, sociala, zaposlovanje, kultura, turizem). O opravljeni nalogi poročajo še Celje, Maribor, Ptuj in Ravne. Nova Gorica je pripravila pregled stanja knjižnic v regiji (število zaposlenih, izobrazba, pregled strokovnosti – izobraževanja, tečaji, potrebe po izobraževanjih, tečajih, uporaba računalniške opreme, podatki o knjižnicah, uporabnikih, podatki o gradivu in priprava vprašalnika za spremljanje razvoja informacijske tehnologije z namenom – kontinuirano spremljanje razvoja v regiji. Kranj poroča opravljeni analizi za uporabnike s posebnimi potrebami - za slepe in slabovidne.

Maribor je razširil sodelovanje na UKM z organizacijo skupnih sestankov.

OOK Celje poroča, da so v letu 2008 s sodelovanjem dosegli krepitev zaupanja med knjižnicami in da dosegajo sinergijske učinke. Tudi Ravne poročajo o izboljšanju komunikacije in sodelovanja v letu 2009.

Knjižnice, ki so se udeležile ekskurzije na Dansko, so organizirale predstavitve danskega sistema knjižničarstva in organizacijo območnosti na Danskem.

Območne knjižnice so organizirale različne oblike izobraževanj in s tem nekatere bolj, druge manj aktivno vključujejo knjižnice območja ter tako uresničujejo skupno vizijo sodelovanja na območju. Za svetovalno delo so knjižnice porabile od 100 ur v Kranju do 1.278 ur v Mariboru.

5.2.2 RAZVOJNE POTREBE NA PODROČJU INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE, RAČUNALNIŠKI SISTEMI

V III. poglavju 9. člena - peta alineja – določa Pravilnik da območna knjižnica opredelijo razvojne potrebe glede informacijske tehnologije za posamezno območje, v 10. členu pa dodaja, da »območna knjižnica usklajuje in načrtuje vzdrževanje računalniških sistemov v splošnih knjižnicah na svojem območju.«

Brez popisa – pregleda stanja in načrta razvoja IKT območna knjižnica ne more »usklajevati in načrtovati« (10. člen Pravilnika o osrednjih območnih knjižnicah) vzdrževanja računalniških sistemov v splošnih knjižnicah in opredeliti razvojne potrebe na območju (9. člen istega Pravilnika).

V obdobju 2003 - 2006 so izvedli popis in analizo stanja IKT na območju: Ljubljana, Kranj in Novo mesto. Načrt nadaljnjega razvoja pa je bil narejen samo v Ljubljani. V obdobju 2007 – 2009 so opredelili razvojne potrebe glede informacijske tehnologije v 8 OOK, posebej pa tega ne navajata Kranj in Ravne.

Iz poročil OOK Celje in Ljubljana je razvidno, da je redno sodelovanje s knjižnicami območja pri pripravi prijav na razpise za računalniško opremo in pomoč sistemskih administratorjev pri tem velikega pomena. Celje še dodatno izpostavlja, da knjižnice območja ob podpori OOK kvalitetno načrtujejo razvoj in posodabljanje IKT, povečujejo varnost in učinkovitost svojih informacijskih sistemov na območju in so nadpovprečno uspešne na razpisih MK.

Sistemska administratorja iz obeh knjižnic sta na področju IKT svetovala tudi na območju Raven. To je dober primer prenosa dobre prakse na ostale regije v Sloveniji.

Sistemske administratorji iz 6 OOK-jev so se povezali v delovno skupino in pripravili priročnik »E-poslovanje splošnih knjižnic«, ki bo predstavljen na strokovnem posvetovanju e-Festu 2010 v Celju. Priročnik bo služil kot priporočilo za načrtovanje informacijskega sistema v vseh splošnih knjižnicah.

Območne knjižnice lahko kvalitetno izvajanje te naloge zagotovijo, če imajo zaposlen ustrezno usposobljen kader. Sistemskega administratorja do konca leta 2009 nimata še OOK Ravne in OOK Kranj. Tako so strokovno pomoč na področju informacijske tehnologije in računalniške tehnologije ustrezno lahko izvajali samo tam, kjer imajo pogoj izpolnjen.

Iz sredstev območnosti so nekatere območne knjižnice namenile tudi sredstva za opremljanje z informacijsko komunikacijsko tehnologijo. V letu 2007 in 2008 je OOK Ptuj izvedel nakup opreme IKT iz sredstev območnosti. Ptuj je v letu 2007 za nakup opreme IKT dodal še druge vire in nabavili so dva računalnika z operacijskim sistemom, dva monitorja in tiskalnik.

Ljubljana je 2007 za potrebe območnosti iz drugih virov kupila računalnik z operacijskim sistemom, fotoaparata in stojalo za digitalizacijo, predvsem za potrebe priprav vsebin za Kamro. Nova Gorica je iz lastnih sredstev nabavila računalnik z operacijskim sistemom in skener.

Murska Sobota je leta 2008 kupila 10 računalnikov z operacijskim sistemom in 10 monitorjev in tiskalnik za vrednosti 9.567,01 EUR iz drugih virov, Ljubljana in Novo mesto pa iz sredstev območnosti. Nova Gorica ne navaja sredstev, vendar navaja, da so za potrebe območnosti kupili strežnik in Ezproxy strežnik.

V letu 2009 ni nobena knjižnica opravila nakupa iz sredstev območnosti za opremo IKT. Navajajo pa, da so iz drugih virov za potrebe izvajanja območnosti kupili: v Kranju strežnik Ezproxy za oddaljen dostop, Ljubljana računalnik, 2 skenerja, snemalno napravo zvoka, 2 USB videopredvajalnika/snemalnika VHS2DVD, fotografski aparat s stojalom, programski paket grafičnih programov Adobe - kupili so torej opremo za digitalizacijo vsebin na VHS podatkovnih nosilcih ter fotografsko in optično opremo za pripravo gradiva za spletne portale.

V letu 2009 je Murska Sobota nakupila 11 računalnikov z operacijskim sistemom in 10 monitorjev, tiskalnik in projektor, vendar ne iz sredstev območnosti². Novo mesto 2 računalnika in monitorja z operacijskim sistemom, 2 tiskalnika in skener.

5.2.3 IZVAJANJE MENTORSTVA

V večini knjižnic gre predvsem za izvajanje mentorstva v območni knjižnici za svoje novo zaposlene ali študente bibliotekarstva. Kot kažejo poročila, se mentorstvo ne izvaja sistematično, ampak bolj naključno in marsikje je težko razbrati, ali gre za dejavnost, ki zajema širše območje.

Ljubljana izvaja projekt »Mentorstvo v knjižnicah regije«, ki je namenjen mentorstvu na treh nivojih: za novo zaposlene v knjižnici, za študente bibliotekarstva in za prostovoljce. Sodelovali so tudi pri pripravah na strokovne izpite: predstavitve nalog in delovanja OOK za knjižničarje regije.

5.2.4 SODELOVANJE Z DRUGIMI KNJIŽNICAMI, PREDVSEM ŠOLSKIMI

2007 pet OOK-jev navaja sodelovanje s šolskimi knjižnicami. 2008 piše Kranj o sodelovanju tudi s šolskimi knjižnicami v projektu »Pravljичne poti na Gorenjskem«. Novo mesto je s svojo bibliotekarko izvajalo bibliopedagoške ure po šolah območja. Ptuj organizira pomladni in jesenski aktiv šolskih knjižničarjev območja. Ravne so svetovale pri obdelavi gradiva in ustanovitvi višje in visokošolske knjižnice.

Za leto 2009 poroča Ljubljana, da organizira strokovna srečanja za mladinske knjižničarje na nacionalnem nivoju – strokovne srede in sodeluje s šolskimi knjižnicami za skupen razvoj bibliopedagoških dejavnosti za učence in dijake. Zadnjo aktivnost navaja tudi Nova Gorica, Novo mesto pa poleg skupnega razvoja bibliopedagoških dejavnosti navaja tudi svetovanje o izvedbi bibliopedagoških ur v šolah.

5.2.5 DEJAVNOSTI ZA POSEBNE SKUPINE UPORABNIKOV

Eden izmed ciljev v okviru območnosti, ki je bil zastavljen na delavnici v Fiesi, je bilo oblikovanje kompetenčnih centrov za posebne zbirke in v ta namen se je v letu 2009 oblikovala delovna skupina. Koordinacijo skupine so prevzeli v Mariborski knjižnici, sicer pa v skupini sodelujejo še kolegice iz Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto, Knjižnice Ivana Potrča Ptuj in kot samostojna bibliotekarka Helena Dakič Prelc, ki je sicer zaposlena v Knjižnici Domžale.

Delovna skupina si je zastavila delo po fazah: opredelitev skupin uporabnikov, izdelava smernic, potreben poenoten sistem obdelave, izdelava skupnih izhodišč oz. koncepta za:

1. uporabnike, ki potrebujejo lažje berljivo gradivo: dislektiki, gluhi/naglušni itd.,
2. slepe in slabovidne,
3. etnične in narodnostne manjšine.

Največ sodelovanja z različnimi društvi in ustanovami za različne uporabnike s posebnimi potrebami navajata Novo mesto in Ptuj.

---

² Pri Murski Soboti preseneča podatek v poročilu o veliki količini nakupa opreme IKT za potrebe območnosti, ki so jo izvedli tako v letu 2008 kot 2009.

5.2.6 SKUPNI PROJEKTI V REGIJI, SODELOVANJE Z DRUGIMI OBMOČNIMI KNJIŽNICAMI

Knjižnice si različno tolmačijo pojem projekt³, nekateri sem uvrščajo izobraževanja in organizacijo delavnic. Navajajo izvedbo različnega števila projektov, tako lastnih kot v sodelovanju z drugimi območnimi knjižnicami, navedeni v tabelah (**Tabela 19, Tabela 20, Tabela 21**).

Kot največji projekt vseh OOK-jev bi lahko navedli organizacijo in izvedbo DOMFESTA v Kopru leta 2009.

Izpostavili bi lahko še naslednje: pet knjižnic navaja e-vire (predstavitve in vpeljava dostopa na območju). OOK Celje že šest let vedno vodi regijski projekt promocije branja Priporočamo. Koper in Kranj izpostavljata digitalizacijo, Ljubljana »Knjižničarji regije za knjižničarje regije«, Maribor Pravljične večere za odrasle in Varno točko, Murska Sobota promocijo branja, Novo mesto Bioleks in Kranj Gorenjc.si – biografski leksikoni, Ptuj bralno značko za odrasle, Ravne uvedbo predšolske bralne značke Peter Nos in skupen program prireditev knjižnic območja.

5.2.7 MEDNARODNO SODELOVANJE

Nova Gorica sodeluje z zamejskimi Slovenci - s Knjižnico Damira Feigla v Gorici (Italija).

Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto že tradicionalno sodeluje s Knjižnico Ivana Gorana Kovačiča iz Karlovca (Hrvaška).

KOK Ravne na Koroškem sodeluje z zamejskimi Slovenci - s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu (izmenjava knjižničnega gradiva, predavanja, obiski), imeli so referat o Prežihu in sodelovali z Dunajem pri pripravi gesel za enciklopedijo.

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota sodeluje s knjižnico v Budimpešti z izmenjavo gradiva.

Predstavniki OOK so se udeležili obiska danskih regijskih knjižnic in knjižnic na Finskem.

5.2.8 PROMOCIJA OBMOČNOSTI

Predstavitev dejavnosti območnosti na svoji spletni strani ima več območnih knjižnic. Nekatere so območnost in skupne projekte propagirale v lokalnih medijih – časopisih, lokalni TV in radio, OOK Ravne so skupaj z vsemi koroškimi knjižnicami v letu 2009 oblikovali skupen mesečni program prireditev. Hkrati so objavljene tudi predstavitve portala Kamra za muzeje, galerije in šole.

Knjižnica Mirana Jarca je vlogo območne knjižnice promovirala na Dolenjskem knjižnem sejmu. S tem je promovirala vse knjižnice območja. Natisnili so tudi koledar s starimi zemljevidi, kjer so objavljeni logotipi vseh knjižnic in je promocijsko gradivo, ki so ga razdelili v brezplačno distribucijo vsem knjižnicam območja, da so jih te posredovale vsem občinam območja, različnim ustanovam ter posameznikom.

---

³ Projekt je zaključena celota med seboj povezanih aktivnosti, za katere je značilen skupni cilj in sodelovanje različnih sodelavcev. Zaključen mora biti v predpisanem času, v okviru načrtovanih stroškov in v skladu s projektno specifikacijo. Rezultati projekta so (glede na to ali je projekt temeljni ali razvojni) nova spoznanja, nove metode dela, novi postopki, nove storitve ali proizvodi in podobno. (MK, <http://www.mk.gov.si/si/postopki/knjiznicarstvo/>).

Ljubljana ima v internem časopisu Apolon rubriko »Iz regije«, kjer prispevke objavljajo tudi knjižnice območja. Imeli so referat v Novem mestu na posvetovanju »Območnost – prednost ali ovira v komunikaciji med knjižnicami regije«, objavljajo na spletnem portalu.

Kranj izdaja zgibanke o povečanem izboru gradiva, izdali so koledar in v medijih naredili predstavitev dostopa do elektronskih virov in gorenjskega spletnega biografskega leksikona Gorenjec.si.

Če želimo uresničevati zakonske cilje, potem ugotavljamo, da je najpomembneje, da osrednje območne knjižnice naredijo temeljite analize širšega okolja, tako analizo stanja razvitosti in potreb knjižnične dejavnosti v okviru območja, analizo razvojnih potreb glede informacijske tehnologije za posamezno območje, analizo občinskih in medobčinskih knjižničnih mrež ter na podlagi tega načrtujejo programe dela, tako za svetovalno delo, kot nasploh za razvoj območja. Nujno potrebno je spodbujanje sodelovanja med knjižnicami območja, prenos znanja in informacij, oblikovanje skupnih ciljev in posledično lahko načrtujejo enakomeren razvoj regije na področju knjižnične dejavnosti. Njihova uspešnost se meri glede na uspešnost vseh knjižnic regije, oziroma tudi v širšem slovenskem prostoru, v prepoznavnosti splošnih knjižnic med prebivalstvom, zavedanjem pomena knjižnične dejavnosti za razvitost območij, v navzočnosti knjižnic v regionalnih programih... Dobro razvite, zahtevne in inovativne knjižnice v regiji so vsekakor prednost za razvoj.

5.3 KOORDINACIJA ZBIRANJA, OBDELAVE IN HRANJENJA DOMOZNANSKEGA GRADIVA

Pravilnik v 11. členu določa, da »Območna knjižnica načrtuje in koordinira pridobivanje domoznanskega gradiva za knjižnice na svojem območju, zlasti gradiva, ki se zbira v skladu z zakonodajo o obveznem izvodu. Izvaja informiranje zavezancev za obvezni izvod in posreduje nacionalni knjižnici informacije o zavezancih s svojega območja.« V 12. členu govori: »Območna knjižnica seznanja uporabnike z drugimi domoznanskimi zbirkami (tudi v sorodnih kulturnih zavodih, zlasti muzejih in arhivih) na območju.«

Nadalje v 13. členu določa, da je »Območna knjižnica dolžna organizirati bibliografsko obdelavo vseh vrst domoznanskega gradiva s svojega območja v sistemu COBISS, tudi polpubliciranega gradiva, serijskih publikacij in člankov, po kriterijih, določenih za potrebe Slovenske bibliografije. Bibliografska obdelava tega gradiva se zagotavlja v knjižnicah, ki to gradivo zbirajo.« S 14. členom pa določi, da »Območna knjižnica določi vrste domoznanskega gradiva, katerih bibliografska obdelava ima prednost in roke za njihovo obdelavo v sistemu COBISS. Izvaja normativno kontrolo in nudi pomoč drugim knjižnicam pri razreševanju identitete lokalnih avtorjev in gesel. Posebno pozornost posveča polpubliciranemu gradivu in elektronskemu gradivu.«

5.3.1 DOMOZNANSKA DEJAVNOST

V tabelah so povzeta poročila območnih knjižnic, ki prikazujejo opravljeno delo in izvedene programe v preteklem triletnem obdobju (**Tabela 22, Tabela 23, Tabela 24**). V okviru domoznanstva so načrtovali tudi digitalizacijo, saj so se odločali za digitaliziranje predvsem domoznanskega gradiva, pomembnega tako za ožje kot širše območje. Digitalizirali so: razglednice, fotografije, monografske publikacije, vse večji je poudarek na digitalizaciji časopisov, ki pokrivajo regije. Izbor gradiva za digitalizacijo so usklajevale s knjižnicami območja in v več primerih tudi zajema gradivo več knjižnic.

OOK Celje je na področju domoznanstva izvedla sestanek delovne skupine območja. Sodelovali so z območjem in pripravili predstavitev projekta Raziskovalne naloge na svetovnem spletu ter Smernic za pripravo raziskovalnih nalog za raziskovalce in mentorje. Svetovali so pri ustanovitvi domoznanskih oddelkov v osrednjih knjižnicah območja od koncepta prostorske do vsebinske postavitve,

usposabljali so kadre za domoznanstvo, pripravljali so promocije domoznanstva. Pripravili so strokovne podlage za določitev gradiva s statusom kulturne dediščine (izbor, hranjenje, varovanje). Svetovali so pri obdelavi neknjižnega gradiva, izmenjavali so si gradivo in s tem preprečili podvajanje dela v okviru opravljanja domoznanskih nalog na območju, se pravi, da ni prišlo do digitaliziranja istega gradiva v različnih knjižnicah in da so digitalizirali najbolj ohranjene izvode, ne glede na to, katera knjižnica je bila nosilka digitalizacije.

Koper je imel glavno nalogo pri organizaciji Domfesta, predstavili so delo domoznanskega oddelka OKSV KP in potek digitalizacije, objavili so digitalizirani vsebine vseh OK-jev na svoji spletni strani.

V OOK Kranj so po ponovni vzpostavitvi portala Kamra nadaljevali delo na njem. Na novo so oblikovali zunanjo podobo. Dopolnili so kriterije za uvrstitev na gorenjski spletni biografski leksikon Gorenjci.si ter nadgradili iskanje in ga dopolnili z novimi vsebinami. Digitalizirali so knjižnično gradivo, pomembno za Gorenjsko.

V OOK Ljubljana so izvedli ogled in popis domoznanskih zbirk splošnih knjižnic osrednje slovenske regije. Sodelovali so z Zgodovinskim arhivom Ljubljana, enoto Mestni arhiv Ljubljana. Nadaljevali so s prejemanjem, obdelavo in hranjenjem obveznega izvoda, do katerega je knjižnica upravičena po Zakonu o obveznem izvodu publikacij (UL RS, 69/2006).

Specifičen je položaj Mariborske knjižnice, saj na njenem območju domoznanske naloge že tradicionalno izvaja Univerzitetna knjižnica Maribor. Z dogovorom o delitvi nalog sta uspeli že v prejšnjem triletnem doseči sodelovanje, ki dobro teče. Organizirali so skupni sestanek, na katerem so pregledali dela na področju analitične obdelave serijskih publikacij domoznanskega značaja ter opredelili stične točke sodelovanja na domoznanskih projektih in digitalizaciji.

V Murski Soboti so za domoznansko zbirko v letu 2007 temeljito zbirali, obdelovali in shranjevali gradivo z območja. V dar so dobili 3 prekmurske raritete, dopolnjevali so arhivske izvode monografij in rokopisov.

Nova Gorica zbira, obdeluje in hrani domoznansko gradivo za celotno regijo ter del območja v Italiji, kjer živijo Slovenci. Zbirko dopolnjujejo z gradivom, ki izide v Italiji in je domoznanske narave. Skrbijo za sprotno obdelavo člankov za celotno področje. Vsebine črpajo iz lokalnih časopisov, periodičnega tiska, ki izhaja v Italiji ter ostalega gradiva. Del starejšega gradiva postopoma vključujejo v načrt digitalizacije. Pri tem sodelujejo z drugimi osrednjimi knjižnicami regije ter institucijami v regiji. Poglobili so sodelovanje s knjižnico Frančiškanskega samostana v Novi Gorici, ki hrani dragoceno starejše gradivo, ki ga sami nimajo veliko. Da bi lahko tudi to gradivo približali uporabnikom, so skupaj s predstavniki Frančiškanskega samostana začeli načrtovati skupni projekt Virtualna knjižnica, v katerega sodi digitalizacija gradiva te knjižnice.

V OOK Novo mesto so naredili natančen popis zbirke starih tiskov (inkunabule, tiski od 16. - 20. st.), faksimilov, bibliofilskih izdaj, dopolnjevanje Bioleksa, svetovali so pri obdelavi in koordinirali obdelavo člankov iz publikacij domoznanskega pomena. Bogate domoznanske zbirke primerno hranijo od leta 2009, ko so uredili poseben prostor z uravnavanjem zračne vlage in temperature. Posvetili so se digitalizaciji, zato da bi uporabniki lahko dostopali do gradiva, originale pa varno hranijo.

V OOK Ptuj, poleg običajnih načinov (nakup in obvezni izvod) sodelujejo še z društvi, institucijami in posamezniki na območju, zbirajo vse vrste gradiva, obdelujejo retrospektivo, članke iz pomembnejših slovenskih in lokalnih serijskih publikacij ter zbornikov.

OOK Ravne koordinirajo zbiranje, obdelavo in hranjenja domoznanskega gradiva, posebej serijskih publikacij in sive literature, dopolnjujejo e-biografski leksikon.

Kvalitetno digitalizirano gradivo je (zunanji izvajalci) dostopno na spletnih straneh knjižnice, na dLib.si ali KAMRI.

V Novem mestu so sodelovali tudi s frančiškanskim samostanom. Digitalizirane vsebine so objavili na DLib.si, na Kamri, digitalizirali so ekslibrise in jih objavili tudi na svoji spletni strani. V sodelovanju z ZVKDS so na portal Kamra vnesli digitalno zbirko Grad Žužemberk.

Digitalizirano gradivo območnih knjižnic v letu 2009, objavljeno na dLib.si, je prikazano v **Tabela 12**. Največ digitaliziranega gradiva je prispevala Mestna knjižnica Ljubljana, in sicer 87.986 enot. Sledita ji Knjižnica Ivana Potrča Ptuj z 12.352 enotami in Goriška knjižnica Franceta Bevka s 5.913 enotami. Več kot 2.000 enot so prispevale Osrednja knjižnica Celje, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto, manj kot 100 enot pa Mariborska knjižnica in Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper. (pov. po: Poslovno poročilo 2009, NUK, str. 65)

Sodelovanje Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika z dLib.si je omogočilo vpogled v posebno zbirko Artoteka in dLib.si je s to zbirko pridobil največ naslovov. Avtorji risb, akvarelov, grafik in plastik so večinoma znani umetniki, med njimi Mirsad Begić, Nikolaj Omersa, Robert Hlavaty, Aco Mavec, Marjan Manček, Marjanca Jemec-Božič, in drugi. Artoteka na spletu je rezultat projekta Europeana Local in bo dostopna tudi preko Europeane. S količino naslovov na portal sledi Knjižnica Mirana Jarca z zemljevidi, dijaškimi listi in serijskimi publikacijami. (pov. po: Poslovno poročilo 2009, NUK, str. 66 in Peršin, L. in Štular Sotošek, K., 2010, str. 22 -23)

Tabela 12: Območne knjižnice in gradivo, ki so ga v letu 2009 prispevale na portal dLib.si

Knjižnica	Publikacije	št. digitalnih objektov	Skupno št. digitalnih objektov
Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica	Goriška straža	674	5.883
	Gorica	1.473	
	Kaplje	336	
	Ročni kažipot	12	
	Soča	3.388	
Knjižnica Ivana Potrča Ptuj	Narodna sloga	351	12.435
	Naše delo	1.883	
	Ptujski list	1.575	
	Štajerc	8.600	
	Slikovno gradivo	21	
	Monografske publikacije	5	
Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto	Belokranjec	32	1.311
	Dolenjske novice	999	
	Posavska straža	34	
	Sloveniens Blatt	35	
	Dijaški listi	113	
	Zemljevidi	98	
Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika	Artoteka	722	722
Mariborska knjižnica	Na temeljih preteklosti snujemo prihodnost	20	35
	Splet znanja in domišljije	15	
Mestna knjižnica Ljubljana	Angelček	5.067	88.528
	Dogovori	9.513	
	Javna tribuna	10.065	
	Kronika slovenskih mest	478	
	Naša komuna	12.993	
	Naša skupnost: glasilo občinske skupščine Ljubljana Moste - Polje	16.877	
	Naša skupnost: glasilo prebivalcev	2.752	

Knjižnica	Publikacije	št. digitalnih objektov	Skupno št. digitalnih objektov
	občine Grosuplje		
	Naša skupnost: glasilo predsedstva Zveznega odbora socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije	2.293	
	Vrtec	9.544	
	Zbor občanov	9.334	
	Zvonček	9.611	
	monografske publikacije	1	
Osrednja knjižnica Celje	Nova doba	2.363	2.422
	Monografske publikacije	23	
	Virtualna razstava Alme M. Karlin	1	
	Zemljevidi	35	
Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper	Glasbena zapuščina koprskih samostanov	5	6
	Plans, profils et Galbes d'une maison de Campagne pour Mr. le Comte de Grisoni a Daila en Istrie	1	
Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota	Düševni list: mejszecsne verszke novine	215	256
	Nájszvetejsega Szrca Jezusovoga veliki kalendár za lüdsztvo	41	

Vir: pov. po Peršin, L. in Štular Sotošek, K., 2010, str. 22 -23

Podatki o izpolnjevanju informiranja zavezancev o obveznem izvodu in posredovanje informacij nacionalni knjižnici o zavezancih so zelo nepopolni in neenotni, zato je težko ugotavljati, v kolikšni meri območne knjižnice to nalogo opravljajo. O izpolnjevanju naloge natančneje vsako leto poroča OOK Celje.

Območne knjižnice so v triletнем obdobju sodelovale pri pripravi vprašalnika za analizo domoznanske dejavnosti, sodelovale so pri vzpostavitvi portala Kamra in nekatere že začele polniti portal s svojimi vsebinami ter organizirale posvet o domoznanstvu DOMFEST v Kopru. V publikaciji posveta so objavljene strokovne smernice za:

- pridobivanje domoznanskega gradiva v splošnih knjižnicah,
- bibliografsko obdelavo drobnega tiska in rokopisov in
- izbor gradiva za domoznansko zbirko.

Večina se je posvetila tudi digitalizaciji gradiva, pomembnega za območje (domoznanstvo za širše območje) in ga prispevala na portal dLib.si ali KAMRA. Z vnosi vsebin na oba portala ali pa na svoje spletne strani so uporabnikom območja in širše ponudile dostop do vsebin, ki so bile pred tem dostopne samo v prostorih knjižnice ali pa še to ne zaradi različnih vzrokov (starost gradiva...).

Območne knjižnice so za izvajanje naloge na področju koordinacije zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva namenile od 40 do 896 ur v letu 2009.

5.4 USMERJANJE IN IZLOČANJE KNJIŽNIČNEGA GRADIVA S SVOJEGA OBMOČJA

Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja je določeno v V. poglavju 16. člen: »Območna knjižnica stalno hrani uradne publikacije s svojega območja.« V 17. členu: »Območna knjižnica usmerja izločeno gradivo s svojega območja v skladu s strokovnimi navodili, ki jih sprejme nacionalna knjižnica. Hrani za območje pomembno knjižnično gradivo, ki je bilo izločeno iz splošnih knjižnic na njenem območju.«

Knjižnice morajo izločati knjižnično gradivo v skladu z Navodilom za izločanje in odpis knjižničnega gradiva (NUK, 7. 5. 2003) in ga ponuditi nacionalni knjižnici na podlagi 12. člena Zakona o knjižničarstvu. Navodila nacionalne knjižnice za izločanje in odpis knjižničnega gradiva v 13. in 14. členu predpisujejo, da morajo knjižnice odpisano gradivo ponuditi drugim knjižnicam in sicer po naslednjem vrstnem redu: knjižnica posreduje NUK abecedne sezname odpisanega gradiva. Tega odpisanega gradiva knjižnica ne sme ponuditi drugim knjižnicam, dokler NUK ne izbere gradiva, ki ga potrebuje. NUK prevzame izbrano gradivo na lastne stroške. Nato morajo splošne knjižnice ponuditi odpisano gradivo svoji osrednji območni knjižnici.

V 18. členu: »Območna knjižnica je dolžna hraniti gradivo, ki ima status kulturnega spomenika regionalnega pomena in ravnati z njim v skladu z določili ustreznega pravilnika. Dolžna je tudi hraniti gradivo, ki ima status kulturnega spomenika lokalnega pomena, če jo za to pooblasti lokalna skupnost, ki hranjenja takega gradiva ne more zagotoviti v svoji splošni knjižnici.«

Knjižnice, ki to delo opravljajo, pri tem upoštevajo navodila za izločanje in odpis knjižničnega gradiva (NUK, 2001). Prikaz podatkov po letih je v tabelah (**Tabela 25, Tabela 26, Tabela 27**).

O številu uradnih publikacij s svojega območja, ki jih stalno hranijo območne knjižnice, ne poročajo vse.

Glede pregledovanja seznamov odpisanega gradiva, ki ga dobijo iz osrednjih knjižnic območja, so podatki neenotni. Več OOK-jev poroča samo o pregledu lastne zbirke in usmerjanju tega gradiva v nacionalno knjižnico. Podatke različno predstavljajo. Ene območne knjižnice navajajo število vsega izločenega (odpisanega) gradiva, ki je bilo preko seznama posredovano v nacionalno knjižnico, druge pa število, ki ga je nacionalna knjižnica izbrala za svojo zbirko in so ga območne potem tudi resnično usmerile v NUK. Nekaj OOK-jev navaja ostale ustanove, kamor so preusmerili svoje izločeno (odpisano) gradivo. Zelo malo izločenega gradiva iz že tako malo prejetih seznamov osrednjih knjižnic so območne knjižnice tudi uvrstile v svojo zbirko.

O hranjenju kulturnih spomenikov regionalnega in lokalnega pomena nobena območna knjižnica ni posredovala podatkov.

Na podlagi poročil območnih knjižnic lahko sklepamo, da v glavnem usmerjajo samo svoje izločeno gradivo v NUK. Malo osrednjih knjižnic posreduje svoje sezname v območno knjižnico in območne knjižnice skoraj ne uvrščajo izločenega gradiva osrednjih knjižnic v svoje zbirke.

6 KADRI

V skladu s poglavjem VI. v 14. členu Pravilnika (2003) »*ima območna knjižnica za opravljanje nalog iz 27. člena zakona o knjižničarstvu zaposlene ustrezne strokovne delavce, in sicer vsaj tri strokovne delavce z najmanj univerzitetno izobrazbo in ustreznimi izkušnjami. Ti delavci izvajajo dejavnosti s področij bibliografske obdelave gradiva in posredovanja informacij, svetovanja pri organizaciji knjižnične mreže, organizacije in vzdrževanja računalniškega sistema ter koordinacije domoznanske dejavnosti in izločanju gradiva.*«

V letih 2008 in 2009 so imele knjižnice možnost pridobiti sredstva za strokovne delavce v višini 2 EPZ⁴, kar pomeni, da so lahko sorazmerno povečale izvajanje nalog območnosti, še vedno pa ni izpolnjen pogoj iz pravilnika (vsaj trije strokovni delavci). Zaposlitev strokovnih delavcev za izvajanje posebnih nalog so zato OOK reševale na različne načine, od namenske zaposlitve do razpršitve nalog med več strokovnih delavcev. Višino sredstev, ki so jih območne knjižnice po posameznih letih prejele za stroške dela glede na program, prijavljen na Ministrstvo za kulturo, so prikazana v tabelah (**Tabela 13**, **Tabela 14**).

Kadrovsko so izvajanje območnih nalog knjižnice reševale na različne načine, od namenske zaposlitve do razpršitve nalog med sodelavce. Te so v vsakem primeru razpršene med različne strokovnjake v knjižnici, vendar je kvaliteta nudenja strokovne pomoči pri izvajanju vsake izmed štirih nalog lahko zagotovljena samo ob zaposlitvi ustreznega, strokovno usposobljenega kadra.

Murska Sobota je 2007 dodatno zaposlila diplomiranega bibliotekarja za potrebe območnosti.

Osem območnih knjižnic ima zaposlene sistemske administratorje, ki svetujejo knjižnicam območja pri načrtovanju računalniških sistemov. Brez sta še Ravne na Koroškem in Kranj.

Pri izvajanju nalog so po Sloveniji še vedno velike razlike med OOK-ji v angažiranosti na področju območnosti (tri izvajajo zelo dobro, ostale manj), ki jih absolutno ne moremo pripisati različnemu obsegu sredstev, ki so jih knjižnice prejele za te namene.

Pokazalo se je, da je kvaliteta izvajanja območnih nalog večja v tistih knjižnicah, ki so sistemizirale delovno mesto »koordinatorja osrednjih knjižnic«, lahko tudi kot polovično zaposlitev in s tem jasno določile odgovornost za izvajanje območnih nalog. Enako je z zaposlitvijo sistemskega administratorja oz. informatika.

Obseg in kvaliteta strokovne pomoči oz. razvijanje sodelovanja in razvoja med in v knjižnicah območja in širše je odvisna od človeških virov. Zato je zelo pomembno, da območne knjižnice za izvajanje nalog območnosti sistemizirajo ustrezne strokovne kadre, visoko strokovne, profesionalne kadre, ki svetujejo knjižnicam območja oz. jim nudijo strokovno pomoč. S tem se ustvari medsebojno zaupanje in ustvarja napredek knjižničarstva na območju.

⁴ Ekvivalent polne zaposlitve (EPZ) (ang. FTE - full-time equivalent) je prikaz števila polno zaposlenih delavcev v primeru, ko so v knjižnici zaposleni delavci s skrajšanim delovnim časom. (Bibsist online, 2010).
Primer: V knjižnici delajo trije delavci. Dva od njih delata četrtnino delovnega časa, eden pa polovični delovni čas. Ekvivalent polne zaposlitve je torej en delavec (0,25 + 0,25 + 0,50 = 1).

7 FINANCIRANJE POSEBNIH NALOG OBMOČNIH KNJIŽNIC

Sredstva za izvajanje posebnih nalog prispeva Ministrstvo za kulturo v skladu s 55. členom Zakona o knjižničarstvu in 20. člena Pravilnika o osrednjih območnih knjižnicah na osnovi vsakoletnega neposrednega poziva k predložitvi programov. Glede na obseg sredstev, ki so na voljo, je vsako leto posebej določen dejanski obseg programa.

Strokovna komisija Ministrstvo za kulturo je, glede na razpoložljiva sredstva, predlagala prioritete naloge, ki naj bi jih območne knjižnice izvajale v posameznih letih. V pozivih k predložitvi programa izvajanja območnih nalog v posameznih obdobjih je Ministrstvo za kulturo navajalo, da podpira digitalizacijo regionalno pomembnega knjižničnega gradiva ter vsebine in programe, ki vplivajo na razvoj knjižnične dejavnosti v regiji.

Tudi *Strategija razvoja informacijske družbe v Republiki Sloveniji si2010* (2007) v poglavju 7.4 *E-kultura* poudarja nujnost zagotavljanja razvoja in široke dostopnosti digitalnih kulturnih vsebin Slovenije kot osnovo za prepoznavnost Slovenije v svetu, ustvarjanje dodane vrednosti v kulturi ter z njo povezanimi kulturnimi industrijami in prispevek k znanju za večjo kakovost življenja.

V letu 2009 strokovna komisija za knjižnično dejavnost na MK navaja, da so v programih posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic upravičeni stroški, ki nastanejo kot posledica dela zaposlenih pri izvajanju nalog osrednjih območnih knjižnic v okviru knjižnične dejavnosti, ki je javna služba in vključuje programske sklope in število zaposlenih za izvajanje npr.:

- strokovna pomoč knjižnicam območja,
- koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva,
- usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva s svojega območja.

V nadaljevanju je upoštevala, da so upravičeni stroški nakup gradiva in informacijskih virov.

Ministrstvo za kulturo pa spremlja izvajanje ne samo prek *Zakona o statističnih podatkih* temveč tudi prek nacionalnega programa z naslednjimi kazalniki:

- prirast gradiva za potrebe območnosti na prebivalca pokrajine,
- rast števila skupnih projektov knjižnic v regiji,
- delež prebivalcev širšega območja v članstvu območne knjižnice.

Tabela 13, Tabela 28, Tabela 29, Tabela 30 vsebujejo pregled prejetih in porabljenih sredstev, namenjenih izvajanju posebnih nalog OOK v obdobju 2007- 2009. **Tabela 13** je narejena primerjalno glede višine prejetih sredstev in višine porabe v EUR na prebivalca območja, ki ga pokriva posamezna območna knjižnica. Iz ostalih treh tabel pa razberemo, koliko sredstev je posamezna območna knjižnica porabila za izvajanje vsake izmed posebnih nalog v letih 2007 -2009. Poraba sredstev za posamezne naloge za leto 2009 pa je predstavljena še v grafu (**Slika 4**). V triletnem obdobju je viden trend **zmanjševanja** sredstev za izvajanje **prve posebne naloge** za **40 %**. Pri vseh treh ostalih posebnih nalogah pa letna rast sredstev za izvedbo. Največji **porast** sredstev v treh letih je viden za izvajanje naloge **strokovne pomoči knjižnicam območja**, saj predstavlja **96 %** povečanje. Presenetljiv je porast sredstev za četrto nalogo (**68%**) – **usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja**. To pa predvsem zato, ker knjižnice ne poročajo o večjih seznamih izločenega gradiva s svojega območja, še predvsem pa ne o obdržanih enotah. Temu sledi še **35%** povišanje sredstev za izvajanje **koordinacije zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva**. Sklepamo, da so območne knjižnice namenile povečanje sredstev digitalizaciji gradiva.

Moramo pa pojasniti nekatera neskladja v tabeli. V OOK Ljubljana (*) je poraba sredstev iz leta 2006 v višini 11.925,15 EUR prenesena in prikazana v poročilu za 2007. Vzrok je združevanje treh knjižnic na eno lokacijo. Enote Mestna, Delavska in Pionirska knjižnica so se preselile na novo lokacijo na

Kersnikovi ulici 2 (Ljubljana Aleš Klemen, osebna komunikacija, 15. 4. 2010), za ostali dve leti pa je v poročilih navedena dejanska poraba do 31. 12., zato je za vsa tri leta merodajen podatek o višini sredstev Ministrstva za kulturo (http://www.mk.gov.si/si/razpisi_pozivi_in_javna_narocila/neposredni_pozivi/). Na teh podatkih je narejen izračun porabe na prebivalca. Za leti 2008 in 2009 so bila v OOK Ljubljana porabljen sredstva manjša od višine prejetih sredstev zaradi računov, prejetih v letu 2009 oz. 2010. Ljubljanske knjižnice so se 2008 združile v Mestno knjižnico Ljubljana, kar je zopet predstavljalo oviro. Sredstva so porabili v višini, kot jih navaja Ministrstvo za kulturo na spletni strani. Vsa namenska sredstva za OOK Ljubljana se vodijo preko posebne postavke, za vsako leto je pripravljeno tudi zaključno poročilo za potrebe AJPEŠ-a. Neuporabljen sredstva do 31. 12. so na računovodski postavki 29, kjer je vsako leto postavki dodan komentar, da se presežek denarja prenese vsako leto v prihodnje fiskalno obdobje. Tako imajo že vse od leta 2006 otvoritvene salde, ki se črpajo iz omenjene računovodske postavke (Aleš Klemen, osebna komunikacija, 3. 5. 2010).

Pri Murski Soboti (*) se podatek v poročilu za leto 2007 za 336 EUR razlikuje od navedb Ministrstva za kulturo. Pri izračunu smo upoštevali oba podatka porabe EUR na prebivalca in nismo vnašali popravkov (Jože Vugrinec, osebna komunikacija, 3. 5. 2010).

Število prebivalcev območja je za leto 2007 povzeto po publikaciji Slovenske knjižnice v številkah Splošne knjižnice: Poročilo za leto 2007, Ljubljana, NUK, 2008; za leto 2008 po podatkih SURS, za leto 2009 pa iz Poročil o delu splošnih knjižnic (BibSiSt online, 2010). Zaradi različnih virov podatkov so razhajanja pri številu prebivalcev. Še posebej izstopa podatek o številu prebivalcev na področju Ljubljane. Razlog je, da Knjižnica Jožeta Mazovca za leto 2007 ni navajala števila potencialnih uporabnikov, kar je posledično pomenilo, da se je tudi v skupnih statistikah regije zmanjšalo število potencialnih uporabnikov. V bivši mreži KJM je bilo tako tudi v letu 2007 približno 90.000 potencialnih uporabnikov, ki pa so bili za leti 2008 in 2009 pravilno prišteti v skupno število, saj se je takrat že pripravila skupna statistika za celotno OOK Ljubljana (Aleš Klemen, osebna komunikacija, 16. 4. 2010 13:01).

Tabela 13: Poraba sredstev glede na izvedbo programa posebnih nalog 2007- 2009

Leto	OOK	gradivo	stroški dela	stroški dig.	prog. str.	IKT	SKUPAJ	Drugi viri	Skupaj vse
2007	Celje	38.520,00	31.770,00	12.800,00	11.830,00	0	94.920,00	0	94.920,00
	Koper	45.341,58	28.231,83	2.400,00	5.026,59	0	81.000,00	0	81.000,00
	Kranj	45.264,80	28.485,62	14.544,10	1.305,48	0	89.600,00	0	89.600,00
	*Ljubljana	49.013,47	30.962,16	1.571,00	7.878,52	0	89.425,15	853,95	90.279,10
	Maribor	39.428,40	28.364,25	500,75	5.906,60	0	74.200,00	0	74.200,00
	*Murska Sobota	7.740,55	34.882,00	0	29.413,45	0	72.036,00	0	72.036,00
	Nova Gorica	22.048,30	33.520,50	19.179,25	12.852,15	0	87.600,20	1.310,00	88.910,20
	Novo mesto	36.839,00	31.750,00	6.824,54	1.486,46	0	76.900,00	410,13	77.310,13
	Ptuj	39.550,00	26.000,00	12.500,00	1.879,00	2.071,00	82.000,00	7.925,00	89.925,00
	Ravne	36.720,00	19.906,61	2.949,00	7.324,40	0,00	66.900,01	387	67.287,01
	SKUPAJ	360.466,10	293.876,97	73.268,64	84.902,65	2.071,00	814.585,36	10.886,08	825.471,44
MK						802.300,00			
2008	Celje	39.393,44	39.792,22	1.250,00	17.104,46	0	97.540,12	0	97.540,12
	Koper	45.309,21	23.657,64	8.110,88	4.122,27	0	81.200,00	0	81.200,00
	Kranj	20.058,26	43.324,24	17.520,00	7.967,40	0	88.869,90	0	88.869,90
	*Ljubljana	32.271,44	35.264,18	23.299,58	4.946,27	0	95.781,47	0	95.781,47
	Maribor	21.000,00	45.556,03	1.500,00	7.933,97	0	75.990,00	0	75.990,00
	Murska Sobota	14.885,00	37.204,52	0	13.710,48	0	65.800,00	9.567,01	75.367,01
	*Nova Gorica	20.000,00	56.968,00	15.000,00	4.392,00	0	96.360,00	8.446,00	104.806,00
	Novo mesto	18.630,00	39.672,10	24.697,30	5.779,70	0	88.779,10	862,44	89.641,54

Leto	OOK	gradivo	stroški dela	stroški dig.	prog. str.	IKT	SKUPAJ	Drugi viri	Skupaj vse
	Ptuj	18.000,00	52.695,00	6.918,00	7.867,00	6.300,00	91.780,00	0	91.780,00
	Ravne	18.000,00	43.795,44	3.000,00	5.594,56	0	70.390,00	0	70.390,00
	SKUPAJ	250.547,35	425.453,83	104.021,76	89.477,09	15.867,01	885.367,04	18.875,45	904.242,49
	MK						856.550,00		
2009	Celje	40.858,02	39.043,07	3.618,72	13.920,19	0	97.440,00	0	97.440,00
	Koper	31.740,00	22.778,24	5.395,00	8.026,76	0	67.940,00	4.571,83	72.511,83
	Kranj	23.000,00	55.200,00	20.148,00	7.732,00	400	106.480,00	0	106.480,00
	*Ljubljana	23.000,00	46.930,73	24.987,37	10.837,72	9.320,24	115.076,06	3.721,66	118.797,72
	Maribor	20.660,00	50.414,12	400	5.485,88	0	76.960,00	0	76.960,00
	Murska Sobota	13.539,65	51.686,21	3.195,47	11.488,67	0	79.910,00	15.179,61	95.089,61
	Nova Gorica	14.000,00	44.040,00	5.000,00	9.380,00	0	72.420,00	8.386,30	80.806,30
	Novo mesto	20.117,89	57.638,00	23.440,03	8.431,64	3.345,44	112.973,00	639,66	113.612,66
	Ptuj	22.000,00	50.180,00	0	9.690,00	0	81.870,00	0	81.870,00
	Ravne	17.001,00	40.251,00	2.691,00	5.545,00	0	65.488,00	120	65.608,00
	SKUPAJ	225.916,56	458.161,37	88.875,59	90.537,86	13.065,68	876.557,06	32.619,06	909.176,12
	MK						877.993,00		

Opomba: oznaka * pomeni neskladje podatkov z dodeljenimi sredstvi MK in prikazi v poročilih.

Leta **2007** je največ sredstev za izvajanje nalog območnosti prejela OOK Celje (**Tabela 14**). V mreži ima največje število (11) osrednjih knjižnic. Sledijo Kranj, Ljubljana - na območju ima osem OK-jev, to je poleg Novega mesta, drugo največje število osrednjih knjižnic na območju. Nato Nova Gorica s tremi OK-ji, Ptuj z enim, Koper s petimi, Novo mesto, Maribor z dvema, Murska Sobota s tremi in na zadnjem mestu so Ravne, ki imajo tudi 3 osrednje knjižnice na območju.

Leta **2008** je največ sredstev zopet prejela OOK Celje. Največ sredstev na prebivalca, glede na triletje poročanja, je leta 2008 dobil Ptuj (1,069 EUR/prebivalca).

Tabela 13 nam pokaže, da je v treh letih največji porast prejetih sredstev pri OOK Ljubljana. Vsota na prebivalca pa je precej konstantna vsa tri leta pri večini OOK-jev. Glede višine prejetih sredstev v EUR na prebivalca je v vseh treh letih na prvem mestu Ptuj, na drugem Ravne, Nova Gorica je na tretjem v letu 2007 in 2008, v 2009 pa na četrtem. Dve leti je na šestem mestu Kranj, na osmem Maribor, na devetem Celje in na zadnjem Ljubljana. V sredini pa so se menjavale Murska Sobota, Koper in Novo mesto.

Tabela 14: Sredstva, namenjena koordinaciji in izvajanju posebnih nalog OOK v obdobju 2007- 2009 glede na število prebivalcev območja

OOK	2007			2008			2009		
	Št. preb. območja	sredstva	EUR/ preb. območja	Št. preb. območja	sredstva	EUR/ preb. območja	Št. preb. območja	Sredstva	EUR/ preb. območja
CE	301.281	94.920,00	0,315	303.595	97.540,12	0,321	304.731	97.440,00	0,320
KP	138.840	81.000,00	0,583	144.107	81.200,00	0,563	145.926	67.940,00	0,466
KR	200.508	89.600,00	0,447	201.779	88.870,00	0,440	202.903	106.480,00	0,525
LJ	452.997	89.425,15	0,197	538.364	95.781,57	0,178	546.349	115.076,06	0,211
*MK		77.500,00	0,171		99.840,00	0,185		116.510,00	
MB	232.445	74.200,00	0,319	237.065	75.990,00	0,321	236.976	76.960,00	0,325
MS	122.996	72.036,00	0,586	119.537	65.800,00	0,550	119.548	79.910,00	0,668

OOK	2007			2008			2009		
	Št. preb. območja	sredstva	EUR/ preb. območja	Št. preb. območja	sredstva	EUR/ preb. območja	Št. preb. območja	Sredstva	EUR/ preb. območja
*MK		71.700,00	0,583	-	-	-	-	-	
NG	118.810	87.600,20	0,737	118.533	96.360,00	0,813	119.080	72.420,00	0,608
NM	208.943	76.900,00	0,368	211.066	88.780,44	0,421	212.284	112.973,00	0,532
PT	86.956	82.000,00	0,943	85.835	91.780,00	1,069	86.367	81.870,00	0,948
RAV	73.561	66.900,01	0,909	72.481	70.390,00	0,971	72.812	65.490,00	0,899
Skupaj OOK	1.937.337	814.581,36	0,420	2.032.362	852.492,13	0,419	2.046.976	876.559,06	0,428
Skupaj *MK		802.320,21	0,414		856550,00	0,421		877993,00	0,429
<i>Razlika</i>		<i>12.261,15</i>			<i>-4.058,43</i>			<i>-1.433,94</i>	

V tabelah (**Tabela 13, Tabela 14**) smo želeli prikazati, koliko sredstev so območne knjižnice v posameznih letih prejele za realizacijo posameznih nalog območnosti: za gradivo, za stroške dela, za stroške digitalizacije, za programske stroške in za nakup informacijsko komunikacijske tehnologije (IKT). Tabele prikazujejo porabo sredstev, ki so jih pridobile od Ministrstva za kulturo glede na program in realizacijo. Nekatere navajajo tudi druge vire, predvidevamo, da gre za lastne vire. Iz višine sredstev je razvidno, da se po letu 2007 zmanjšujejo sredstva za nakup gradiva, povečujejo pa se za stroške dela. Višina sredstev za digitalizacijo je bila najvišja v letu 2008. Osrednje območne knjižnice so se v manjši meri odločale za nakup opreme IKT iz sredstev območnosti, nekatere so jo financirale tudi iz drugih virov. Iz drugih virov so financirali tudi del povečanega izbora gradiva, strokovno pomoč knjižnicam in digitalizacije domoznansva. Nekatere območne knjižnice so za realizacijo posebnih nalog območnosti namenile tudi lastna sredstva, letno od 10.000,00 do več kot 32.000,00 EUR.

Izjema v poročanju glede porabe sredstev MK za izvajanje posebnih nalog območnosti je Ljubljana, ki v poročilu ni prikazovala prenosa in porabe sredstev v naslednjem letu.

Podatki kažejo trend upadanja sredstev za izvajanje *prve posebne naloge* za 40 %. Pri vseh treh ostalih posebnih nalogah pa je vidna letna rast sredstev za izvedbo. Največji porast sredstev v treh letih je viden za izvajanje naloge *strokovne pomoči knjižnicam območja*, saj predstavlja 96 % povečanje. Presenetljiv je porast sredstev za četrto nalogo (68%) – *usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja*. To pa predvsem zato, ker knjižnice ne poročajo o večjih seznamih izločenega gradiva s svojega območja, še predvsem pa ne o obdržanih enotah. Temu sledi še 35% povišanje sredstev za izvajanje *koordinacije zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva*, sklepamo, da so območne knjižnice namenile povečanje sredstev digitalizaciji gradiva.

V letu 2009 navaja Ministrstvo za kulturo za namene območnosti na svoji spletni strani višino sredstev 877.993,00 EUR, kar primerjalno z letom poprej pomeni majhno višino rasti namenskih sredstev (2,5 %). Rast sredstev v letu 2008 pa je bila 6,8 %.

Na koncu lahko povzamemo, da proračunska sredstva, ki jih Ministrstvo za kulturo namenja izvajanju posebnih nalog območnosti, ne zadoščajo potrebam in kvalitetni izpeljavi posebnih nalog območnosti v celoti. Knjižnice pa oblikujejo svoje programe tudi glede na različne potrebe in prioritete, ki jih želijo izpeljati v svojem okolju v tekočem letu.

8 NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA, IZVAJANJE POSEBNIH NALOG ZA OSREDNJE OBMOČNE KNJIŽNICE

Zakon o knjižničarstvu v 33. členu nacionalni knjižnici nalaga izvajanje nalog centra za razvoj knjižnic in zbiranje statističnih podatkov o delu knjižnic.

Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah v 7., 8. in 15. členu določa, da nacionalna knjižnica:

»7. člen:

1. izdeluje strokovne smernice in navodila, na osnovi katerih OOK nudi strokovno pomoč knjižnicam na svojem območju,

8. člen:

- usmerja delo svetovalnih služb OOK, tako da:
  - pripravlja strokovna izhodišča,
  - koordinira dejavnost svetovalnih služb v OOK,
  - predlaga skupne projekte ter analizira izpeljane projekte ter predloge projektov in novih storitev, ki se bodo izvajali na posameznih območjih ali s sodelovanjem več območij,
  - vodi statistične preglede dejavnosti za celotno državo in po območjih analizira statistične podatke za potrebe razvoja dejavnosti,
  - poroča o izvajanju dejavnosti po območjih za celotno državo,
  - organizira in vodi strokovno usposabljanje za svetovalno delo,

15. člen:

- evidentira zbirke domoznanskega gradiva v državi in jih statistično predstavlja,
- izvaja normativno kontrolo avtorjev in gesel,
- določa kriterije za izbor publikacij in člankov za potrebe Slovenske bibliografije,
- določa kriterije za hranjenje gradiva,
- v sodelovanju z območnimi knjižnicami izobražuje zaposlene za potrebe izvajanja domoznanske dejavnosti.« (<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200388&stevilka=4079>)

8.1 PRIPRAVA STROKOVNIH IZHODIŠČ

Nacionalna knjižnica oblikuje strokovna izhodišča v okviru svoje redne dejavnosti. Z njimi seznanja knjižnice v okviru delovnih skupin, delavnic, seminarjev ter drugih izobraževalnih oblik, s publiciranjem strokovnih tekstov ter z izdelavo strokovnih osnov za zakonske in podzakonske akte.

V okviru koordinacije NUK organizira in vodi delovne skupine, sestavljene iz strokovnjakov območnih knjižnic in NUK-a, ki so skupaj oblikovali **strokovna izhodišča**.

V okviru koordinacije območnosti je bila leta 2005 ustanovljena delovna skupina za **domoznanstvo**, ki je definirala glavne probleme domoznanstva, za vsako formirala delovno skupino in to delo v letu 2007 zaključila. Izdelala je **Poslanstvo in vizijo domoznanske dejavnosti v slovenskih knjižnicah**. Dokument je pripravila razširjena delovna skupina za domoznanstvo leta 2008 in je dostopna na <http://cezar.nuk.uni-lj.si/ook/pages/page.php?id=14&psid=15>.

Izdelala je troje smernic, ki so objavljena posamezno v Knjižničarskih novicah, zbrane pa v publikaciji Domfest (Smernice, 2009):

1. **Smernice za pridobivanje domoznanskega gradiva v splošnih knjižnicah** (2009 v publikaciji Domfest).
2. **Smernice za bibliografsko obdelavo drobnega tiska in rokopisov (objave: 2006 članek v Knjižničarskih novicah kot Priporočila in v publikaciji Festival domoznanstva Domfest pod naslovom Smernice za bibliografsko obdelavo drobnega tiska in rokopisov 2009).**
3. **Smernice za izbor gradiva za domoznansko zbirko.**

Delovna skupina **sistemskih administratorjev oz. informatikov** je pripravila

1. **Smernice e-poslovanja v knjižnicah.** Priročnik je v prvi vrsti namenjen splošnim knjižnicam kot pripomoček in priporočilo pri načrtovanju informacijskih sistemov v njihovih okoljih. Izdaja je planirana za leto 2010 pod naslovom Informacijsko-komunikacijska tehnologija v splošnih knjižnicah in predstavitev na E-festu v Celju.

8.2 KOORDINACIJA, ORGANIZACIJA IN VODENJE STROKOVNEGA USPOSABLJANJA ZA SVETOVALNO DELO V OBMOČNIH KNJIŽNICAH

Koordinacijska dejavnost območnih knjižnic je v letu 2007 zašla v začasno krizo, ki se je nakazovala že v letu 2006. Ta se je kazala v precejšnjih težavah pri usklajevanju programa dela za leto 2007 in nekatere naloge, ki bi naj bile izvedene v sodelovanju NUK in območnih knjižnic, niso bile realizirane (posvet o domoznanstvu, celoten program KAMRE).

Zveza splošnih knjižnic je junija 2007 organizirala srečanje direktorjev knjižnic, katerega tema je bilo izvajanje nalog območnosti, sodelovanje NUK, območnih knjižnic in knjižnic v regijah. Na tem srečanju, pa tudi na kasnejših sestankih tima OOK (direktorji in koordinatorji območnih nalog), so se rešili nekateri nesporazumi in boljši način komuniciranja je vodil v ponovno skupno oblikovanje programov za leto 2008 in sicer na 3 nivojih:

- koordinacija OOK v okviru NUK,
- skupne naloge OOK v vseh regijah,
- specifične naloge, ki jih definira vsaka OOK posebej.

Tak način dela se je pokazal kot uspešen, saj je bilo planiranje kot izvajanje večjega dela nalog v regijah usklajeno, pri tem pa dopuščeno knjižnicam dovolj samostojnosti za dejavnosti, ki so prilagojene specifikam področij, ki jih pokrivajo.

Strokovno delo se je iz tima OOK preneslo na delovne skupine: delovna skupina informatikov, domoznanstev, v letu 2008 sta se pridružili še dve, delovna skupina za izobraževanje in oblikovanje kompetenčnih centrov za posebne zbirke.

Na delavnici Strategija OOK 2009-2011 so bili oblikovani skupni cilji in prenovljeni sta bili besedili Poslanstva in Vizije OOK. Ti dokumenti so zelo pomembni za delo tima, ker predstavljajo enotno osnovo dela, tudi zato, ker se člani tima stalno menjavajo.

V letu 2009 je bila dokončana razširitev spletne strani CEZAR z vsebinami Osrednjih območnih knjižnic, dodane so bile nove funkcije: dodajanje priponk, fotografij, urejevalnik besedila, možnost samostojnega urejanja vsebinskih sklopov.

Na zahtevo Ministrstva za kulturo je leta 2009 koordinatorka zbrala in obdelala podatke o izvedeni digitalizaciji v okviru programskih sklopov, financiranih iz sredstev za izvajanje nalog osrednjih območnih knjižnic v obdobju 2003 – 2008, to je od začetka financiranja projektov digitalizacije v OOK do leta poročanja. Podatki so, žal, nepopolni, saj ne upoštevajo digitalizacij iz drugih virov. Kljub temu kažejo nekaj značilnosti:

- 63 % od vseh vsebin je opremljenih z metapodatki,
- 44% od vseh vsebin ni dostopnih preko spleta (CD,DVD),
- velike razlike med posameznimi OOK (količina digitalizacij, način objave, dostopnost).

Z vsakim letom je več vsebin opremljenih z metapodatki in dostopnih na skupnih portalih dLib.si in KAMRA. Poročilo dostopno na: <http://cezar.nuk.uni-lj.si/ook/pages/page.php?id=14&psid=15>.

8.2.1 KOORDINACIJA DELA SKUPINE INFORMATIKOV IZ OOK

Skupina informatikov je delovala neformalno do novembra 2007, ko je tim OOK odločil, da jo formalizira kot eno od delovnih skupin, ki jih koordinira NUK, saj se je pokazalo, da neformalno delovanje ni najbolj učinkovito.

V letu 2008 je imela skupina 3 sestanke, 2 sta bila združena z izobraževanjem. Teme so bile:

- priprava enotnega vprašalnika za popis stanja IKT na območjih,
- oddaljen dostop do e-virov /predaval Gorazd Vodeb,
- brezžični dostop EDUROAM /predavala D. Šoštarčič, Rok Papež.

Delovna skupina informatikov OOK je v letu 2009 izvedla dve obsežni nalogi:

- Pripravila, izvedla in analizirala je **vprašalnik o stanju IKT** v 9 OOK. Vprašalnik obravnava naslednje vsebinske sklope: Osnovni elementi sistema, Vzdrževanje sistema, Dokumentacija, Izobraževanja za zaposlene, Spletne strani, Izvajanje nalog na območju. Poročilo bo objavljeno v publikaciji IKT v splošnih knjižnicah in objavljeno na spletni strani CeZaR.
- Pripravila **dokument Smernice e-poslovanja v knjižnicah**. Priročnik je v prvi vrsti namenjen splošnim knjižnicam kot pripomoček in priporočilo pri načrtovanju IS v njihovih okoljih. Informatikom iz območnih knjižnic je v pomoč pri svetovanju in usmerjanju razvoja svojega IS in IS v knjižnicah območja, vodstvom knjižnic pri načrtovanju in podpori razvoja, vsem knjižničarjem pa daje celovit pregled nad področjem, ki ga morajo poznati, da ga lahko uporabljajo. Dokument knjižnice lahko uporabijo tudi pri dogovorih z zunanjimi izvajalci, ki bodo tako dobili ustrezno informacijo o zahtevnosti in kompleksnosti zahtevanega IS. Dokument je rezultat skupnega dela članov skupine in koordinatorke NUK.
- **Izobraževanje informatikov**. Ker so informatiki kot velik problem izpostavili nenadzorovano uporabo tiskalnikov, smo povabili nekaj ponudnikov, ki so predstavili možnosti nadzora nad tiskanjem v organizaciji. Skupina je jeseni pripravila nabor ponudbe primernih izobraževanj za informatike, ki se jih bodo v letu 2010 udeležili. Zelo dragocena je tudi izmenjava znanja in izkušenj med člani skupine.

8.2.2 DELOVNA SKUPINA ZA IZOBRAŽEVANJE

Vodja delovne skupine je Simona Resman.

Naloge delovne skupine so:

- v testnih knjižnicah se izvede anketa med zaposlenimi o permanentnem izobraževanju,
- izdelava nabor ponudnikov izobraževanja na trgu.

V prvi polovici leta 2009 je bila izvedena v 4 knjižnicah anketa med zaposlenimi: v Mariborski knjižnici, Mestni knjižnici Ljubljana, Knjižnici Mirana Jarca in v Valvasorjevi knjižnici Krško.

8.2.3 DELOVNA SKUPINA ZA OBLIKOVANJE KOMPETENČNIH CENTROV ZA POSEBNE ZBIRKE

Vodja delovne skupine je Lea Hedl.

Skupina se je prvič sestala junija 2009, sestavlja jo 7 članic. Definirala je področje dela in ga razdelila na dve večji skupini: tisti uporabniki, ki imajo posebne potrebe (invalidi, gluhi, slepi...) in tisti, ki jim je iz različnih razlogov otežen obisk knjižnice.

Skupina se bo v 1. fazi omejila na uporabnike, ki potrebujejo posebno gradivo. Razdeljeni so bili v tri skupine in med knjižnice:

- uporabniki, ki potrebujejo lažje berljivo gradivo (**dislektiki, gluhi/naglušni**, itd.) – Novo mesto,
- **slepi in slabovidni** – Ptuj in Maribor ter
- **etnične in narodnostne manjšine** - Domžale.

Do konca leta 2009 so bila izdelana skupna izhodišča oz. koncept za vse tri skupine.

Organizirana so bila naslednja **usposabljanja**:

- delavnica »Mednarodni projekt – nove možnosti razvoja dejavnosti in zaposlenih«, izvedena 18. 5. 2007, vodila jo je Maja Radinovič Hajdič. To je že tretja delavnica na temo priprave in vodenja projektov za člane tima OOK in z njo tudi zaključujemo ta cikel.
- strokovna ekskurzija v danske regijske knjižnice je bila izvedena 9. - 15. 2007. Udeležilo se jo je 10 regijskih koordinatorjev iz 9 območnih knjižnic. Sredstva je koordinatorka območnosti pridobila na EU programu Leonardo da Vinci/Mobility.
- Predstavitve primerov dobre prakse, na katerem so območne knjižnice predstavile posamezne segmente izvajanja območnosti, ki so se pokazali kot uspešni. Na srečanje so bile povabljene vse splošne knjižnice. Predstavitve je bila 26. 4. 2007, udeležilo se jo je 16 udeležencev.
- Delavnica »Svetovanje knjižnicam območja«, 21. 2. 2008, za vse, ki se v območnih knjižnicah ukvarjajo s svetovanjem. Delavnico je vodila Silva Novljan. Število udeležencev: 15.
- Delavnica »Z mrežo izposojevališč do uspeha«, 15. 10. 2008, za tiste, ki v območnih knjižnicah skrbijo za svetovanje na področju razvoja mreže knjižnic. Število udeležencev: 9.
- Strokovna ekskurzija »Informacijsko komunikacijska tehnologija za uporabnike knjižnic« v Mestno knjižnico Helsinki je bila izvedena od 8. - 15. 6. 2008. Udeležilo se jo je 12 udeležencev, od tega 10 sistemskih administratorjev, svetovalec za splošne knjižnice v NUK in koordinatorka območnih nalog. Sredstva za izvedbo strokovne ekskurzije je koordinatorka območnosti pridobila na EU programu Leonardo da Vinci/ Mobility.
- Delavnica »Strategija domoznanstva v splošnih knjižnicah 2009-2013«, 6. 5. 2008 v Goriški knjižnici. Na delavnici so poleg domoznancev iz OOK sodelovali tudi domoznanci iz 3 osrednjih knjižnic. Vodila jo je Breda Karun. Izdelan je bil predlog Vizije in poslanstva domoznanstva in določenih 6 ciljev na področju domoznanstva.
- Delavnica »Strategija OOK 2009-2011«, 13. - 14. 5. 2008 za člane tima OOK. Na delavnici je bila prenovljena Vizija in poslanstvo ter določenih je bilo 8 strateških ciljev na področju koordinacije in izvajanja območnih nalog.

8.3 PREDLOGI SKUPNIH PROJEKTOV

Predlogi ter analiza izpeljanih projektov in predlogi projektov ter novih storitev, ki so se izvajali na posameznih območjih ali s sodelovanjem več območij:

8.3.1 PORTAL KAMRA

Največji skupni projekt območnih knjižnic je vzpostavitev portala KAMRA, katerega rezultati presegajo samo izdelavo portala. Skupni portal krepi vlogo območnih knjižnic v regijah in pomen knjižnic kot ponudnikov e-vsebin, spodbuja digitalizacijo lokalnih domoznanskih vsebin ter razširja znanje in vedenje o digitalizaciji.

Vzpostavitev portala KAMRA je bil štiriletni projekt (2004-2008), katerega nosilec je Konzorcij KAMRA. Zagon in kasneje delovanje portala financirajo osrednje območne knjižnice s sredstvi, ki jih Ministrstvo za kulturo namenja njihovim posebnim območnim nalogam.

Po daljšem zastoju pri izvajanju projekta vzpostavitve portala, se je koncem leta 2007 uredilo razmerje z izvajalcem in je bil ustanovljen Konzorcij KAMRA.

Konzorcij je spomladi 2008 sprejel načrt dela in s tem omogočil Izvršnemu odboru nadaljevanje planiranih aktivnosti.

Prenovljena sta bila dokumenta Analiza portala KAMRA in Strategija razvoja portala, vendar ju Konzorcij KAMRA ni sprejel.

Predloga obeh dokumentov sta objavljena na spletni strani <http://cezar.nuk.uni-lj.si/ook/pages/page.php?id=19&psid=18>.

Portal KAMRA je ena od slovenskih zbirk vključena v projekt EuropeanaLocal.

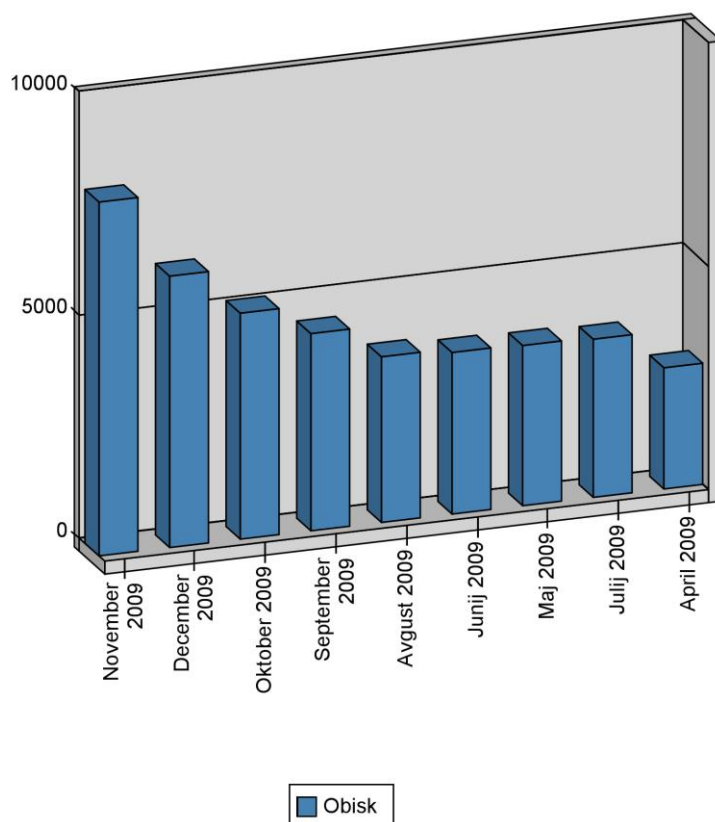
Portal KAMRA je bil v prvih mesecih leta 2009 popolnoma prenovljen in nadgrajen na verzijo 2.0. Pripravljena je bila dopolnjena verzija priročnika za vnos vsebin. Dodana je bila možnost streaminga avdio in video vsebin.

Konzorcij KAMRA je uskladil besedilo »Pogodbe o pogojih uporabe portala«, ki ga podpišejo vse organizacije, ki vnašajo vsebine na portal. Pripravljen je bil tudi vzorec pogodbe med knjižnico in avtorjem. Gostovanje portala je maja 2009 prevzela OK Celje in z ostalimi člani Konzorcija sklenila pogodbo o gostovanju.

Konzorcij je uspešno pridobil sredstva na razpisu Ministrstva za kulturo za vzpostavitev večjezičnosti portala. Projekt je bil zaključen decembra 2009.

Večina knjižnic je v drugi polovici leta pospešila vnos vsebin, vključile so se tudi druge organizacije.

Slika 3: Obisk portala KAMRA 2009

Obisk portala je od aprila 2009, ko je bil vzpostavljen sistem poročil, naraščal vsak mesec, od 2.711 obiskov aprila do 7.913 obiskov novembra (**Slika 3**). Tako si sledijo tudi stolpiči. Konec leta 2009 je

bilo v Kamri 1.905 multimedijskih elementov s pripadajočimi metapodatki. Multimedijski elementi so bili povezani v 23 digitalnih zbirk.

Uredniki so organizirali predstavitev portala za potencialne nove partnerje v regijah. Ob tem so predstavili tudi vključevanje vsebin KAMRE v Europeano.

Izdelana je bila promocijska brošura in distribuirana v vse splošne knjižnice.

8.4 VODENJE STATISTIČNIH PREGLEDOV DEJAVNOSTI

V okviru zbiranja statističnih podatkov o splošnih knjižnicah vodi NUK v okviru BibSist-a statistične preglede dejavnosti za celotno državo in analizira statistične podatke za potrebe razvoja dejavnosti po območjih. Tako so bili podatki, zbrani v letih 2007-2009 organizirani tako, da je pregled ključnih podatkov zbran tudi po regijah.

V letno poročilo NUK je vsako leto vključeno tudi poglavje o Koordinaciji posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic. Sicer pa še ni dogovora komu in kako pogosto je potrebno poročati o koordinaciji.

8.5 DRUGO

Koordinatorica je redno spremljala in obveščala območne knjižnice o nacionalnih in evropskih programih, na katerih so lahko s projekti kandidirale tudi splošne knjižnice. Odzivi knjižnic za sodelovanje v mednarodnih projektih so bili zelo majhni.

V obdobju poročanja je NUK sodeloval v dveh EU projektih, ki sta namenjena splošnim knjižnicam in je izkušnje ter nastalo gradivo posredoval vsem splošnim knjižnicam:

- **ENTITLE** (2008-2009) – vloga splošnih knjižnic v vseživljenjskem učenju. V slovenščino so bile prevedene Smernice za vseživljenjsko učenje in objavljene na spletni strani CEZAR, zaključne konference pa se je udeležilo preko 100 knjižničarjev iz splošnih knjižnic.
- **EuropeanaLocal** (2008-2011) - cilj projekta je pripraviti digitalizirane vsebine lokalnih kulturnih ustanov za zajemanje v Europeano. Koncem leta 2009 so bile tako pripravljene vsebine portala KAMRA, sledile bodo vsebine splošnih knjižnic na dLib.si in muzejske vsebine na Spletni galeriji.

8.6 STROKOVNO KOORDINIRANJE IZVAJANJA DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI

Evidentira zbirke domoznanskega gradiva in jih statistično predstavlja.

V letu 2007 je bila izvedena anketa o stanju domoznanske dejavnosti v splošnih knjižnicah. V letu 2008 je domoznanska delovna skupina, na osnovi izkušenj, z izvedbo meritev o stanju domoznanstva 2007, izboljšala vprašalnik. Pri izdelavi dokončne verzije je sodelovala zunanja sodelavka, strokovnjakinja za pripravo in izvedbo meritev javnega mnenja. Vprašalnik je zdaj pripravljen za naslednje meritve stanja v letu 2009.

Izdelana je bila analiza stanja in posredovana vsem splošnim knjižnicam.

- Organizacija **DOMFEST-a**, festivala domoznanstva, 15. 5. 2009 v Knjižnici Srečka Vilharja Koper. Poudarek programa je bil na predstavitvi opravljenega dela skupine, to je smernic za izvajanje domoznanske dejavnosti v splošnih knjižnicah, analizi stanja domoznanstva in viziji ter poslanstvu domoznanstva v slovenskih knjižnicah. Knjižnica Srečka Vilharja Koper je predstavila delo svojega domoznanskega oddelka.

Dogodka se je udeležilo 70 udeležencev iz večine splošnih knjižnic. Izdana je bila publikacija DOMFEST, ki je bila distribuirana v vse splošne knjižnice.

8.7 IZVAJA NORMATIVNO KONTROLO AVTORJEV IN GESEL, DOLOČA KRITERIJE ZA IZBOR PUBLIKACIJ IN ČLANKOV ZA POTREBE SLOVENSKE BIBLIOGRAFIJE

Nacionalna knjižnica izvaja te naloge v okviru redne dejavnosti.

8.8 DOLOČA KRITERIJE ZA HRANJENJE GRADIVA

Narodna in univerzitetna knjižnica je na podlagi tretjega odstavka 13. člena *Zakona o obveznem izvodu publikacij UL RS št. 69/06* – ZOIPub pripravila izdajo »Pravilnika o hranjenju, uporabi in izločanju obveznih izvodov publikacij« UL RS št. 90/07, ki je začel veljati 6. 10. 2007.

8.9 V SODELOVANJU Z OBMOČNIMI KNJIŽNICAMI IZOBRAŽUJE ZAPOSLENE ZA POTREBE IZVAJANJA DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI

Nacionalna knjižnica in območne knjižnice so izobraževali zaposlene za potrebe izvajanja domoznanske dejavnosti.

Delovna skupina za domoznanstvo je v letu 2007 dokončala zadnje od smernic, in sicer »Smernice za pridobivanje domoznanskega gradiva v splošnih knjižnicah«.

Skupina je na delavnici in naknadnem usklajevalnim sestanku pripravila besedilo Vizije in poslanstva domoznanske dejavnosti in določila 6 strateških ciljev za obdobje 2009 - 2013.

9 UGOTOVITVE IN PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE KVALITETE IZVAJANJA NALOG OBMOČNOSTI TER VEČJO USKLAJENOST RAZVOJA KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI PO CELI SLOVENIJI

Deset splošnih knjižnic v državi je, po sprejetju Pravilnika, z Ministrstvom za kulturo in s soglasjem ustanoviteljev podpisalo pogodbe o izvajanju območnih nalog, za katere je predvideno, da se bodo razvijale postopoma, v skladu s finančnimi možnostmi.

Ministrstvo za kulturo je zagotovilo sredstva za izvajanje posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic v vseh osrednjih območnih knjižnicah, skupaj s koordinacijskimi nalogami, ki jih izvaja nacionalna knjižnica. Doslej so finančna sredstva zadoščala le za financiranje slabe tretjine obsega posebnih nalog območnih knjižnic v posameznem letu. Obseg izvedenega programa glede na letni program dela lahko ugotovimo iz poročil območnih knjižnic.

V okviru sedaj razpoložljivih sredstev država še ne more v celoti zagotavljati izvajanja območnih nalog, saj je predvideno, da bi se lahko vse izvajale le, če bi bili za vsako nalogo na voljo tudi sredstva za zaposlitev ustreznih kadrovskih virov. (T. Likar, osebna komunikacija, 23. 4. 2010)

Sredstva so v letu 2009 zadostovala za delno izvedbo nalog in sicer v obsegu od 1,25 do 2,00 zaposlenega strokovnega delavca, namesto treh na knjižnico, kolikor jih za izvajanje vseh potrebnih nalog določa Pravilnik. Knjižnice so prejele sredstva za nakup gradiva za potrebe območnosti, poleg tega so prejemale obvezni izvod vseh izdanih publikacij, financiranih iz javnih virov.

V zadnjem triletnem obdobju je iz poročil zaznati napredek pri izvajanju posebnih nalog območnih knjižnic.

Zaradi spremembe zakonodaje o obveznem izvodu konec leta 2006 so v okviru prve naloge - zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij - knjižnice prejemale obvezni izvod, dodatno pa so kupovale predvsem slovensko in tujejezično strokovno literaturo ter podatkovne zbirke. Poskrbele so za strokovno obdelavo gradiva ter posredovanje.

V okviru druge naloge - strokovna pomoč knjižnicam območja - so izvajale svetovalno delo, ugotovljale razvojne potrebe glede IKT na svojih območjih in svetovale pri razvoju lokalnih računalniških omrežij.

V vseh območnih knjižnicah so v letu 2009 izvajali tudi koordinacijo zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva. V okviru te naloge je večina območnih knjižnic digitalizirala domoznansko gradivo, ki je dostopno tudi na daljavo preko portalov KAMRA ali dLib.si.

Napredek je zaznati na področju svetovanja z organizacijo delovnih sestankov, izobraževanj in delavnic poleg osebnega svetovanja preko telefona ali e-pošte, izdelav strokovnih izhodišč na področju domoznanstva, opremljanja z opremo IKT, uvajanja sodobnih informacijskih storitev za uporabnike – e-viri in njihove dostopnosti na daljavo. Z delom je pričela delovna skupina za pripravo strokovnih izhodišč za uporabnike s posebnimi potrebami.

Območne knjižnice sodelujejo med sabo na različnih področjih knjižnične dejavnosti. Oblikovane so bile delovne skupine strokovnjakov, ki so združili svoje znanje in sooblikovali različne smernice. Z oblikovanjem splošnih strokovnih stališč je nakazana smer za usklajenost delovanja splošnih knjižnic.

Kljub vsemu pa enakomeren razvoj še ni dosežen. *Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2004-2007* (<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200428&stevilka=1205>) vsebuje naslednji

cilj: »Do leta 2007 uveljaviti izvajanje posebnih nalog območnih knjižnic.« Pričakovani učinki Resolucije so enotno delovanje knjižnic na področju zagotavljanja povečane dostopnosti gradiv, izločanja, varovanja in zaščite gradiv, domoznanstva, enotno komunikacijsko in računalniško opremljanje, skupni projekti, zlasti za posebne skupine uporabnikov ipd.

Ugotavljamo, da:

- je sprejet Pravilnik o območnih knjižnicah,
- so podpisane pogodbe z 10 knjižnicami,
- poteka financiranje zakonsko določenih nalog.

Pričakovani učinki:

- Resolucija predvideva postopnost uvajanja,
- to velja tako za državo kot za območne knjižnice.

Glede na stanje in izvajanje posebnih nalog območnih knjižnic, ostajajo še problemi in dileme, za katere v tem poglavju predlagamo načine za izboljšanje.

Predlogi za izboljšanje:

1. Predlagamo ustanovitev delovne skupine za pripravo sprememb Pravilnika o osrednjih območnih knjižnicah UL RS 88/03.

Knjižnice v poročilih še vedno povsem ne razlikujejo svoje redne dejavnosti od območnih nalog. Kvaliteta poročil se med območnimi knjižnicami zelo razlikuje. Iz nekaterih ni možno dobiti potrebnih podatkov ali pa so ti celo nepravilno navedeni. Velike razlike med območnimi knjižnicami so pri navajanju porabljenih ur za posamezne naloge, opravljene ure pa ne izkazujejo vedno kvalitetno opravljenih nalog. V finančnem delu poročil (OOK Ljubljana) bi bilo potrebno pripraviti navodilo, kako naj knjižnice v poročilu prikažejo porabo sredstev, če je bil narejen prenos v naslednje leto oz. sredstva niso bila realizirana, prejeta pa. Na večini območij še niso bile izdelane temeljne analize in dokumenti območij, ki bi omogočali enakomernost izvajanja nalog po vsej Sloveniji (na primer: analiza stanja razvitosti in potreb knjižnične dejavnosti na območju, analiza razvoja in načrtovanja knjižničnih mrež, temeljni dokumenti nabavne politike za zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij, nekatere še nimajo opredelitev razvojnih potreb glede informacijske tehnologije za območje). Glede na tekoče aktivnosti pri izvajanjih programov bi bilo zaradi lažjega spremljanja dela na območnosti dobrodošlo, da vse območne knjižnice koordinatorja v nacionalni knjižnici sproti obveščajo o poteku dela (pošiljanje zapisnikov, vabil na izobraževanja...)

Naloge koordinatorja območnosti v Nacionalni knjižnici so omejene na koordinacijo svetovanja, vodenja, motiviranja in pomoč pri delu območnih knjižnic. Na razpolago nima nobenega zunanega motivatorja (finančnega ali pravnega), ki bi lahko bil potrebna podpora, da bi učinkovito pripomogel k uresničitvi ciljev, ki izhajajo iz zakonodaje. Območne knjižnice nič ne veže k spoštovanju dogovorov in posredovanju programov in poročil nacionalni knjižnici.

Predlogi za izboljšanje:

2. Ministrstvo za kulturo popravi obrazce za poročanje in jih uskladi z obrazci za program. Na podlagi le-teh organiziramo izobraževanje območnih knjižnic za poročanje in s tem zagotovimo enotno poročanje,

3. sprotno obveščanje območnih knjižnic nacionalni knjižnici o izvajanju posebnih nalog z območij (vabila, zapisniki sestankov...),

4. programe in poročila s prilogami posredujejo območne knjižnice v elektronski in pisni obliki s podpisom odgovorne osebe na Ministrstvo za kulturo, hkrati pa tudi Nacionalni knjižnici do predpisanega roka oddaje,

5. NUK - izdelava triletna poročila o izvajanju dejavnosti posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic,

6. območne knjižnice izdelajo analize svojih območij in posledično planirajo razvoj na območjih (OOK v sodelovanju z nacionalno knjižnico),

7. metodologijo poročanj in analiz določijo Ministrstvo za kulturo, območne knjižnice in nacionalna knjižnica v skupnem dogovoru.

Za zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij bi morali vsem prebivalcem Slovenije zagotoviti enake možnosti za dostop do knjižničnih storitev in določiti natančnejše kriterije.

Pet območnih knjižnic je že zagotovilo oddaljen dostop do elektronskih virov. Nujno potrebno je to ponudbo promovirati, predvsem pa izobraževati za uporabo tako knjižničarje kot uporabnike. Uporabo elektronskih virov je potrebno tudi spremljati oz. izdelovati statistične preglede uporabe, ker viri niso poceni in samo s spremljanjem uporabe lahko utemeljimo smiselnost nakupa določenih elektronskih virov. Iz poročil tudi ni razviden podatek, če in koliko območne knjižnice posredujejo informacije uporabnikom širšega območja.

Predlogi za izboljšanje:

8. območne knjižnice izdelujejo analize okolja na območju na 3 leta (gospodarska, socialna, človeški viri...) vsaka območna knjižnica izdela analizo makro in mikro okolja s knjižnicami območja, da proučijo potrebe uporabnikov svojega območja in svoje potencialne uporabnike. Na podlagi izsledkov izdelajo strateške načrte razvoja območja, dokument nabavne politike območnih knjižnic za zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij, ki bo upošteval potrebe okolja...

9. območne knjižnice okrepijo promocijo elektronskih informacijskih virov, njihove uporabe tudi z oddaljenim dostopom,

10. območne knjižnice povečajo obseg in kvaliteto izobraževanja za uporabo elektronskih informacijskih virov tako strokovnih delavcev osrednjih knjižnic kot tudi uporabnikov,

11. območne knjižnice naredijo letno evalvacijo uporabe elektronskih informacijskih virov.

Svetovalne naloge, ki so bile do 2003 centralizirane v matični službi NUK, so z zakonom in pravilnikom prenešene na območne knjižnice, kar pomeni tudi prenos odgovornosti za usklajen razvoj splošnih knjižnic po regijah.

Strokovna pomoč je široka in različno interpretirana naloga. Pri njej se kažejo največje razlike med knjižnicami. Predvsem še ni v zavesti vseh, da naloga ne zajema le občasnega sprotnega odgovarjanja na vprašanja knjižnic, ali obveščanja knjižnic o novih storitvah v območni knjižnici. Pomembna so tudi nova teoretična spoznanja (strokovno in raziskovalno delo), kar bi izboljšalo kakovost in raznolikost knjižničnih storitev ter usmerjalo in pospeševalo razvoj bibliotekarske stroke ter seveda implementacijo teorije v prakso. Strokovno delo pomeni sistematično in dolgoročno načrtovanje usklajenega razvoja knjižnic na območju v partnerskem sodelovanju s knjižnicami območja. Ob tem pa je potrebno poudariti, da se konstruktivno sodelovanje pričakuje tudi od osrednjih knjižnic na območju. Temelj za kvalitetno opravljanje druge naloge pa so natančne analize potreb okolja in razvojnih potreb knjižnic območja.

Skupnih projektov knjižnic v regijah, razen nekaj izjem, skoraj ni. Od območnih knjižnic se pričakujejo pobude, predlogi projektov in novih storitev. Delo na skupnih regijskih projektih spodbuja sodelovanje in enakomernjši razvoj knjižnic, saj se rezultati odražajo v širšem okolju. O takšnem delu/ projektih poroča OOK Celje, ki lahko služi kot primer dobre prakse.

Predlogi za izboljšanje:

12. nacionalna knjižnica pripravi smernice za svetovalno delo v območnih knjižnicah ter pripravi program usposabljanja za svetovalno delo,

13. območne knjižnice naredijo analize stanja knjižnične dejavnosti v regiji (statistični podatki, mreža, problematika, načrti, projekti...) vsako leto,

14. območne knjižnice naredijo popise stanja IKT v regiji - vsako leto,

15. območne knjižnice krepijo projektno povezovanja knjižnic v regijah in med regijami.

Domoznanstvo od obdelave do hrambe je v različnih regijah različno urejeno. Nekatere območne knjižnice obdelujejo domoznansko gradivo s celotnega območja (od člankov, sive literature...), nekatere osrednje knjižnice pa nalogo izvajajo same. Izvajanje domoznanskih nalog splošnim knjižnicam predpisuje 16. člen Zakona o knjižničarstvu v drugi alineji. Zato je pomembno, da območna knjižnica bdi nad zbiranjem, obdelovanjem, varovanjem in posredovanjem domoznanskega gradiva. Njena naloga je torej načrtovanje in koordinacija z osrednjimi knjižnicami pri pridobivanju domoznanskega gradiva na območju.

Vse pomembnejša postaja digitalizacija gradiva, predvsem starejšega in prenosom na enega izmed portalov. Tako se zagotovi najširši dostop vsem državljanom. Digitalizacija v resnici pomeni prenos zapisov v elektronski medij, opremljanje zapisov z metapodatki ter zagotavljanje dostopnosti.

Predlogi za izboljšanje:

16. območne knjižnice v sodelovanju z osrednjimi knjižnicami definirajo območja, ki ga pokrivajo s svojo domoznansko dejavnostjo, izdelajo analizo stanja, načrt obdelave (popisi), hranjenja in digitalizacije domoznanstva (prednostne liste gradiva, pomembnega za območje) - vsaka 3 leta.

Usmerjanje in izločanje oz. odpis gradiva z območja je zadnja od štirih posebnih nalog območnih knjižnic. *Priročnik za izločanje in odpis knjižničnega gradiva* je NUK izdal že leta 2001. Leta 2007 pa je stopil v veljavo *Pravilnik o hranjenju, uporabi in izločanju obveznih izvodov publikacij*. V pridobivanje gradiva je vložena veliko dela in sredstev. Iz večine poročil je razvidno, da zadnja naloga za območne knjižnice ne predstavlja prioritete. Pomembna pa je zaradi kvalitete oblikovanja zbirke, saj se ta oblikuje tudi z izločanjem (odpisom) gradiva. Naloga obsega delo glede izbora gradiva s seznama osrednjih knjižnic in uvrščanje v svojo zbirko.

Predlogi za izboljšanje:

17. nacionalna knjižnica izvede izobraževanje o usmerjanju izločenega (odpisanega) gradiva s svojega območja s ciljem povečanja kvalitete izvajanja naloge OOK.

Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah določa zaposlovanje vsaj treh strokovnih delavcev oz. tri EPZ z najmanj univerzitetno izobrazbo. To določilo je tudi glede na 19. ter 27. člen *Zakona o knjižničarstvu* še vedno neuresničeno. Praksa izvajanja posebnih nalog pa kaže, da je kvaliteta izvajanja območnih nalog večja v tistih knjižnicah, ki so sistemizirale delovno mesto »koordinatorja osrednjih knjižnic«, in s tem jasno določile odgovornost za izvajanje območnih nalog. Te so sicer še vedno razpršene med različne strokovnjake v knjižnici, vendar je zagotovljena njihova koordinacija in izvajanje.

Enako je z zaposlitvijo systemskega administratorja oz. informatorja, zato predlagamo še Kranju in Ravnem, naj se temu posvetijo čim prej, saj je v nasprotnem primeru izvajanje nalog iz 9. in 10. člena *Pravilnika o območnih knjižnicah* oteženo.

V letih 2008 in 2009 so imele knjižnice možnost pridobiti sredstva za strokovne delavce v višini 2 EPZ. Programsko so knjižnice dobile večji obseg sredstev za zaposlovanje kadrov. Na podlagi tega je možno sklepati, da so območne knjižnice lahko sorazmerno povečale izvajanje nalog območnosti oz. koordinacije in svetovanja v primerjavi s prejšnjimi leti. Žal temu ni čisto tako. Razvoj je še vedno neenakomeren. Iz poročil je razvidno, da obstajajo velike razlike med OOK-ji (tri izvajajo zelo dobro, ostale manj). Vzroka torej ne moremo pripisati različnemu obsegu prejetih sredstev za izvajanje nalog območnosti.

V primerih, ko je izvajanje posebnih nalog območnosti razdeljeno med več strokovnimi delavci, so lahko te opredeljene v deležu EPZ. To je smiselno tudi zaradi specializacije strokovnega dela posameznih delavcev v območnih knjižnicah.

Kot kriteriji za določitev števila strokovnih delavcev in dodeljevanje finančnih sredstev za izpolnjevanje nalog območnosti, bi lahko upoštevali število osrednjih knjižnic na območju ali število prebivalstva, možen pa je tudi presek obeh kriterijev (**Tabela 15**). Ob tem se namreč odpira vprašanje, ali je pravilno, da bi se pri številu zaposlenih z ustrežno strokovno kvalifikacijo upoštevale le posebne naloge območnih knjižnic, ne pa tudi število osrednjih knjižnic in število prebivalcev območja, ki ga s svojo dejavnostjo pokriva.

O razvrstitvi območnih knjižnic po številu osrednjih smo že pisali na začetku 3 poglavja (**Tabela 2**). Razvrstitev območnih knjižnic v letu 2009 glede na delež prebivalstva na območju je razviden v naslednji tabeli (**Tabela 15**). Padajoče si sledijo Ljubljana, Celje, Maribor, Novo mesto, Kranj, Koper, Murska Sobota, Nova Gorica, Ptuj, Ravne. Ob upoštevanju obeh deležev (število osrednjih knjižnic na območju in številom prebivalstva – izračun aritmetične sredine) v letu 2009 pa si padajoče sledijo: Ljubljana, Celje, Novo mesto, Kranj, Koper, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica, Ravne in Ptuj. Odstopanja bi bila seveda možna glede na kvaliteto predloženih programov.

Predlogi za izboljšanje:

18. glede na 19. člen Pravilnika o osrednjih območnih knjižnicah in 27. člen Zakona o knjižničarstvu Ministrstvo za kulturo postopno zagotovi sredstva za zaposlitev ustrezno strokovno kvalificiranega kadra do leta 2015.

Tabela 15: Število prebivalcev proti številu osrednjih knjižnic na območju in izračun aritmetične sredine obeh deležev

OOK	št. prebivalcev ⁵ območja	%	št. knjižnic	% od	aritmetična sredina
		prebivalcev	območja	vseh OK	obeh
		RS	(OK)		deležev
Celje	304.731	14,89%	11	22,92%	18,90%
Koper	145.926	7,13%	5	10,42%	8,77%
Kranj	202.903	9,91%	4	8,33%	9,12%
Ljubljana	546.349	26,69%	8	16,67%	21,68%
Maribor	236.976	11,58%	2	4,17%	7,87%
Murska Sobota	119.548	5,84%	3	6,25%	6,05%
Nova Gorica	119.080	5,82%	3	6,25%	6,03%
Novo mesto	212.284	10,37%	8	16,67%	13,52%
Ptuj	86.367	4,22%	1	2,08%	3,15%
Ravne	72.812	3,56%	3	6,25%	4,90%
10	2.046.976	100,00%	48	100,00%	100,00%

Koordinacijo v nacionalni knjižnici vodi ena oseba, ki koordinira delo desetih območnih knjižnic. Glede na določbe Pravilnika o osrednjih območnih knjižnicah - 19. člen, ki predvideva zaposlitev vsaj treh oseb v območni knjižnici, ni primerljive korelacije med območnimi in nacionalno knjižnico glede števila kadrov in obsega del. Hkrati je ena izmed obsežnejših nalog priprava strokovnih izhodišč, ki presegajo okvir dela ene osebe in zahtevajo svoj čas za pripravo in izvedbo (študij literature...). Za pripravo teoretičnih strokovnih izhodišč za vsa področja knjižnične dejavnosti tudi ni strokovno usposobljena. Poleg tega je koordinacija območnosti del programa NUK-a, zato se mora pri izvajanju programa koordinacije prilagajati finančnim in siceršnjim načrtom NUK-a.

Predlogi za izboljšanje:

19. nacionalna knjižnica dodatno zaposli strokovni kader glede na potrebe območnih knjižnic ali
20. pripravi potrebna strokovna izhodišča (glede na potrebe območnih knjižnic) v okviru posebnih projektov iz sredstev Ministrstva za kulturo.

9.1 VREDNOTENJE USPEŠNOSTI IZVAJANJA NALOG OBMOČNOSTI

Za merjenje uspešnosti razvoja **območnosti** predlagamo nekaj **kazalnikov in kazalcev uspešnosti izvajanja posebnih nalog območnosti glede na posamezno nalogo.**

⁵ Vir: SURS, 2010

1. naloga

Kazalniki uspešnosti izvajanja

- *prirast enot gradiva na 1000 prebivalcev (nakup in obvezni izvod skupaj)*
- *delež prebivalcev širšega območja v članstvu območne knjižnice*
- *delež vsega izposojenega gradiva uporabnikom širšega območja na prebivalca širšega območja*
- *število dostopov do elektronskih virov, dostopnih na daljavo na prebivalca širšega območja*

2. naloga

Kazalci uspešnosti izvajanja

1. *svetovalno delo za osrednje knjižnice območja (število različnih tematskih svetovanj, število izvedenih različnih oblik svetovanja: tel., e-pošta, obisk, v povezavi s katero nalogo je bila izvedena, obseg svetovalnega dela - ure)*
2. *strokovno usposabljanje zaposlenih iz knjižnic na območju (število izvedenih različnih izobraževalnih oblik: delavnice, predavanja in v povezavi s katero nalogo je bila izvedena, število udeležencev izobraževalnega programa, obseg izobraževalnega programa - ure)*
3. *razvoj novih knjižničnih storitev na območju*

3. naloga

Kazalci in kazalniki uspešnosti izvajanja

1. *število objavljenih digitalnih dokumentov z metapodatki na dLib.si za območje*
2. *število objavljenih digitalnih dokumentov z metapodatki na KAMRI za območje*
3. *prirast domoznanskega gradiva (upoštevajo se tudi bibliografsko obdelane enote na sekundarnem nivoju, npr. članki)*

4. naloga

Kazalci uspešnosti izvajanja:

1. *Število prejetega izločenega (odpisanega) gradiva, usmerjenega v NUK, knjižnicam na območju, drugim knjižnicam in ustanovam*

Kader

Kazalci uspešnosti izvajanja

- a. *število zaposlenih z ustrežno strokovno kvalifikacijo za izvajanje posebnih nalog območnosti (EPZ)*

10 PRILOGE

Tabela 16: Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij 2007

1. Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij 2007										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
območna zbirka (znanstvena in strokovna literatura, leposlovje, polpublicirano in neknjižni gradivo, uradne publikacije, splošni in strokovni priručniki, drugo referenčno gradivo in podatkovne zbirke, tuja literatura, zlasti leposlovje in periodika s poudarkom na časnikih in splošnih časopisih)	V letu 2007 so se posvetili nabavi strokovno specializiranih naslovov in dopolnjevali tujejezično literaturo, ter pridobivali zahtevnejša dela, pri leposlovju je bil poudarek na nagrajenih ali nominiranih delih. Nabava usklajena s knjižnicami območja in upoštevana želje uporabnikov.	Knjižno, serijske, 2 podatkovni zbirki, 400 naslovov digitaliziranega gradiva. Nabava je usklajena s knjižnicami območja.	Strokovna in leposlovna literatura, filmi.	Leposlovje v tujih jezikih, nagrajena dela, tujejezične slikanice, področje knjižničarstva, mladinskega knjižničarstva, mladinske književnosti, popotovanja, gradiva o filmu, fotografiji, gledališču, plesu, glasbeni tisk, didaktične igrače; mesečno obveščanje preko portala.	Upoštevali dotok OI, dopolnjevanje zbirke neknjižnega gradiva, e-virov, nakup strokovne literature v slovenskem in tujih jezikih – enakovredno vsa strokovna področja.		Dopolnjevanje gradiva, ki ga izdajo Slovenci v Italiji, e-viri z oddaljenim dostopom.	Nakup vsega knjižničnega gradiva, 3 podatkovne zbirke, obveščanje o novostih, objava na spletni strani.	Nakup opredeljen številčno.	Zagotavljanje dostopa do slovenske produkcije.
<i>prirast 14 enot/1.000 prebivalcev</i>	višji	višji	višji	manjši	višji	višji	višji	višji	višji	višji
posredovanje gradiva za potrebe območne funkcije (pogoj 20%: uporabniki širšega	nad 20 %	nad 20 %	pod 20 %	nad 20 %	nad 20 %	nad 20 %	nad 20 %	pod 20 %	pod 20 %	pod 20 %

1. Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij 2007										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
območja)										
posredovanje gradiva za potrebe območne funkcije (20% izposoja/informacije)	nad 20 %	nad 20 %	pod 20 %	nad 20 %	nad 20 %	nad 20 %	pod 20 %	pod 20 %	pod 20 %	nad 20 %
<i>brezplačna medknjižnična izposoja znotraj regije</i>	da	da	da	da	/	da	da	da	da	/
<i>elektronske publikacije</i>	da	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
<i>izobraževanje za uporabo elektronskih virov</i>	da	da	da	da	da	/	da	/	/	da
<i>promocija povečanega izbora gradiva</i>	da	/	da z gibanke	da	da	/	da	da	da	/
posebne zbirke regionalnega značaja	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
domoznanska zbirka regionalnega značaja	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/

Tabela 17: Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij 2008

1. Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij 2008										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
območna zbirka (znanstvena in strokovna literatura, leposlovje, polpublicirano in neknjižni gradivo, uradne publikacije,	Na področju znanstvene in strokovne literature so se osredotočili na zelo	Ne poročajo vsebinsko, usklajeno pa je bilo s knjižnicami območja, da nabavijo	Nakup filmov na DVD-jih s trajnejšo umetniško ali dokumentarno poučno vrednostjo ali	Leposlovje v tujih jezikih, nagrajena dela, dopolnjevanje zbirke klasikov,	Prilagajanje dotoku obveznega izvoda, poudarek na nabavi strokovne	Nakup specializiranih naslovov, tuja literatura, zahtevnejša leposlovna dela, originali	Dopolnjevanje gradiva, ki ga izdajo Slovenci v Italiji, e-viri z oddaljenim dostopom,	Gradivo v tujih jezikih in slovenščini, referenčno gradivo.	Poudarek na izboru kvalitetne tuje strokovne literature (1/4 nakupa) in 5 podatkovnih	Načrtovanje nakupa s knjižnicami območja: tujejezično leposlovje, znanstvena

1. Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij 2008										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
splošni in strokovni priročniki, drugo referenčno gradivo in podatkovne zbirke, tuja literatura, zlasti leposlovje in periodika s poudarkom na časnikih in splošnih časopisih)	specializirane naslove, s tujejezično literaturo so dopolnjevali področja, ki so v Sloveniji slabo zastopana, na področju leposlovja so skušali zagotoviti pokritost slovenske literarne produkcije in prevodov leposlovja, predvsem zahtevnejših del, tako originalov kot prevodov, v tujih jezikih so dopolnjevali zbirko z nagrajenimi in nominiranimi deli, enako pri izboru filmskih (neameriških) in glasbenih	podatkovne zbirke.	jih ni na slovenskem trgu, 20 tečajev za učenje evropskih jezikov ter elektronskih virov.	nagrajene kakovostne primerke tujejezičnih slikanic, gradivo s področja knjižničarstva, področje popotovanja, glasbeni tisk klasičnih in popularnih glasbenih zvrsti, gradivo v tujih jezikih, didaktične igrače, kvalitetna slovenska leposlovna ustvarjalnost (literarne nagrade), dodatna nabava elektronskih virov (Encyclopedia Britannica).	literature, neknjižnega gradiva, dopolnitvi ponudbe elektronskih virov (Grove Music Online, Oxford Reference Online).	in prevodi, filmi in glasbena dela, dostopnost do petih podatkovnih zbirk v vseh OK območja.	nadgraditev dostopa od doma.		baz.	in strokovna literatura s področja naravoslovja, tehnike, glasbe, filmov v slov. in tujih jezikih, referenčno gradivo, 4 podatkovne baze brez oddaljenega dostopa, neknjižno gradivo, periodika.

1. Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij 2008										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
	delih, dostopnost petih podatkovnih zbirk v vseh OK na območju.									
<i>prirast 14 enot/1.000 prebivalcev</i>	višji	višji	manjši	manjši	višji	višji	višji	višji	višji	višji
posredovanje gradiva za potrebe območne funkcije (pogoj 20%: uporabniki širšega območja)	nad 20 %	pod 20 %	pod 20 %	nad 20 %	pod 20 %	nad 20 %	pod 20 %	pod 20 %	pod 20 %	pod 20 %
posredovanje gradiva za potrebe območne funkcije (20% izposoja/informacije)	pod 20 %	pod 20 %	pod 20 %	nad 20 %	pod 20 %	nad 20 %	pod 20 %	pod 20 %	pod 20 %	nad 20 %
<i>brezplačna medknjižnična izposoja znotraj regije</i>	da	da	da	da	/	da	da od 2006	da	da	/
<i>elektronske publikacije</i>	Da za območje	ne	ne	Oddaljen dostop za območje, ne za MKL	ne	ne	ne	Oddaljen dostop	ne	ne
<i>izobraževanje za uporabo elektronskih virov</i>	/	Tečaj za knjižničarje območja.	2 predstavitvi zbirka za knjižničarje območja.	/	Predstavitvev in izobraževanje za nov elektronski vir Grove Music Online.	/	/	/	/	/

1. Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij 2008										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
<i>promocija povečanega izbora gradiva</i>	Obveščanje OK na območju in uporabnike OKC.	/	Zgibanka za obveščanje uporabnikov, pošiljanje seznamov vsem OK-jem.	Na spletni strani knjižnice, zloženka z zemljevidom načrtovane knjižnične mreže OK regije.	Na spletni strani knjižnice, redno posredovanje seznama novosti.	/	/	/	COBISS/OPAC, priložnostne razstave knjižnih novosti, v oddelkih, na spletni strani, v lokalnih medijih javnega obveščanja.	/
posebne zbirke regionalnega značaja										
domoznanska zbirka regionalnega značaja										

Tabela 18: Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij 2009

1. Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
območna zbirka (znanstvena in strokovna literatura, leposlovje, polpublicirano in neknjižni gradivo, uradne publikacije, splošni in strokovni priročniki, drugo referenčno gradivo in podatkovne zbirke, tuja literatura, zlasti leposlovje in periodika s poudarkom na	Na področju znanstvene in strokovne literature so se osredotočili na zelo specializirane naslove, s tujejezično literaturo so dopolnjevali področja, ki so v Sloveniji slabo zastopana,	Koordiniran nabava elektronskih periodičnih publikacij in podatkovnih baz z oddaljenim dostopom, dograjevanje e-zbirke znanstvene in strokovne literature, referenčno gradivo	V izbor nakupa so uvrstili filme na DVD-jih (kakovostna evropska produkcija in prevedeni filmi), glasbo na CD-jih (aktualna domača in tuja glasba različnih zvrsti) in knjige:	Načrtovali in izvedli so nakup knjižničnega gradiva, pri leposlovnem gradivu so se osredotočali na leposlovje v tujih jezikih. Spremljali so vsa nagrajena dela in	V letu 2009 so se prilagajali potrebam ožjega in širšega družbenega okolja, pri čemer so upoštevali izhodišča in kazalce za nakup, obdelavo in opremo knjižničnega	Osredotočili so se predvsem na naslove, ki so preveč specializirani, da bi jih v svoje zbirke vključevale knjižnice na območju. Kupovali so tujo literaturo, ki je na slovenskem	Izgradnja območne knjižnične zbirke, ki se stalno dopolnjuje s pridobivanjem zahtevnejšega knjižničnega gradiva (nakup in obvezni izvod) posredovanje gradiva območne knjižnične	Zagotavljanje izbora gradiva sodi med pomembnejše naloge OOK. Knjižnica ga zagotavlja z bogatim izborom leposlovnega, poljudnega in strokovnega in študijskega gradiva, z bogato referenčno	8 podatkovnih zbirk, 45 didaktičnih pripomočkov za izvajanje bibliopedagoških dejavnosti, nakup gradiva v razmerju 1 : 1 naslovi : enote za zagotovitev raznovrstne literature. Kvalitetnejša, posledično dražja slovenska	Načrtovanje nakupa s knjižnicami območja: tujejezično leposlovje, znanstvena in strokovna literatura s področja naravoslovja, tehnike, glasbe, filmov v slov. in tujih jezikih, referenčno

1. Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij 2009

posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
časnikih in splošnih časopisih)	na področju leposlovja so skušali zagotoviti pokritost slovenske literarne produkcije in prevodov leposlovja, predvsem zahtevnejših del, tako originalov kot prevodov, v tujih jezikih so dopolnjevali zbirko z deli trajne kvalitete, z nagrajenimi in za nagrade predlaganimi deli, enako pri izboru filmskih (neameriških) in glasbenih delih, dostopnost petih podatkovnih zbirk v vseh OK na območju.	slovenske založniške produkcije, povečan nakup izbranih glasbenih tiskov, muzikalij, AV posnetkov, izbor CD-jev slovenske klasične in novodobne glasbe skladateljev in izvajalcev.	tujejezična strokovna literatura s področij: psihologija, sociologija, etnologija, politika, gospodarstvo, matematika, fizika, biologija, glasba, film, tehnika, zgodovina ter nagrajeno tuje leposlovje. Z vzpostavitvijo strežnika in nakupom elektronskih virov so vsem OK-jem in članom knjižnic omogočili oddaljen dostop do nekaterih virov. Pri dopolnjevanju filmske zbirke so se osredotočili na filme, ki imajo	dopolnjevali oziroma obnavljali zbirko klasikov. Ravno tako so kupovali nagrajene oziroma kakovostne primerke tujejezičnih slikanic z bolonjskega sejma mladinske literature. Dopolnjevali so gradivo s področja knjižničarstva in gradiva s področja mladinskega knjižničarstva in mladinske književnosti. Gradivo v tujih jezikih so nabavljali prek katalogov in na sejmu Frankfurtu ter v večini	gradiva, določena v smernicah Ministrstva za kulturo. Izbor gradiva so usklajevali tudi z dotokom gradiva, ki je v knjižnico prihajalo kot obvezni izvod. Poudarek na nabavi strokovne literature v slovenskem in tujih jezikih, pri čemur so enakovredno pokrivali vsa strokovna področja , neknjižno gradivo in dopolnitev ponudbe elektronskih virov, za katere so zagotovili oddaljen dostop.	knjižnem trgu slabo zastopana. Na področju leposlovja so se osredotočili na pridobivanje naslovov zahtevnejših del, originalov in prevodov. Enake kriterije so upoštevali tudi pri izboru filmskih in glasbenih del. Pokrivali so dostopnost petih podatkovnih zbirk v vseh knjižnicah na območju.	zbirke knjižnicam v regiji - oddaljen dostop do 17 podatkovnih baz. Kvaliteten in raznolik izbor strokovnega, poljudnega in študijskega gradiva. Nakup gradiva, ki ga izdajajo Slovenci v Italiji. Nakup podatkovnih zbirk, ki so na voljo vsem osrednjim knjižnicam v regiji.	zbirko, različnimi serijskimi publikacijami in ponudbo 4 različnih javno dostopnih podatkovnih zbirk oz. zbirke s polnimi besedili. S kvalitetno zbirko vplivajo na razvoj bralne kulture prebivalcev, omogočajo možnost izobraževanja, vseživljenjskega učenja in dostopnost do različnih informacij. Zagotavljajo tudi gradivo za uporabnike s posebnimi potrebami (dislektiki, slepi in slabovidni...).	in tuja strokovna literatura.	gradivo, 5 podatkovnih baz brez oddaljenega dostopa v vseh knjižnicah območja, neknjižno gradivo, periodika. Upoštevanje predlogov OK skozi leto.

1. Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
Izbor gradiv je vključeval knjižno, neknižno gradivo, elektronske vire in serijske publikacije. Na območju so upoštevali potrebe uporabnikov in se uskladili s knjižnicami.			trajnejšo umetniško ali dokumentarno poučno vrednost ne glede na to, da niso opremljeni s slovenskimi podnapisi. Pri nakupu glasbenih zgoščenk izbirajo kvalitetnejšo in trajnejšo glasbo različnih zvrsti od popularne do klasične in etno glasbe. Izbor tujejezične strokovne in leposlovne literature so pripravili na podlagi ponudbe sejma Frankfurt po Frankfurtu.	primerov predstavlja edini izvod v Sloveniji. Z nakupom specialnih elektronskih virov je omogočen neposreden in hiter oddaljen dostop vsaki knjižnici regije in njenim uporabnikom, hkrati pa daje knjižnicam regije možnost neposredne, vsakodnevne uporabe gradiva, kupljenega iz sredstev OOK.						
<i>prirast 14 enot/1.000 prebivalcev</i>	manjši	višji	višji	manjši	višji	višji	višji	višji	višji	višji
posredovanje gradiva za potrebe območne funkcije (pogoj 20%:	nad 20 %	pod 20 %	pod 20 %	nad 20 %	pod 20 %	nad 20 %	pod 20 %	pod 20 %	pod 20 %	pod 20 %

Tabela 19: Strokovna pomoč knjižnicam območja 2007

2. strokovna pomoč knjižnicam območja 2007										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
svetovalno delo	292 ur 4 delavnice - tehnologija RFID, uporaba baz podatkov, storitve za slepe in slabovidne uporabnike, učinkovita izraba elektronskih virov; individualna svetovanja (gradnje, adaptacije knjižnic, izdelava, prenova spletnih strani, novo zaposlovanje, izdelava statistik, uporaba e-virov, uvajanje COBISS3, priprava razpisne dokumentacije; koordinacija nakupa e-virov,	348 ur 3 izobraževanja: delavnica »Strategija razvoja in sodelovanja knjižnica na obalno-kraškem področju«, spodbujanje branja, usposabljanje za vnos vsebin na Kamro.	100 ur 10 predavanj in izobraževanj: oblikovanje plakatov in vabil, praktična navodila za pisanje strokovnih člankov, zaščita knjižnega gradiva, oprema za slepe in slabovidne, obisk v danskih splošnih knjižnicah, uporaba e-zbirk.	490 ur 9 obiskov OK, svetovanje pri IT, oblikovanju spletnih strani, predstavitev centra vseživljenjskega učenja INTI.SI, predstavitev projekta Vzpostavitev spletnega informacijskega sistema KOŽ, strokovno predavanje Boj s spletnim piratstvom knjig in zvočnic, pomoč 5 OK pri prijavi na razpis MK za IKT in digitalizacijo.	475 ur usklajevanje na področju sistemizacije DM, notranjih aktov, komuniciranje z lokalnimi skupnostmi, organizacija in izvajanje različnih uporabniških servisov, ureditev dostopa v OK do spletnega arhiva Večer, pomoč pri omogočanju dostopa do e-virov v SB.	/	100 ur dogovor o skupnih projektih in sodelovanju (Primorci beremo, predstavitev novih podatkovnih baz, pomoč pri vpeljavi le-teh, svetovanje pri COBISS-u, domoznanskem vprašalniku, statističnem vprašalniku, vpeljavi baz Oxford in Grove, na področju mladinskega knjižničarstva, katalogizacije, projekta bralne kulture, domoznanstva, računovodstva, svetovanje sistemskih administratorjev (po telefonu, e-pošti, osebni	300 ur strokovno usposabljanje zaposlenih iz OK, 5 delavnic: COBISS3/medknjižnična, digitalizacija knjižnične kulturne dediščine – predstavitev za OK-je, predstavitev skeniranja razglednic, prenos v COBISS2, vsebinska obdelava gradiva – nove tablice UDK.	128 ur strokovno usposabljanje zaposlenih iz OK, nudenje pomoči v skladu s potrebami.	50 ur strokovno usposabljanje zaposlenih iz OK – skupni sestanki, svetovanje po tel., e-pošti.

2. strokovna pomoč knjižnicam območja 2007										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
	predlogi novih, zagotavljanje dostopnosti, spremljanje uporabe e-virov, novosti.						obiski).			
vsebinska opredelitev in izbor projektov	Dostop do e-virov, promocija branja, digitalizacija.	Digitalizacija, uskladitev programov bib. dejavnosti.	bio-bibliografski leksikon Gorenjske, spletna aplikacija gorenjskega biografskega leksikona, digitalizacija Prešerniane...	/	Uvajanje uporabniških servisov za različne ciljne skupine uporabnikov (bolnišnica, na dom, premične zbirke v DSO, bolnici – psihiatriji, Borza dela z obema OK.	/	Letni dogovor na skupnem sestanku o skupnih projektih in sodelovanju.	/	/	/
<i>lastni projekti za potrebe celotnega območja</i>	1	3	5	3	3	/	8	4	1	2
<i>skupni projekti z drugimi knjižnicami območja</i>	1	5	1	1	0	/	5	1	2	0
vsebinska opredelitev sodobnih informacijskih storitev za	/	/	/	/	/	/	/	/	Šolajoča mladina – seznanitev s knjižnico in COBISS-om in	/

2. strokovna pomoč knjižnicam območja 2007										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
uporabnike									knjižnico.	
analiza stanja razvitosti in potreb knjižnične dejavnosti v okviru območja	/	da	da Za slepe in slabovidne.	Zbirnik podatkov o OK na območju, popis stanja (1 OK zavrnil sodelovanje).	da	/	da Pripravljen pregled stanja knjižnic v regiji.	da	da	da
opredelitev razvojnih potreb glede informacijske tehnologije	/ Svetovanje za razvoj IKT na območju.	da	/	Svetovanje pri načrtovanju lokalnih računalniških omrežij in urejanju lokalnih informacijskih sistemov na osnovi analize 2004.	da Svetovanje, organizacija in izvajanje različnih uporabniških servisov.	/	da	da Priprava vprašalnika o opremljenosti z IKT.	da	/
razvoj in načrtovanje knjižničnih mrež	/	/	/	da	da	/	da	da	/	/
izvajanje mentorstva	Delovna praksa: 3 knjižničarke, 2 študenta bibliotekarstva.	da	/	da Vaje AIK in UDK za bib. izpit	/	/	da študentom bibliotekarstva	da 2 knjižničarki iz OOK, 1 študent bibliotekarstva, bibliotekarki VŠUP	da 2 študentki bibliotekarstva – obvezna praksa	/
sodelovanje s šolskimi knjižnicami	0	da	0	da	0	/	da	0 Izvedbe BU v Velikem Gabru	da	da
dejavnosti za posebne skupine	slepi in slabovidni	/	za slepe in slabovidne	/	za različne ciljne skupine uporabnikov	/	/	dislektiki	/	/

2. strokovna pomoč knjižnicam območja 2007										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
uporabnikov					(bolnišnica, na dom, premične zbirke v DSO, bolnici – psihiatriji)					
sodelovanje z drugimi območnimi knjižnicami	2	3	1	3	0	/	2	1 Bela krajina skozi ljudsko pripoved	2	1
mednarodno sodelovanje	Obisk danskih regijskih knjižnic.	Obisk danskih regijskih knjižnic.	Obisk danskih regijskih knjižnic.	Obisk danskih regijskih knjižnic.	Obisk danskih regijskih knjižnic.	/	Zamejski Slovenci.	Hrvaška: Karlovac – skupno posvetovanje; obisk danskih regijskih knjižnic.	/	Zamejski Slovenci, SZI Dunaj – referat o Prežihu.
<i>promocija območnosti</i>	/	/	/	Referat v NM: Območnost – prednost ali ovira v komunikaciji med knjižnicami regije; interni časopis Apolon – članki, predstavitev na portalu.	/	/	/	/	/	/

Tabela 20: Strokovna pomoč knjižnicam območja 2008

2. strokovna pomoč knjižnicam območja 2008										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
svetovalno delo	214 ur 2 delavnici: strokovno usposabljanje zaposlenih iz knjižnic območja, vodenje dveh delovnih skupin, individualno svetovanje za področje knjižničarstva in IKT, koordinacijo skupnih projektov, predavanje o načinu sodelovanja med knjižnicami v regiji na Danskem.	223 ur delovni sestanki za predstavitev elektronskih virov, tečaj za uporabo podatkovnih baz, dogovor o gostovanju spletnih strani na strežniku OOK.	100 ur poudarek na predstavljanju novosti v knjižničarstvu z razvojem tehnologij in e-okoljem: 2 predstavitvi elektronskih virov in izobraževanja: Učinkovito referenčno delo v sodobni knjižnici, Življenje s slabovidnostjo, Komuniciranje z obiskovalci knjižnice, Knjižnica kot javni prostor zadrževanja uporabnikov drog, Angleščina za knjižničarje, V dveh OK še predavanje o danskem knjižničnem sistemu in novi	500 ur predstavitev portala digitalne knjižnice DiKUL, e- uprava, e- storitve, e- bančništvo.	797 ur utečeno svetovanje, enodnevna izobraževanja, vsebinske obdelave gradiva za 2 OK (osnovna načela predmetnega označevanja, oblikovanje predmetnih oznak v poljih 600-609 in 610, predmetno označevanje leposlovja, sestavljanje UDK pri stroke in pri posameznih nacionalnih književnostih in književnih zvrsteh). Predstavitev načina pretoka informacij, smernice za	50 ur individualno svetovanje, koordinacija dostopa do e- virov, promocija branja ter digitalizacija. Izboljšanje sodelovanja med knjižnicami območja.	114 ur individualna pomoč: vodenje, uvajanje COBISS3, uvajanje oddaljenega dostopa, predstavitev podatkovnih baz, spremljanje razvoja (vprašalnik).	300 ur Delavnica "informacijska pismenost in knjižničarji SK", medsebojna obveščanja, svetovanje, izmenjava izkušenj preko e- pošte in redni sestanki direktoric območja. Skupna priprava plana in pregled dela s predstavitvami primerov dobre prakse.	300 ur Različne oblike v skladu s potrebami OK Ormož.	92 ur Strokovno usposabljanje zaposlenih iz OK – izobraževanja, skupni sestanki, srečanja (5) – seznanitev z odobrenim programom OOK, zagotavljanje e-virov in izobraževanje za uporabo le- teh v NUK-u in predstavitev uporabe podatkovnih baz in izkušenj z oddaljenim dostopom, oblikovanje nabavne politike za območje, priprava programa. Svetovanje po

2. strokovna pomoč knjižnicam območja 2008										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
<i>lastni projekti za potrebe celotnega območja</i>	3	1	5	1	3	2	19	5	1	2
<i>skupni projekti z drugimi knjižnicami območja</i>	2	1	1	3	0	/	12	1	2	0
vsebinska opredelitev sodobnih informacijskih storitev za uporabnike	Koordinacija in spremljanje dostopnosti petih elektronskih baz podatkov v vseh OK območja.	/	/	Svetovanje pri postavitvi novih spletnih strani v knjižnicah regije na podlagi analize iz leta 2005.	/	/	/	/	Šolajoča mladina – seznanitev s COBISS/OPAC-om in knjižnico.	/
analiza stanja razvitosti in potreb knjižnične dejavnosti v okviru območja	da	da	0	da uspešnost pri kandidiranju na razpise MK (model infrastrukture za e –poslovanje slovenskih splošnih knjižnic).	da	0	da Nadaljevanje analize iz leta 2007.	da Natančna analiza območja (geografske, demografske značilnosti, izobraževanje, zdravstvo, sociala, zaposlovanje, kultura, turizem).	0	0
opredelitev razvojnih potreb glede informacijske tehnologije	da Knjižnice ob podpori OOK kvalitetno načrtujejo	da Popis mreže IKT in začetek analize	0	da Svetovanje na osnovi analize iz leta 2004, ponoven popis.	da	da	da	da Popis IKT v OOK in OK območja na podlagi pripravljenih	da Popis IKT v OOK in OK območja na podlagi pripravljenih	0

2. strokovna pomoč knjižnicam območja 2008										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
izvajanje mentorstva	da delovna praksa za 2 novo zaposlena v OK	0	0	da Regijski projekt "Mentorstvo v knjižnicah regije": trije nivoji – 1. Novo zaposleni 2. študentje bibliotekarstva 3. prostovoljci; vaje AIK in UDK za strokovne izpite.	0	da	0	da Mentorstvo trem študentom, dvem delavcem začetnikom pri pripravi na strokovni izpit.	da Volonterka – študentka bibliotekarstva.	0
sodelovanje s šolskimi knjižnicami	0	0	da Sodelovanje v projektu Pravljične poti na Gorenjskem.	da sodelovanje in skupen razvoj bibliopedagoških dejavnosti za učence in dijake – strokovne srede.	0	/	da	da sodelovanje pri izvedbi BIP dejavnosti in ur (Metlika, MKL-KOŠ, DKD)	da Organizacija pomladnega in jesenskega srečanja aktiva šolskih knjižničarjev območja. Pravljične ure, bibliopedagoške ure, literarne uganke so del redne dejavnosti.	da Svetovanje pri obdelavi gradiva in ustanovitvi višje in visokošolske knjižnice
dejavnosti za posebne skupine uporabnikov	/	/	Otvoritev kotička za slabovidne in hkrati osnovna seznanitev knjižničarjev s posebnostmi	/	/	/	/	Dislektiki-sodelovanjem z društvom Bravo, VDC, društvom gluhih in naglušnih, slepih in	/	/

2. strokovna pomoč knjižnicam območja 2008										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
			življenja ljudi z okvaro vida.					slabovidnih, paraplegikov (prireditev ob dnevu splošnih knjižnic)		
sodelovanje z drugimi območnimi knjižnicami	3	1	0	3	0	/	7	3	2	1
mednarodno sodelovanje	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
<i>promocija območnosti</i>	/	/	Zgibanke o gradivu, razstave v Kranjski hiši, koledar z 12 pripovedkami in 12 otroškimi ilustracijami – Pravljične poti na Gorenjskem.	Referat v NM: Območnost – prednost ali ovira v komunikaciji med knjižnicami regije, Mladi v sodobni knjižnici, primeri dobre prakse danskih splošnih knjižnic decembra 2008; interni časopis Apolon – članki, predstavitev na portal; predstavitev nalog OOK na spletni strani knjižnice, izmenjava z MGML, glasbeni	/	/	/		Lokalni časopisi, TV in radio – predvsem na področju domoznanstva	Seznanjanje z nakupom gradiva – pošiljanje seznamov.

2. strokovna pomoč knjižnicam območja 2008										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
				oddelek NUK.						

Tabela 21: Strokovna pomoč knjižnicam območja 2009

2. strokovna pomoč knjižnicam območja 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
svetovalno delo	331 ur Nudili so individualno svetovanje za področje knjižničarstva in razvoja IKT, koordinacijo skupnih projektov, koordinacijo in spremljanje dostopnosti elektronskih baz podatkov vseh knjižnic območja, predstavitev analize IKT v regiji ter	130 ur Obveščanje o sestankih in delu vseh OK-jev v različnih delovnih skupinah za posamezne naloge, poročanje o izvajanju programa OOK, priprava in uskladitev programa območnosti (nabava gradiva in podatkovnih baz), predstavitev platforme za dinamične spletne strani Drupal,	100 ur 5 organiziranih izobraževanj z različnimi strokovnimi temami za gorenjske knjižničarje - predavanja z zunanjimi izvajalci, predstavitev podatkovnih e-zbir, Kamre in dLib-a z namenom pospeševanja izvedb	500 ur V sklopu cikla izobraževanj »Knjižničarji regije za knjižničarje regije« so pripravili: izobraževanje »Delavnica Kamra«, ki jo je izvedla koordinatorka posebnih nalog OOK in delavnica »Organizacija dogodkov in prireditve.« Začetek delovanja skupine za izobraževanje (strateški cilj	1.278 ur Svetovanje knjižnicam na območju je tudi v letu 2009 potekalo po že utečenih komunikacijskih poteh in postopkih dela, ki so jih razvili v preteklosti. Svetovanje, podajanje informacij in znanja je potekalo preko telefonskih pogovorov, s pomočjo elektronske pošte in seveda preko	150 ur Izvedli so individualno svetovanje za področje knjižničarstva. Pomembno področje dela je bila tudi koordinacija skupnih projektov za področja dostopa do e-virov, promocije branja ter digitalizacije. S svetovalnim in izobraževalnim sodelovanjem	344 ur V letu 2009 so imeli skupne sestanke, izobraževanja, predstavitve, predvsem pa je odnos temeljil na individualnih stikih. Organizirali so delavnico Tatjane Zidar Gale ter predstavitev podatkovne zbirke Tax-Fin-Lex, ki so se jih udeležili predstavniki vseh osrednjih knjižnic regije. Pripravili so	356 ur Osrednjim knjižnicam svetujejo in pomagajo pri različnih vprašanih preko e-pošte, telefonsko, z osebnimi stiki, sestanki direktoric in izvedbo različnih delavnic s praktičnim usposabljanjem, ki so v pomoč pri organizaciji strokovnega dela. V letu 2009 so izvedli delavnico na	200 ur Različne oblike v skladu s potrebami. Strokovna ekskurzija v MKG z OK (iz lastnih sredstev).	78 ur Strokovno usposabljanje zaposlenih iz OK – izobraževanja, skupni sestanki, srečanja (7) – seznanitev z odobrenim programom OOK, predstavitev in izobraževanje za uporabo podatkovnih baz, izkušnje z oddaljenim dostopom, oblikovanje nabavne politike za

2. strokovna pomoč knjižnicam območja 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
	izvedbe delavnic, prevzeli so tudi skrb za nemoteno delovanje portala, ki so ga namestili na svojo strežniško infrastrukturo. Z načinom dela se povečuje varnost in učinkovitost informacijskih sistemov knjižnic območja, kvalitetno načrtujejo razvoj in posodabljanje IKT in knjižnice območja so v slovenskem merilu nadpovprečno uspešne	omogočanje gostovanja spletnih strani OK-jem na strežniku v Kopru. Izvedba delavnice Kako pripovedujemo pravljice.	digitalizacije v gorenjskih splošnih knjižnicah. Dosežen dogovor o vsebinskih področjih digitalizacije in o sodelovanju z drugimi partnerji.	OOK 2008-2011). MKL je prevzela vodenje delovne skupine za izobraževanje. V prvi polovici leta 2009 je bila izvedena anketa v treh OOK-jih med zaposlenimi: v Mariborski knjižnici, Mestni knjižnici Ljubljana in Knjižnici Mirana Jarca Novo mesto. Izvedena so bila individualna izobraževanja knjižničarjev regije za uporabo opreme za digitalizacijo magnetnih video zapisov. Svetovali so knjižnicam pri prijavi projektov digitalizacije na	osebnih srečanj, sestankov, predstavitev, izobraževanj in delavnic. Obe knjižnici na območju so obiskali z namenom svetovanja pri pripravi projekta digitalizacije, izobraževanja o uporabi elektronskih virov ter predstavitve projekta Knjižnica kot Varna točka. Izvedba delavnic: »Informacijska pismenost in knjižničarji splošnih knjižnic«, »Iskanje informacij v programu COBISS«. Svetovali so	med knjižnicami in pomagali pri uvajanju novih storitev.	srečanje, kjer so se pogovorili o delu, sodelovanju, tekoči problematiki in nadaljnjem delu. Individualno so nudili pomoč knjižnicam na različnih področjih: COBISS3, brisanje neaktivnih članov, napredovanje v nazive, uvajanje oddaljenega dostopa do elektronskih virov.	temo domoznanstva za knjižnice območja, anketa, delavnico »Črpanje nepovratnih sredstev«, delavnico »Gradnja knjižnične zbirke«, delavnico »Organizacija dogodkov in prireditev«.		območje, možnost izvajanja predšolske brane značke na območju, oblikovanje vsebin za enotno objavo v Koledarju prireditev za vse koroške splošne knjižnice (dogodki, prireditve in specifične območnosti), priprava programa. Svetovanje po telefonu, e-pošti. Vsem območnim knjižnicam je bilo posredovano poročilo OOK o opravljanju posebnih nalog. Svetovanje šolskim na

2. strokovna pomoč knjižnicam območja 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
pri pridobivanju sredstev na razpisih MK. Tudi izkoriščenost elektronskih virov je po podatkih statistike dobra. Z načinom dela, svetovanja in s skupnimi projekti se krepi duh zaupanja in sodelovanja.				razpise Ministrstva za kulturo.	tudi na področju segmentov izposoje in izpisov o izposoji, pripravili in izvedli usposabljanje za Knjižnico Lenart o brisanju neaktivnih članov, nastavitve statističnih preglednic po občinah, priprav kazalcev uspešnosti knjižnice, koordinirali procese na področju domoznanske dejavnosti, sodelovali s predlogi za projekt digitalizacije domoznanskega gradiva.					področju obdelave, inventure in pomoč pri akreditaciji študijskega programa Koroškega visokošolskega javnega zavoda.

2. strokovna pomoč knjižnicam območja 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
vsebinska opredelitev in izbor projektov	Na področju IKT – oddaljen dostop in bralne kulture – promocija branja: "Priporočamo" že šesto leto.	Lastni projekti: Kako pripovedujemo pravljice; Skupni – digitalizacija domoznanskega gradiva, v sodelovanju z drugimi OOK – DOMFEST.	Digitalizacija, e – viri.	»Knjižničarji regije za knjižničarje regije«.	Začetek projekta vseh knjižnic regije: Pravljčni večeri za odrasle, varna točka.	e – viri, promocija branja.	e – viri, Primorci beremo – nosilec Tolmin.	Bioleks, e – viri.	Bralna značka za odrasle.	Peter Nos – predšolska bralna značka, program prireditve, e – viri.
<i>lastni projekti za potrebe celotnega območja</i>	3	1	5	3	0	3	11	4	2	1
<i>skupni projekti z drugimi knjižnicami območja</i>	2	1	2	4	2	1	3	2	2	3
vsebinska opredelitev sodobnih informacijskih storitev za uporabnike	Koordinacija in spremljanje oddaljenega dostopa do petih elektronskih baz podatkov v vseh OK območja.	e-viri	e – viri	e – viri	e – viri	e – viri	e – viri	e – viri	e – viri	e – viri
analiza stanja razvitosti in	0	0	0	da	da	0	da	da	da	da

2. strokovna pomoč knjižnicam območja 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
potreb knjižnične dejavnosti v okviru območja										
opredelitev razvojnih potreb glede informacijske tehnologije	Da Sodelovanje pri pripravi priročnika za informacijsko komunikacijsko tehnologijo v splošnih knjižnicah v delovni skupini sistemskih administratorjev. Priročnik bo služil kot priporočilo za načrtovanje informacijskega sistema v vseh SK. Vsebuje povzetek ankete o stanju IS v območnih knjižnicah. Priprava smernica za spletno strani.	Da Sodelovanje pri pripravi priročnika za informacijsko komunikacijsko tehnologijo v splošnih knjižnicah v delovni skupini sistemskih administratorjev. Priročnik bo služil kot priporočilo za načrtovanje informacijskega sistema v vseh SK. Vsebuje povzetek ankete o stanju IS v območnih knjižnicah. Priprava smernica za spletno strani.	da	Da Sodelovanje pri pripravi priročnika za informacijsko komunikacijsko tehnologijo v splošnih knjižnicah v delovni skupini sistemskih administratorjev. Priročnik bo služil kot priporočilo za načrtovanje informacijskega sistema v vseh SK. Vsebuje povzetek ankete o stanju IS v območnih knjižnicah. Priprava smernica za spletno strani. Kupili so opremo za digitalizacijo	Da Sodelovanje pri pripravi priročnika za informacijsko komunikacijsko tehnologijo v splošnih knjižnicah v delovni skupini sistemskih administratorjev. Priročnik bo služil kot priporočilo za načrtovanje informacijskega sistema v vseh SK. Vsebuje povzetek ankete o stanju IS v območnih knjižnicah. Priprava smernica za spletno strani.	Da Sodelovanje pri pripravi priročnika za informacijsko komunikacijsko tehnologijo v splošnih knjižnicah v delovni skupini sistemskih administratorjev. Priročnik bo služil kot priporočilo za načrtovanje informacijskega sistema v vseh SK. Vsebuje povzetek ankete o stanju IS v območnih knjižnicah. Priprava smernica za spletno strani.	da	da	da	da

2. strokovna pomoč knjižnicam območja 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
	območnih knjižnicah. Priprava smernic za spletne strani.			vsebin na VHS podatkovnih nosilcih, fotografsko in optično opremo za pripravo gradiva za spletne portale.						
razvoj in načrtovanje knjižničnih mrež	/	/	/	Zbirnik podatkov o knjižnicah regije – statistične preglednice so izdelali za leto 2008. Zbrani podatki izražajo stanje v regiji, njene prednosti in pomanjkljivosti, pomoč pri odpravljanju le teh je osnovna naloga območne knjižnice. Zbrani podatki bodo služili kot promocija splošnih knjižnic regije in kot osnova za pogovore z	/	/	/	/	/	/

2. strokovna pomoč knjižnicam območja 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
				lokalnimi oblastmi.						
izvajanje mentorstva	da	0	0	»Mentorstvo v knjižnicah regije«še naprej ostaja namenjen mentorstvu na treh nivojih: za novo zaposlene v knjižnici, za študente bibliotekarstva in za prostovoljce. Sodelovali so pri pripravah na strokovne izpite: predstavitve nalog in delovanja OOK za knjižničarje regije.	0 Za zaposleno iz Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica so izvedli mentorske ure v okviru priprav na strokovni izpit.	da	0	Da Mentorstvo dvema delavcema za bibliotekarski izpit, 1 delavki – začetnic iz OOK-jev.	Da Uvajanje novo zaposlene iz OOK.	0 Svetovanje pri diplomskih nalogah študentom bibliotekarstva.
sodelovanje s šolskimi knjižnicami	/	/	/	da Sodelovanje in skupen razvoj bib. dejavnosti za učence in dijake – strokovne srede.	/	da	da Sodelovanje s šolskimi knjižnicami za skupen razvoj bibl. dejavnosti za učence in dijake na	/ Skupen razvoj bib. dejavnosti in svetovanje o izvedbi bib. ur.	da Organizacija pomladnega in jesenskega srečanja aktiva šolskih knjižničarjev območja. Pravljične ure,	da

2. strokovna pomoč knjižnicam območja 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
							območju.		bib. ure, literarne uganke, bib. dejavnosti so del redne dejavnosti.	
dejavnosti za posebne skupine uporabnikov	/	/	/	/	Koordinacija dela v skupini za delovanje kompetenčnih centrov za posebne zbirke: opredelitev skupin uporabnikov, izdelava smernic, potreben poenoten sistem obdelave, izdelava skupnih izhodišč oz. koncepta 1. faza: uporabniki, ki potrebujejo lažje berljivo gradivo: dislektiki, gluhi/naglušni itd.,	/	/	Svetovanje pri izvajanju knjižnične dejavnosti za uporabnike s posebnimi potrebami, sodelovanje z ustanovami in društvi – Bravo (dislektiki), kotiček za dislektike na mladinskem oddelku s koristnimi informacijami in izborom gradiva, z društvom Gluhih in naglušnih, z medobčinskim društvom slepih, z društvom paraplegikov, Šentom	Oblikovanje delovne skupine za delovanje kompetenčnih centrov: opredelitev skupin uporabnikov, izdelava smernic. PT: slepi in slabovidni . Sodelovanje z organizacijami na območju: Sonček, ZVUIM Dornava (obiski bibliobusa), CIUR Vitis. Razstava »Maske« in tematska prireditvev »Tema ni en črn plašč« za slepe in	/

2. strokovna pomoč knjižnicam območja 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
					2. slepi in slabovidni, 3. etnične in narodnostne manjšine. MB: slepi in slabovidni.			(izvedba dveh okroglih miz – o brezposelnosti in prostovoljstvu) . Oblikovanje delovne skupine za delovanje kompetenčnih centrov: opredelitev skupin uporabnikov, izdelava smernic. Priprava priporočilnega seznama gradiva za uporabnike, ki potrebujejo lažje berljivo gradivo. NM: dislektiki .	slabovidne.	
sodelovanje z drugimi območnimi knjižnicami	3	1 Organizacija DOMFESTA	2	5 Povezali so se z novoustanovljeno splošno knjižnico v regiji – Knjižnico Medvode.	0 V letu 2009 se je oblikovala delovna skupina. Koordinacijo skupine so	1	7	4 Sodelovanje v delovnih skupinah: za domoznanstvo pri Domfestu, delovni skupini	1	1 Strategija domoznanske dejavnosti v splošnih knjižnicah v Novi Gorici.

2. strokovna pomoč knjižnicam območja 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
					prevzeli v Mariborski knjižnici, sicer pa v skupini sodelujejo še kolegice iz Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto, Knjižnice Ivana Potrča Ptuj in kot samostojna bibliotekarka Helena Dakič Prelc, ki je sicer zaposlena v Knjižnici Domžale. Delovna skupina si je zastavila delo po fazah: opredelitev skupin uporabnikov, izdelava smernic, potreben poenoten sistem obdelave, izdelava skupnih			za izobraževanje (izvedba ankete o potrebah po izobraževanju zaposlenih v knjižnicah), za oblikovanje - pristojnih centrov in sistemskih administratorje v.		

2. strokovna pomoč knjižnicam območja 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
					izhodišč oz. koncepta za: 1. uporabnike, ki potrebujejo lažje berljivo gradivo: dislektiki, gluhi/naglušni itd., 2. slepe in slabovidne, 3. etnične in narodnostne manjšine.					
mednarodno sodelovanje	/	/	/	/	/	/	/	/	/	Sodelovanje pri pripravi 10 gesel za enciklopedijo slovenskega jezika in literature z Dunajem.
<i>promocija območnosti</i>			Predstavite v dostopa do elektronskih virov in gorenjskega biografskega spletnega leksikona v medijih.	Predstavitev nalog osrednje območne knjižnice, kakor tudi splošnih knjižnic osrednjeslovenske regije na spletni strani knjižnice. Muzej in galerije mesta Ljubljane					Lokalni mediji.	S skupno publikacijo vseh knjižnic območja in poudarkom na nalogah območnosti. Predstavitev portala Kamra za muzeje, galerije in

2. strokovna pomoč knjižnicam območja 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
				– izmenjava promocijskega gradiva in mesečnih programov prireditelj, ki jih posredujejo tudi vsem knjižnicam regije.						šole – pozitiven odziv – sodelovanje na portalu.

Tabela 22: Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2007

3. koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2007										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
koordinacija zbiranja domoznanskega gradiva na svojem območju	136 ur Sodelovanje pri pripravi vprašalnika za analizo domoznanske dejavnosti, smernic za pridobivanje domoznanskih gradiv in posveta o domoznanstvu, sestanek	208 ur Sodelovanje v delovni skupini za pripravo strategije razvoja domoznanske dejavnosti, koordinacija zbiranja domoznanstva na območju, svetovanje,	10 ur Sodelovanje pri pripravi vprašalnika za analizo domoznanske dejavnosti, nadaljevanje objave bibliografskih podatkov znanih osebnosti na spletni strani,	400 ur Sodelovanje pri pripravi in izvedbi popisa stanja domoznanstva v SK; sodelovanje z Mestnim arhivom Ljubljana.	845 ur	Za domoznansko zbirko so v letu 2009 temeljito zbirali, obdelovali in shranjevali gradivo z območja. V dar je knjižnica dobila 3 prekmurske	100 ur Delovna skupina za Organizacijo zbiranja domoznanskega gradiva – pri pripravi smernic za org. domoznanstva, sodelovanje pri pripravi	100 ur Sodelovanje pri pripravi vprašalnika za analizo domoznanske dejavnosti, dopolnjevanje Bioleksa.	280 ur Zbiranje vseh vrst gradiva z območja, obdelava člankov, OOK Ormož obdeluje članke s svojega področja.	40 ur Dopolnjevanje e-biografskega leksikona, sodelovanje pri izpolnjevanju in zbiranju podatkov za vprašalnik o stanju domoznanstva.

3. koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2007										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
	delovne skupine območja, svetovanje, predstavitev projekta Raziskovalne naloge na svetovnem spletu in Smernic za pripravo raziskovalnih nalog za raziskovalce in mentorje; svetovanje pri ustanovitvi domoznanskih oddelkov v Mozirju in Slovenskih Konjicah: koncept prostorske in vsebinske postavitve, usposabljanje kadrov, promocija domoznanstva.	promocija domoznanstva.	izdelava spletne aplikacije za predstavitev gorenjskega biografskega leksikona, digitalizacija (Prešerniana), Kamra			raritete, dopolnjevala arhivske izvode monografij in rokopisov.	vprašalnika za analizo domoznanske dejavnosti, Kamra.			
informiranje zavezancev o OI	100 ur Tiskarje in založnike, za 25 posredovali pri	16 ur	0	/	3 ure	/	0	/	24 ur	0

3. koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2007										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
	izdelavi CIP-a.									
posredovanje informacij NUK o zavezancih OI	20 ur Informacije o obstoju gradiva na območju; 22 naslovov posredovali v NUK.	/	0	/	0	/	0	/	8 ur informacije o obstoju gradiva na območju	2 uri
seznanjanje uporabnikov z drugimi domoznanskimi zbirkami	38 ur Predstavitev domoznanstva različnim ciljnim skupinam, bib. ure OŠ in SŠ, seznanjanje s sorodnimi inštitucijami.	/	0	40 ur	0	/ Ob predstavitvi lastnih zbirk so seznanjali uporabnike seznanjali z njimi oziroma jih napotili na domoznanske vire v sorodnih inštitucijah, zavodih in pri zasebnikih, ki se ukvarjajo z domoznansko dejavnostjo na pomurskem območju.	300 ur	50 ur	424 ur Pri predstavitvi svojega gradiva vključevanje domoznanskega gradiva drugih institucij.	50 ur

3. koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2007										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
organizacija bibliografske obdelave dom. gradiva območja v COBISS	da	da	da	da	da	da	da	da	da	da
določitev prioriteta pri obdelavi vrst domoznanskega gradiva					Na področju serijskih publikacij - pregled z UKM, pridobivanje dodatnih naslovov občinskih glasil in glasil KS območja, obdelava člankov.					
normativna kontrola in pomoč pri razreševanju identiteta lokalnih avtorjev	da	da	da	da	da	da	da	da	da	da
<i>domoznanska dejavnost</i>				Zbirke: Oton Župančič, Ljubljančani v svetu, Ljubljanska mladinska					Razstave – samostojne ali v sodelovanju z drugimi institucijami, delavnice,	

3. koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2007										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
				subkultura					publikacije, objave v medijih	
<i>projekti digitalizacije</i>	da Raziskovalne naloge območja CBL, KAM...	da zemljevidi, grški kodeks rokopis.	Prešerniana.	Knjižničarji osredneslove nske regije: Bogo Pregelj.	/	/	digitalizacija vsebin za Kamro in periodike: Kaplje OK Idrija in Soča OOK) za dLib.si.	Digitalizacija vsebin za Kamro.	Digitalizacija Ptujskega lista in vključitev na dLib.si.	Digitalizacija za Kamro, na spletni strani knjižnice.

Tabela 23: Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2008

3. koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2008										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
koordinacija zbiranja domoznanskega gradiva na svojem območju	200 ur Priprava strategije domoznanstva, strokovne podlage za določitev gradiva s statusom kulturne dediščine (izbor, hranjenje, varovanje), sodelovanje	80 ur Sodelovanje v pripravi strategije razvoja domoznanstva, koordinacija pridobivanja domoznanstva na območju.	50 ur Dopolnjevanje gorenjskega bio-bibliografskega leksikona – razširitev na celo Gorenjsko, priprava smernic domoznancev območja za uskladitev postopkov pri zbiranju,	250 ur Svetovanje knjižnicam pri prijavi projektov digitalizacije dom. gradiva na razpis MK, sodelovanje v delovni skupini za pripravo in izvedbo popisa stanja domoznanstev	1.232 ur Izvajanje v skladu z zakonodajo, analiza o izvajanju - stanju domoznanstva v Sloveniji, svetovanje na območja glede načina obdelave. Organizacija sestanka z	10 ur Predstavite v lastnih zbirk.	60 ur Priprava strategije domoznanstva. Zbirajo, obdelujejo in hranijo domoznansko gradivo za celotno regijo ter del območja v Italiji, kjer živijo Slovenci. Zbirko	250 ur Bogate zbirke pomembne na lokalnem in nacionalnem nivoju digitalizirajo, digitalizacija slovenskih novic-objava na dLib.si., sodelovanje s frančiškanskim samostanom digitalizacija	400 ur Poleg običajnih načinov (N, OI) še sodelovanje z društvi, institucijami in posamezniki na območju, vse vrste gradiva, obdelava tudi retrospektive, obdelava člankov iz pomembnejših slovenskih in	40 ur Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja dom. gradiva, posebej serijskih publikacij in sive literature, dopolnjevanje e-biografskega leksikona,

3. koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2008										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
	na območju.		obdelavi in hranjenju domoznanskega gradiva.	a v slovenskih SK, KAMRA, priprava strategije domoznanstva na nacionalnem nivoju.	UKM: pregled dela na področju analitične obdelave serijskih publikacij domoznanskega značaja, opredelitev stičnih točk sodelovanja dom. projektih in digitalizacije.		dopolnjujejo z gradivom, ki izide v Italiji in je domoznanske narave. Skrbijo za sprotno obdelavo člankov za celotno področje. Vsebine črpajo iz lokalnih časopisov, periodičnega tiska, ki izhaja v Italiji ter ostalega gradiva.	ekslibrisov-objava na Kamri in spletni strani, v sodelovanju z ZVKDS vnos na portal digitalne zbirke Grad Žužemberk. Natančen popis zbirke starih tiskov (inkunabule, tiski od 16.-20. st.), faksimilov, bibliofilskih izdaj, dopolnjevanje Bioleksa, svetovanje in koordinacija pri obdelavi člankov iz publikacij domoznanskega pomena).	lokalnih serijskih publikacij in zbornikov.	sodelovanje pri analizi o izvajanju - stanju domoznanstva v Sloveniji.
informiranje zavezancev o OI	50 ur Tiskarje in založnike, 30 naslovov dostavili v NUK	10 ur	10 ur Objava poziva v medijih avtorjem okolja za posredovanje dom. gradiva	/	0	5 ur	0	/	50 ur	15 ur
posredovanje	14 ur	Posredovanje	0	/	0	0	0	/	50 ur	8 ur

3. koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2008										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
identitet lokalnih avtorjev										
<i>domoznanska dejavnost</i>	Aktivno sodelovanje v delovnih skupinah in projektih na nacionalnem nivoju.		Domoznanski september v gorenjskih splošnih knjižnicah: Pravljične poti na Gorenjskem, smernice za domoznanstvo na območju Gorenjske.						Priprava razstav in literarnih večerov s pomembnejšim i lokalnimi literarnimi ustvarjalci. Objava strokovnih prispevkov v tiskanih medijih, promocija v oddajah lokalnih TV in radijskih postaj. Sodelovanje v delovni skupini za pripravo dokumenta Poslanstvo in vizija domoznanske dejavnosti v slovenskih splošnih knjižnicah.	Delavnica: Strategija domoznanske dejavnosti v splošnih knjižnicah v Novi Gorici.
<i>projekti digitalizacije</i>	Nadaljevanje projektov digitalizacije:	Stare igrače OK Izola, razglednice	Prešerniana – različne izdaje Prešernovih	Digitalizacija občinskih glasil bivših	Digitalizacija raziskovalnih nalog učencev		Digitalizacija časopisa Goriška straža,	Digitalizacija 35 letnikov Dolenjskih	V sodelovanju z NUK-om digitalizacija	Digitalizacija knjižnične kulturne

3. koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2008										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
	raziskovalne naloge Mladi za Celje, dela Vladimirja Levstika; objave na Kamri konec leta: Celjski biografski leksikon, Celjski plesni orkester Žabe, raziskovalne naloge	Pirana, Portoroža, Sežane, Trsta, kraški kraji, Zgodovinski mozaik Primorske, Julijska krajina v borbi za samoodločbo in priključitev k FLRJ, stari tiski: graduali, antifonariji.	pesmi, študije o njem in njegovi dobi; objava na spletni strani.	Ljubljanskih občin	OŠ Lovrenc na Pohorju, objava na Kamri in spletni strani mariborske knjižnice.		gorica, Ročni kažipot po Goriškem in Gradiščanskem . Objava na dLib.si.še ni realizirana. Načrtovanje virtualne knjižnice in digitalne oblike primorskega biografskega leksikona.	novic, dopolnjevanje biografskega leksikona, Kamra	Narodne sloge in Našega dela in vključitev na dLib.si. – delno zaključen projekt.	dediščine in vsebine za Kamro – predvsem starejše rokopisno in domoznansko gradivo v obsegu 2.156 strani.

Tabela 24: Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2009

3. koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
koordinacija zbiranja domoznanskega gradiva na svojem območju	212 ur Načrtovano svetovanje, prenos dobrih praks, svetovanje pri obdelavi neknjižnega gradiva, izmenjava gradiva in preprečevanje	100 ur Organizacija Domfesta – predstavitev delovanja v preteklem letu, predstavitev smernic, predstavitev dela domoznanske	40 ur Nadaljevanje dela na portalu Kamra, novo oblikovanje zunanje podobe, dopolnitev kriterijev za uvrstitev in	580 ur Izvedli so ogleda in popis domoznanskih zbirk splošnih knjižnic osrednje slovenske regije za potrebe njihovega popisa. Sodelovanje z Zgodovinskim	896 ur: Mariborska knjižnica je tudi v letu 2009 izvajala koordinacijo domoznanske dejavnosti v skladu s pravilniki, smernicami in internimi	100 ur	600 ur Del starejšega gradiva postopoma vključujejo v načrt digitalizacije. Pri tem sodelujejo z drugimi osrednjimi knjižnicami	398 ur Imajo veliko pomembnega gradiva na nacionalnem nivoju, bogate domoznanske zbirke, ki jih primerno hranijo (od leta 2009 poseben	450 ur Poleg običajnih načinov (N, OI) še sodelovanje z društvi, institucijami in posamezniki na območju, vse vrste gradiva, obdelava tudi retrospektive, obdelava člankov	40 ur Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja dom. gradiva, posebej serijskih publikacij in sive literature, dopolnjevanj

3. koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
	podvajanja dela v okviru opravljanja domoznanskih nalog na območju. Svetovanje pri vzpostavitvi domoznanskih oddelkov v Slovenskih Konjicah, Mozirju, Laškem, Rogaški Slatini, in v Zagorju. Spremljava produkcije domoznanskega gradiva in nadaljevanje projektov digitalizacije.	ga oddelka OKSV KP in potek digitalizacije, objava digitaliziranih vsebin vseh OK-jev na spletni strani OOK.	nadgradnja iskanja po gorenjskem spletnem biografskem leksikonu, dopolnitev z novimi vsebinami, sodelovanje v delovni skupini za domoznanstvo, digitalizacija knjižničnega gradiva, pomembnega za Gorenjsko, izvedba projekta Domoznanski september v gorenjskih splošnih knjižnicah: tema v letu 2009 je bila promocija gorenjskega spletnega biografskega leksikona v medijih in pri	arhivom Ljubljana, enoto Mestni arhiv Ljubljana. Nadaljevali so s prejemanjem, obdelavo, hranjenjem in posredovanjem informacij iz obveznega izvoda, do katerega je knjižnica upravičena po Zakonu o obveznem izvodu publikacij (UL RS, 69/2006). Koordinacija regijskega portala Kamra – določili so urednika. Sodelovali so v ekspertni skupini za domoznanstvo - v letu 2008 je ta pripravila strategijo domoznanske dejavnosti v	dokumenti Mariborske knjižnice.		regije ter institucijami v regiji. Poglobili so sodelovanje s knjižnico Frančiškanskega samostana v Novi Gorici, ki hrani dragoceno starejše gradivo, ki ga sami nimajo veliko. Da bi lahko tudi to gradivo približali uporabnikom, so skupaj s predstavniki Frančiškanskega samostana začeli načrtovati skupni projekt Virtualna knjižnica, v katerega sodi digitalizacija gradiva te knjižnice.	prostor z uravnavanjem zračne vlage in temperature. Posvetili so se digitalizaciji, zato da bi uporabniki lahko dostopali do gradiva, originale pa varno hranijo.	iz pomembnejših slovenskih in lokalnih serijskih publikacij in zbornikov.	e-biografskega leksikona, sodelovanje srečanje za pripravo strategije domoznanstva na območju in objavi na Kamri.

3. koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
			uporabnikov.	Sloveniji.						
informiranje zavezancev o OI	60 ur Tiskarje in založnike, 90 izvodov gradiva posredovali NUK-u.	19 ur	50 ur	da	30	88 ur	0	/	50 ur	8 ur
posredovanje informacij NUK o zavezancih OI	18 ur	0	0	da	0	10	0	/	50 ur	6 ur
seznanjanje uporabnikov z drugimi domoznanskimi zbirkami	10 ur	0	0	60 ur	0	60 ur	600 ur	250 ur	50 ur v sodelovanju s kulturnimi institucijami različne razstave, katalogi, popisi zbirk, vodniki, katalogi.	50 ur
organizacija bibliografske obdelave dom. gradiva območja v COBISS	da	da	da	da	da	da	da	da	da	da
določitev prioritet pri obdelavi vrst domoznanskega gradiva	da	da		da				Priprava smernic za območje.		Priprava smernic območje.
normativna kontrola in	da	da	0	da	da	da	da	da	da	da

3. koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
pomoč pri razreševanju identitet lokalnih avtorjev										
<i>domoznanska dejavnost</i>	Udeležba na Domfest-u v KP in strokovni prispevek – predstavitev smernic za pridobivanje domoznanskega gradiva.	Domfest – organizacija.	Dopolnjevanje gorenjskega biografskega leksikona. Udeležba na Domfest-u.	Izvedli so predstavitev rezultatov anketnega vprašalnika o stanju domoznanske dejavnosti v slovenskih splošnih knjižnicah 2007 na prvem domoznanskem festivalu – DOMFEST 2009.	Priprava smernic za domoznanstvo v delovni skupini OOK z analizo vprašalnika o stanju domoznanstva v slovenskih SK in udeležba na Domfest-u v KP.		Udeležba na Domfest-u, ki je bil maja v Kopru. Na tem srečanju so predstavili analizo stanja v domoznanstvu, ki je bila narejena leta 2008, obdelavo posebnega knjižničnega gradiva, serijskih publikacij ter način pridobivanja domoznanskih publikacij.	Udeležba na Domfest-u, ki je bil maja v Kopru, domoznanska delavnica za OK-je, digitaliziranje in objavljanje domoznanskih vsebin na dLib.si, Kamri. Dopolnjevanje Bioleksa v sodelovanju z OK-ji. Obdelava člankov iz publikacij domoznanskega pomena – Dolenjski list, Delo, Rast... in s tem oblikovanje bibliografske zbirke domoznanskih člankov.	Priprava smernic za domoznanstvo v delovni skupini OOK z analizo vprašalnika o stanju domoznanstva v slovenskih SK in udeležba na Domfest-u v KP: strokovni prispevek o Paracelsusu.	Priprava smernic za domoznanstvo v delovni skupini OOK z analizo vprašalnika o stanju domoznanstva v slovenskih SK in udeležba na Domfest-u v KP in posledično oblikovanje smernic za območje.

3. koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
<i>projekti digitalizacije</i>	Nadaljevanje s projekti digitalizacije: razglednice, raziskovalne naloge Mladi za Celje, izdelava strategije digitalizacije v regiji za Europeano in Kamro s pomočjo vprašalnikov z namenom intenzivnega in sistematičnega pristopa z namenom evidentiranja gradiva, poembnega za kulturno podobo regije. Digitalizacija del Ignaca Oražna, dostopna na dLib.si. Izvedba usposabljanja za vnos na	Organizacija in koordinacija digitalizacije gradiva vseh knjižnic območja: monografske publikacije, razglednice. Objava na spletnih straneh OOK, sledi postopen vnos na Kamro oz. dLib.si., trenutno dosegljivo v vseh OK na CD ali DVD.	Nadaljevanje digitalizacije Prešerniane - različne izdaje Prešernovih pesmi, študije o njem in njegovi dobi in začetek z digitalizacijo Starine – dostopno na spletni strani OOK; digitalizacija časopisa Gorenjec (1900-1916 in 1934-1940), sledi objava na dLib.si. Kamra.	Pripravili in izvedli so regijski projekt »Digitalizacija občinskih glasil osrednjeslovenske regije.« Priprava strukture digitalnih zgodb na portal Kamra. Objave digitalnih zbirk na regijskem portalu.	Na portalu Kamra so objavili raziskovalne naloge OŠ Lovrenc na Pohorju, razglednice, fotografije, novice o domoznanski h dogodkih v knjižnici. V Knjižnici Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica so v letu 2009, v sodelovanju z zunanjimi izvajalci, digitalizirali domoznansko gradivo, in sicer 418 barvnih in črno-belih razglednic Slovenske Bistrice in okolice iz 19. in 20. stoletja.		Vnos domoznanskih vsebin, digitalizacija, Objava na Kamri je vključevala vse segmente (novice, digitalne zbirke, organizacije), pomembnejša vsebina pa je prispevek Mlini na reki Vipavi in na njenih pritokih. Dokončana Goriška straža. Digitalizacija izbranih starejših zemljevidov.	Digitalizirali so domoznanski časopis Posavska straža (izhajal v Krškem – 3 letniki – objava na dLib.si, časopis Belokranjec – 3 letniki – objava na dLib.si, Sloveniens Blatt (1848 – marčna revolucija – objava na dLib.si), Dolenjski list (prvih 10 letnikov), zbirka rokopisnih dijaških listov 2 pol. 19. in 1 pol. 20. st. (novomeške gimnazije in drugih novomeških in dolenskih šol – sodelovanje s	Digitalizacija: Anton Sovre – ptujska leta (1919-1926), dela Petra Danjka (slov. pisava (dajničica):Dajnko va slovnica, Dajnkov čebelarski priročnik, Dajnkovo leposlovje, Dajnkovo nabožno slovstvo ter Dajnkovov šolski repertoar, življenjepisa, Ptuj in Ormož z okolico na razglednicah – na Kamri.	Digitalizacija knjižnične kulturne dediščine in vsebine za Kamro in dLib – predvsem starejše rokopisno in domoznansko gradivo v obsegu 565 strani. Del gradiva pokriva OK Slovenj Gradec (rokopisno gradivo - 3).

3. koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
	portal Kamra. Objava 221 multimedijskih elementov na Kamri: Celjski plesni orkester žabe in raziskovalne naloge z domoznansko vsebino.							Frančiškanskim samostanom, ki so dodali del svoje zbirke – objava na dLib.si, kartografsko gradivo: starejši zemljevidi, specialne karte, atlasi, atlanti, mestni načrti, posebni tematski zemljevidi iz različnih obdobj – objava na dLib.si – predstavitev javnosti z razstavo “Vonj po starih zemljevidi”. Na portalu Kamra pa: “Prav prsrčen pozdrav iz Novega mesta – 181 razglednic iz 2/2 19. st. do danes in Grad		

3. koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanstva 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
								Metlika v sodelovanju z ZVKD.		

Tabela 25: Usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva 2007

4. usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva 2007										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
stalno hranjenje uradnih publikacij s svojega območja	0	75	0	Hranjenje dokumentarne ga in arhivskega gradiva - sodelovanje z Zgodovinskim arhivom Ljubljana, enoto Mestni arhiv Ljubljana.	0	20	0	29	46	32
usmerjanje izločenega gradiva	125 - posredovano v NUK, KINZ, društvom, domovom za ostarele, šoli, uporabnikom	17 -posredovano v NUK	Delno, <u>samo lastno</u> izloženo 50 - posredovano v NUK, kranjsko društvo Srbov	Delno, <u>samo lastno</u> izloženo 4.300 - posredovano v NUK	Delno, <u>samo lastno</u> izloženo 488- posredovano v NUK	/	Knjižnice pošiljajo, gradivo ni bilo za OOK, delno, <u>lastno</u> izloženo 101- posredovano v NUK	Osrednje knjižnice posredujejo sezname odpisanega gradiva, le-te pregledajo in uvrstijo v fond zanimivo	Knjižnice pošiljajo, gradivo ni bilo za OOK, delno, <u>lastno</u> izloženo 7.500 - posredovano v	1 OK, delno, <u>lastno</u> izloženo 250 - posredovano v NUK.

								gradivo.	NUK , šolam, Splošni bolnišnici Ptuj, varni hiši.	
hramba za območje pomembnega gradiva, ki je izloženo iz splošnih knjižnic na njenem območju	8	0	/	0	0	/	0	0	0	/
hranjenje kulturnih spomenikov regionalnega pomena	0	0	0	0	0	/	0	/	0	/
hranjenje kulturnih spomenikov lokalnega pomena	0	0	0	0	/	/	0	/	0	/

Tabela 26: Usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva 2008

4. usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva 2008										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
stalno hranjenje uradnih publikacij s svojega območja	0	72	0	0	0	15	140	0	34	15
usmerjanje izločenega gradiva	Delno, <u>samo lastno</u> izloženo 140 - posredovano	Pregledala odpisano gradivo knjižnic	Pregled lastnega in OK Škofja Loka ter Tržič -	<u>samo lastno</u> izloženo	Delno, <u>samo lastno</u> izloženo 575 - posredovano	<u>samo lastno</u> izloženo	<u>samo lastno</u> izloženo	<u>Samo lastno</u> izloženo prejetih 1088 enot iz OK, nič	<u>Samo lastno</u> izloženo 3.000 -posredovano v	106 - posredovano v NUK.

4. usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva 2008										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
	v NUK , nekaj v Dom za ostarele, specialnim knjižnicam, društvom, uporabnikom.	območja: 2 za OOK, 10 - posredovano v NUK.	izločeno 160 - posredovano v NUK, nekaj pa društvom etičnih skupnosti, ki delujejo v Kranju.		v NUK, UKM in druge knjižnice			uvrščeno v fond.	NUK, šolskim knjižnicam območja, članom.	Odpisano gradivo je posredovala le ena knjižnica območja.
hramba za območje pomembnega gradiva, ki je izločeno iz splošnih knjižnic na njenem območju	/	2	0	0	0	0	0	/	0	0
hranjenje kulturnih spomenikov regionalnega pomena	/	0	0	0	0	0	0	/	0	0
hranjenje kulturnih spomenikov lokalnega pomena	/	0	0	0	0	0	0	/	0	0

Tabela 27: Usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva 2009

4. usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
stalno hranjenje uradnih publikacij s svojega območja	0	80	0	0	0	185	0	160	10	15
usmerjanje izločenega gradiva	107 posredovano v NUK, nekaj podarjeno v dom za ostarele, Psihiatrični bolnišnici Vojnik, društvom, uporabnikom.	1 OOK, 432 posredovano v NUK	Delno, <u>samo lastno</u> izločeno - 1.213 posredovano v NUK. Dogovor o internem postopku obveščanja o izločenem gradivu med knjižnicami regije.	0	Delno, <u>samo lastno</u> izločeno - 228 posredovano v NUK	V letu 2009 niso odpisovali.	Delno, <u>samo lastno</u> izločeno - 109 posredovano v NUK, 29 Knjižnici Damira Feigla v Gorici (Italija), ostalim knjižnicam, ustanovam.	Osrednje knjižnice posredujejo sezname odpisanega gradiva, le-te pregledajo in uvrstijo v fond zanimivo gradivo.	Delno, <u>samo lastno</u> izločeno, 5.000 posredovano v NUK, šolskim knjižnicam območja, članom.	2.560 OOK, v NUK posredovano 56, odpisano gradivo posredovala samo 1 OK. Odpisano gradivo so obdržali v knjižnici za bodočo bukvarno.
hramba za območje pomembnega gradiva, ki je izločeno iz splošnih knjižnic na njenem območju	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0
hranjenje kulturnih spomenikov regionalnega	0	0	0	0	0	0	0	/	0	0

4. usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva 2009										
posebne naloge OOK, predpisane v zakonu in pravilniku	CELJE	KOPER	KRANJ	LJUBLJANA	MARIBOR	MURSKA SOBOTA	NOVA GORICA	NOVO MESTO	PTUJ	RAVNE NA KOROŠKEM
pomena										
hranjenje kulturnih spomenikov lokalnega pomena	0	0	0	0	0	0	0	/	0	0

Tabela 28: Poraba sredstev po posameznih posebnih nalogah v letu 2007

PORABA SREDSTEV po posameznih posebnih nalogah 2007													
	1. naloga		2. naloga		3. naloga		4. naloga		IKT	Skupaj	Skupaj	Skupaj	MK
OOK	MK	Drugi	MK	Drugi	MK	Drugi	MK	MK	Drugi	MK	Drugi	vse	uradno
Celje	51.495,00	0,00	13.871,00	0,00	27.460,00	0,00	2.074,00	0,00	0,00	94.900,00	0,00	94.900,00	94.900,00
Koper	62.144,92	0,00	9.987,09	0,00	8.069,42	0,00	798,57	0,00	0,00	81.000,00	0,00	81.000,00	81.000,00
Kranj	51.432,81	0,00	6.531,71	0,00	28.786,92	0,00	2.848,56	0,00	0,00	89.600,00	0,00	89.600,00	89.600,00
Ljubljana	55.983,23	0,00	20.222,50	853,95	13.219,42	0,00	0,00	0,00	0,00	89.425,15	853,95	90.279,10	77.500,00
Maribor	46.235,82	0,00	13.561,08	0,00	14.403,10	0,00	0,00	0,00	0,00	74.200,00	0,00	74.200,00	74.200,00
Murska Sobota	57.740,55	0,00	4.441,00	0,00	9.854,45	0,00	0,00	0,00	0,00	72.036,00	0,00	72.036,00	71.700,00
Nova Gorica	33.247,70	1.310,00	9.651,00	0,00	44.701,50	0,00	0,00	0,00	0,00	87.600,20	1.310,00	88.910,20	87.600,00
Novo mesto	46.364,00	0,00	11.011,46	0,00	19.524,54	410,13	0,00	0,00	0,00	76.900,00	410,13	77.310,13	76.900,00
Ptuj	52.300,00	7.925,00	4.461,00	0,00	21.968,00	0,00	1.200,00	2.071,00	0,00	82.000,00	7.925,00	89.925,00	82.000,00
Ravne	54.067,45	0,00	2.389,14	0,00	10.443,42	387,00	0,00	0,00	0,00	66.900,01	387,00	67.287,01	66.900,00
Skupaj OOK	511.011,48	9.235,00	96.126,98	853,95	198.430,77	797,13	6.921,13	2.071,00	0,00	814.561,36	10.886,08	825.447,44	802.300,00

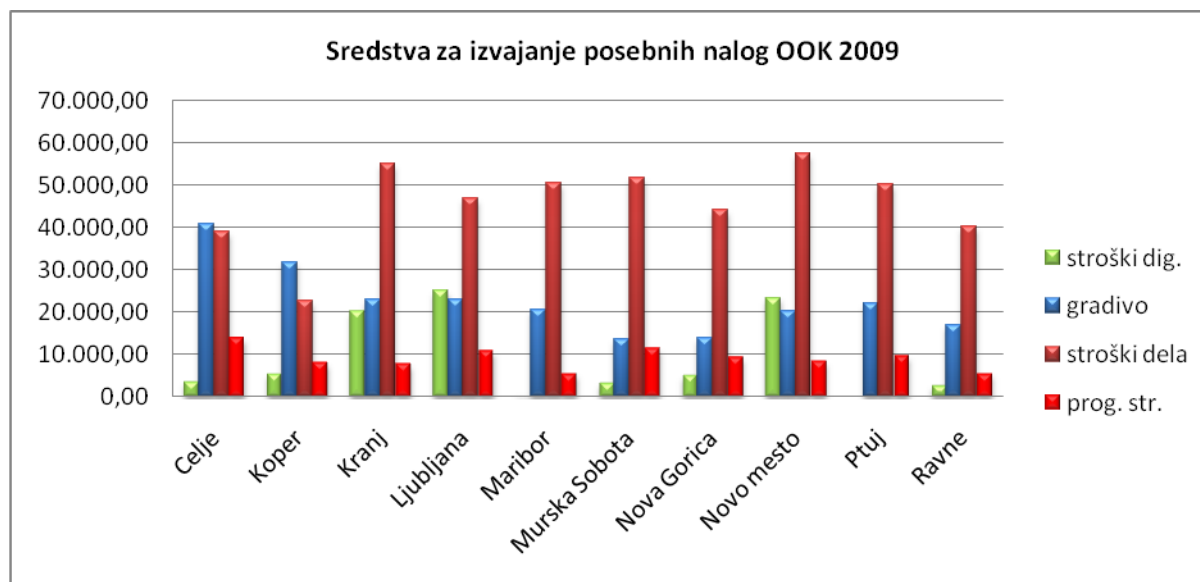
Tabela 29: Poraba sredstev po posameznih posebnih nalogah v letu 2008

PORABA SREDSTEV po posameznih posebnih nalogah 2008														
	1. naloga		2. naloga		3. naloga		4. naloga		IKT	Skupaj		Skupaj	Skupaj	MK
OOK	MK	Drugi	MK	Drugi	MK	Drugi	MK	MK	Drugi	MK	Drugi	vse	uradno	
Celje	52.048,01	0,00	17.256,00	0,00	24.513,06	0,00	3.723,05	0,00	0,00	97.540,12	0,00	97.540,12	97.540,00	
Koper	60.557,99	0,00	8.666,37	0,00	11.750,16	0,00	229,48	0,00	0,00	81.204,00	0,00	81.204,00	81.200,00	
Kranj	29.181,56	0,00	24.507,17	0,00	32.273,50	0,00	2.907,77	0,00	0,00	88.870,00	0,00	88.870,00	88.870,00	
Ljubljana	37.620,93	0,00	29.146,31	0,00	29.014,33	0,00	0,00	0,00	0,00	95.781,57	0,00	95.781,57	99.840,00	
Maribor	28.269,10	0,00	26.130,42	0,00	21.534,34	0,00	56,14	0,00	0,00	75.990,00	0,00	75.990,00	75.990,00	
Murska Sobota	44.980,00	0,00	10.820,00	0,00	10.000,00	0,00	0,00	0,00	9.567,01	65.800,00	9.567,01	75.367,01	65.800,00	
Nova Gorica	34.634,00	3.686,00	16.242,00	678,00	45.484,00	4.082,00	0,00		0,00	96.360,00	8.446,00	104.806,00	96.360,00	
Novo mesto	32.627,90	0,00	14.871,44	811,46	41.280,66	50,98	0,00	0,00	0,00	88.780,00	862,44	89.642,44	88.780,00	
Ptuj	34.908,00	0,00	17.314,00	0,00	30.323,00	0,00	2.935,00	6.300,00	0,00	91.780,00	0,00	91.780,00	91.780,00	
Ravne	39.897,78	0,00	13.023,85	0,00	17.468,37	39,48	0,00	0,00	0,00	70.390,00	39,48	70.429,48	70.390,00	
Skupaj OOK	394.725,27	3.686,00	177.977,56	1.489,46	263.641,42	4.172,46	9.851,44	6.300,00	9.567,01	852.495,69	18.914,93	871.410,62	856.550,00	

Tabela 30: Poraba sredstev po posameznih posebnih nalogah v letu 2009

PORABA SREDSTEV po posameznih posebnih nalogah 2009														
	1. naloga		2. naloga		3. naloga		4. naloga		IKT	Skupaj		Skupaj	Skupaj	MK
OOK	MK	Drugi	MK	Drugi	MK	Drugi	MK	MK	Drugi	MK	Drugi	vse	uradno	
Celje	54.655,03	0,00	15.699,00	0,00	24.704,43	0,00	2.381,54	0,00	0,00	97.440,00	0,00	97.440,00	97.440,00	
Koper	47.035,23	833,81	5.584,31	12,59	15.102,99	3.725,43	217,47	0,00	0,00	67.940,00	4.571,83	72.511,83	67.940,00	
Kranj	40.310,75	0,00	9.527,25	0,00	52.780,00	0,00	3.462,00	400,00	0,00	106.480,00	0,00	106.480,00	106.480,00	
Ljubljana	23.600,00	3.721,66	33.528,24	0,00	48.627,58	0,00	0,00	9.320,24	0,00	115.076,06	3.721,66	118.797,72	116.510,00	
Maribor	28.294,24	0,00	32.194,22	0,00	16.425,84	0,00	45,70	0,00	0,00	76.960,00	0,00	76.960,00	76.960,00	
Murska Sobota	27.810,00	0,00	18.232,10	0,00	33.867,90	0,00	0,00	0,00	15.179,61	79.910,00	15.179,61	95.089,61	79.910,00	
Nova Gorica	25.410,00	4.746,20	15.578,00	448,23	31.432,00	3.191,87	0,00	0,00	0,00	72.420,00	8.386,30	80.806,30	72.420,00	
Novo mesto	39.898,89	0,00	25.437,00	639,66	41.349,77	0,00	2.941,90	3.345,44	0,00	112.973,00	639,66	113.612,66	112.973,00	
Ptuj	41.321,00	0,00	14.575,00	0,00	23.365,00	0,00	2.609,00	0,00	0,00	81.870,00	0,00	81.870,00	81.870,00	
Ravne	37.862,00	0,00	12.228,00	0,00	15.398,00	120,00	0,00	0,00	0,00	65.488,00	120,00	65.608,00	65.490,00	
Skupaj OOK	366.197,14	9.301,67	182.583,12	1.100,48	303.053,51	7.037,30	11.657,61	13.065,68	15.179,61	876.557,06	32.619,06	909.176,12	877.993,00	

Slika 4: Sredstva za izvajanje posebnih nalog območnosti po OOK-jih v letu 2009

11 VIRI

1. *BibSiSt online* [online]. (2010). [Citirano 18. 8. 2010; 11:25]. Pridobljeno na spletnem naslovu: <<http://bibsist.nuk.uni-lj.si>>.
2. Karun, B. in E. Kodrič-Dačić. (2007). *Izvajanje koordinacije posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic v obdobju 2003-2006* [online]. [Citirano 16. 3. 2010; 11:40]. Pridobljeno na spletnem naslovu: <<http://cezar.nuk.uni-lj.si/ook>>.
3. *Knjižničarstvo. Strokovni nazivi* [online]. (2010). Ljubljana: Ministrstvo za kulturo. [Citirano 18. 8. 2010; 11:25]. Pridobljeno na spletnem naslovu: <<http://www.mk.gov.si/si/postopki/knjiznicarstvo/>>.
4. *Navodila za izločanje in odpis knjižničnega gradiva* [online]. (2003). Ljubljana: Narodna in univerzitetna knjižnica. [Citirano 2. 6. 2010; 11:25]. Pridobljeno na spletnem naslovu: <<http://www.nuk.uni-lj.si>>.
5. Novljan, S. in Vidiček, M. (2009). *Uporaba javno dostopnih podatkov za ustvarjalno razvijanje knjižničnih storitev*, NM – referat na mednarodnem strokovnem srečanju *Knjižnica - igrišče znanja in zabave* v Novem mestu, september 2009.
6. Peršin, L. in Štular Sotošek, K. (2010). Digitalna vsebina splošnih knjižnic na portalu dLib.si – rezultati sodelovanja v letu 2009. V: *Knjižničarske novice* 20 (4), str. 22-23.
7. *Poročila osrednjih območnih knjižnic o izvajanju posebnih nalog osrednje območne knjižnice 2007, 2008, 2009*.
8. *Poročila koordinacije NUK 2007, 2008, 2009*.
9. *Poslanstvo in vizija območne knjižnice* [online]. (2008). [Citirano 17. 9. 2010; 12:30]. Pridobljeno na spletnem naslovu: <http://cezar.nuk.uni-lj.si/obmocne_knjiznice/pages/page.php?id=7&psid=9>.
10. *Poslovno poročilo NUK*. (2010). Ljubljana, NUK, str. 65-66.
11. Pravilnika o hranjenju, uporabi in izločanju obveznih izvodov publikacij. (2007). *Uradni list RS* št. 90/07.
12. *Pravilnik o načinu izvajanja financiranja javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij na področju kulture*. (2002). *Uradni list RS* št. 117/02, 97/03 in št. 1/09.
13. *Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah*. (2003). *Uradni list RS* [online] št. 88/03 z dne 24. 3. 2003. [Citirano 1. dec. 2010; 12:25]. Pridobljeno na spletnem naslovu: <<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200388&stevilka=4079>>.
14. *Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe*. (2003). *Uradni list RS* [online] št. 73/2003 z dne 29. 7. 2003. [Citirano 4. 9. 2010; 12:25]. Pridobljeno na spletnem naslovu: <<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200373&stevilka=3540>>.
15. *Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe*. (2008). *Uradni list RS* [online] št. 70/2008 z dne 11. 7. 2008. [Citirano 4. 9. 2010; 13.01]. Pridobljeno na spletnem naslovu: <<http://www.uradni-list.si/1/content?id=87600>>.

16. *Priročnik za izločanje in odpis knjižničnega gradiva* [online]. (2003). [Citirano 19. 6. 2010; 14:25]. Pridobljeno na spletnem naslovu: <http://www.nuk.uni-lj.si/dokumenti/pdf/navodilo_izlocanje_gradiva.pdf>.
17. Razpisi, pozivi in javna naročila. *Neposredni pozivi javnim zavodom, javnim skladom in javnim agencijam na področju kulture: knjižničarstvo* [online]. (2010). Ljubljana: Ministrstvo za kulturo. [Citirano 6. 3. 2010; 13.01]. Pridobljeno na spletnem naslovu: <http://www.mk.gov.si/si/razpisi_pozivi_in_javna_narocila/neposredni_pozivi/>.
18. Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2004–2007 (ReNPK0407). (2004). *Uradni list RS* [online] št. 28/2004 z dne 25. 3. 2004. [Citirano 12. 3. 2010; 8:30]. Pridobljeno na spletnem naslovu: <<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200428&stevilka=1205>>.
19. Resolucija o Nacionalnem programu za kulturo 2008–2011 (ReNPK0811). (2008). *Uradni list RS* [online] št. 35/2008 z dne 9. 4. 2008. [Citirano 12. 3. 2010; 8:30]. Pridobljeno na spletnem naslovu: <<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200835&stevilka=1428>>.
20. *Smernice delovnih skupin za domoznanstvo osrednjih območnih knjižnic z analizo vprašalnika o stanju domoznanstva v slovenskih splošnih knjižnicah in UKM za leto 2007: Domfest - 1. festival domoznanstva, Koper, 15.maj 2009.* (2009). [Ljubljana] : NUK.
21. *Standardi za splošne knjižnice (za obdobje od 1. maja 2005 do 30. aprila 2015)* [online]. (2005). [Citirano 9. 3. 2010; 11:25]. Pridobljeno na spletnem naslovu: <http://www.mk.gov.si/fileadmin/mk.gov.si/pageuploads/Ministrstvo/Drugo/hitri_dostop/standardi_spl_k_sprejeti.pdf>.
22. Stover, S. Teresa. (2003). *Microsoft Project Version 2002 Inside Out*. Washington : Microsoft Press.
23. *Strategija razvoja informacijske družbe v Republiki Sloveniji si2010*. (junij 2007). Ljubljana: Vlada Republike Slovenije.
24. Uredba o metodologiji za določitev osnov za izračun sredstev za izvajanje javne službe na področju kulture. (2003). *Uradni list RS* št. 100/03, 81/09.
25. Zakon o javnih financah (ZJF). (1999). *Uradni list RS* [online] št. 79/1999 z dne 30. 9. 1999 in spremembe 124/00, 79/01, 30/02, 56/02, 127/06, 14/07, 109/08, 49/09 [Citirano 10. 3. 2010; 11:25]. Pridobljeno na spletnem naslovu: <<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=199979&stevilka=3758>>.
26. Zakon o knjižničarstvu (ZKnj-1). (2001). *Uradni list RS* [online] št. 87/2001 z dne 8. 11. 2001 in spremembe 96/2002. [Citirano 10. 3. 2010; 11:45]. Pridobljeno na spletnem naslovu: <<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200187&stevilka=4446>>.
27. Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK). (2002). *Uradni list RS* [online] št. 96/2002 z dne 14. 11. 2002 in spremembe št. 77/07, 56/08. [Citirano 10. 3. 2010; 11:45]. Pridobljeno na spletnem naslovu: <<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200296&stevilka=4807>>.
28. Zakon o zavodih (ZZ). (1996). *Uradni list RS* [online] št. 8/1996 z dne 12. 2. 1996 in spremembe št. 18/98. Odl.US: U-I-34/98, 36/00-ZPDZC, 127/06-ZJZP. [Citirano 10. 3. 2010; 11:45]. Pridobljeno na spletnem naslovu: <<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200296&stevilka=4807>>.